



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

GAMLE NÆSGAARDIANERE



GAMLE
NÆSGAARDIANERE

UDGIVET AF ET UDVALG

SAMLET OG REDIGERET

AF

FREDERIK HJORT
EJER AF BAAGEGAARD VED TOMMERUP ST.



ODENSE
MILO'SKE BOGTRYKKERI

1899



Raffin J.

MINDET

om

afdøde Stifter af det Classenske Fideikommis

Hs. Excell. Generalmajor

Johan Frederik Classen

helliges denne Bog

af

Udgiverne.



*»Har Grunden godt man faaet lagt
man sikkert alt det vidt har bragt«*



Den 1. Juni i Aar er det 50 Aar siden, den Classenske Agerbrugsskole paa Næsgaard paany begyndte sin Virksomhed, efter af det for 100 Aar siden gentagende forgæves var bleven forsøgt at gennemføre en saadan praktisk og teoretisk Undervisningsplan, som nu i det væsentlige er fulgt siden 1849.

Skolen har i de forløbne 50 Aar høstet megen Anerkendelse fra forskellige Sider. Dog har den, der er den ældste i sin Slags her i Landet, ja, maaske den ældste i Evropa, mærkværdigt nok ikke funden egentlige Efterlignere.

Men at den Virksomhed, som ere foregaaet paa den Classenske Agerbrugsskole paa Næsgaard i det for en saadan Undervisningsanstalt lange Tidsrum, har vunden fortjent Anerkendelse og endnu nyder en saadan hos det rette Forum, vil sikkert vise sig langt over de dristigste Forventninger ved det 50-aarige Jubilæum, som Skolen kan fejre i dette Foraar.

Saa mange Baand binder saavel de yngre som de ældste Lærlinge til denne Skole, at sikkert alle de af dem, der endnu lever, saa vidt det staar i deres Magt vil søge at vise deres i to Aar fælles Hjem den Ære, som tilkommer den smukke Institution som saadan, idet de samtidig mødes i et: Ære være Generalmajor Classens Minde!

Har man mistet en god Ven, en Slægtning, en af dem, som stod en nærmest, anses det for at være et Gode, en Trøst, at have nogle gode Minder om den afdøde tilbage, og der er heller ingen Tvivl om, at saadanne har stor Betydning ud i Fremtiden for de efterlevende. Det synes da ogsaa, som om man i den senere Tid efterhaanden mere og mere faar Øjnene opladte for den Velsignelse, der er i at gemme paa saadanne gode Minder, idet man ikke afventer betydelige Menneskers Død for at optegne, hvad godt de har udrettet, men ved givne Lejligheder, som f. Ex. Jubilæer, mærker sig den Betydning, de har haft for deres nærmeste og for Samfundet.

Det burde jo være en for os alle hellig Pligt at leve vort Liv saaledes, at det kunde staa som et lysende Exempel til Efterfølgelse, ikke alene for Børnene og den nærmeste Slægt, men ogsaa for Samfundet i Almindelighed. Det sker imidlertid ikke ofte, at et Menneske lever sit Liv saaledes, at han gennem Tiderne bliver prist af hele Samfundet, og meget sjældent opnaar nogen dette i saa høj en Grad som afdøde Generalmajor Johan Frederik Classen.

Denne Mand, hvis gode Gærninger særlig i Aar bør mindes af danske Landmænd, blev født 11. Februar 1725 i Christiania, hvor hans Fader, der ogsaa hed Johan Frederik Classen, var Organist. Hans Moder hed Marie Walter. Hun var norsk af Fødsel, medens Faderen stammede fra Sønderjylland, hvor Bedstefaderen, Johan Clausen, var Organist i Sønderborg paa Als.

Generalmajor Classen, hvis rige Efterladenskaber nu kommer saa mange tilgode, har selv i sin Tid nydt godt af andres Midler. Faderen var nemlig en fattig Mand, og den unge Classen blev derfor som 10-Aars Dreng sammen med 18 andre Disciple tilstaaet 20 Rd. af Christian VI's Legat. Denne Understøttelse oppebar han i 5 Aar foruden en lille

Sum af Skolens Akcidenser. Omtrent 17 Aar gammel blev han immatrikuleret ved Universitetet og studerede nu i 2 Aar Theologi, hvorefter han den 25. Januar 1744 underkastede sig den theologiske Examen. Selvfølgelig fik han efter et saa kort Studium en meget tarvelig Karakter, og han benyttede heller aldrig sin Embedsexamen.

I nogle Aar virkede han som Huslærer. Og man mener, at han som saadan lagde Grunden til sin senere saa betydelige Formue, idet han skal være bleven benyttet som fjerde Mand i et Spilleparti af gamle Gehejmeraader.

Efterhaanden kom han imidlertid paa en eller anden Maade ind i Forretningslivet, thi efter at han i Admiral Rosenpalms Følge i 1749 havde været paa Rejse til Norge sammen med Frederik V., nævnes han som „herværende Fuldmægtig, Studiosus Classen“ for Moss Jærnstøberi, ligesom han vistnok samtidig kom i Forbindelse med den rige Christiania-Kjobmand P. L. Vogt, der 1749 fik Privilegium paa at anlægge en Krudtmølle ved Christiania, hvorfra Classen senere forskriver Krudt som Leverandør til Staten.

Som saadan blev den smidige og snarraadige Classen efterhaanden en mere og mere betydelig Mand. I 1751 blev han belønnet for sin Virksomhed ved en Udnævnelse til Kancelliraad, og 1753 blev han Sekretær i Kommercekollegiet. Som Mellemand mellem Staten og den ovennævnte Krudtmølle samt flere andre Fabriker kom Classen efterhaanden ind i en meget betydelig Virksomhed, idet han tillige paa enkelte Omraader virkede for egen Regning. Saaledes drev han nogen Fabrikvirksomhed i sin den 27. Juni 1755 erhvervede Ejendom udenfor Øster Port i Kjøbenhavn, den senere saa bekendte „Classens Have“.

Classen erhvervede sig, som Tiden gik, et godt Navn som en dygtig Entreprenør, og han lærte at forhandle med højtstillede Folk. I Aaret 1756 gik han i Kompagni med den

virksomme Forretningsmand Etatsraad Just Fabritius, og de blev i Juli Maaned s. A. af Kongen skænket og overladt det Peyrembertske Kanonværk ved Arresøen for der at indrette en Krudtfabrik. Man antager — og vistnok med Rette —, at det var Etatsraad Fabritius, der maatte indskyde den væsentlige Del af den til det store Etablissement fornødne Kapital, medens det var Classens Tanker, der blev realiserede. Fabriken fik Navn af Frederiksværk. Og foruden Krudtmøllerne blev der anlagt et Stoberi for Metalkanoner.

I Aaret 1757 blev Classen udnævnt til Generalkrigs- og Ammunitionskommissær med Justitsraads Rang og 800 Rd. i aarlig Gage. Samtidig udvidedes Virksomheden ved Frederiksværk mere og mere, og der blev, trods Amtmandens og Rentekamrets Protest, lagt Jord og Bønder under Værket. I 1760 udvirkede Classen endog en kongelig Resolution om, at Amtets Betjente ikke maatte forurolige Frederiksværks Interessenter, selv om Betjentene maatte finde, at Interessenterne overfor Bønderne ved Anvendelsen af Skovene eller lignende gik „for vidt;“ de skulde kun gøre Indstilling til vedkommende Kollegium og afvente dettes Afgørelse. I samme Aar blev Classen Generalkrigskommissær med Obersts Rang, ligesom han blev udnævnt til Deputeret i Landetatens Generalkommissariat, det Kollegium, med hvilket han som Leverandør til Hæren stadig afsluttede Kontrakter, og til hvilket Forholdet ikke altid var helt venskabeligt.

Paa dette Tidspunkt ønskede Classens Kompagnon, Etatsraad Fabritius, at trække sig tilbage, og Forholdet ordnedes nu saaledes, at Kongen for 130,000 Rd. tilkøbte sig Værket, over hvilket Classen beholdt Ledelsen, saaledes „at han dermed efter eget Behag kan skalte og valte, som han vil“. I Juni 1761 overleveredes Værket til Kongen, men det var Classen, der overleverede det, og Classen, der modtog det. Hans Stilling forandredes ikke væsentligt. Og

i de kommende Aar gjorde han flere Forsøg paa at faa en Række forskellige Industrier til at blomstre frem paa Frederiksværk, dog uden varigt Held.

Omkring ved Aar 1768 fik Classen for 100,000 Kr. Skøde paa Frederiksværk. Og han fik nu en ret betydelig Modgang at overvinde paa Grund af alle de Chikanerier, der fra forskellig Side rettedes imod ham i denne mærkværdige Periode i vort Lands Historie — under Christian VII.s første Regeringstid —, da Stromningerne vexlede hurtigt, og modsatte Indflydelser stundom paa samme Tid kunde gøre sig gældende. Samtidig med, at en nedsat Kommission arbejdede mod Classen, blev han benaadet med Rang af Generalmajor. Og fra nu af var hans Karriere i stadig og uafbrudt Stigning — et mærkeligt Særsyn i denne saa urolige Tid. Hvor hyppigt og voldsomt Personer og Systemer end skifte, og hvor allieret Classen end havde været med de faldne Magthavere, saa stod han og Frederiksværk dog stadig lige højt og lige sikkert. En Tid stottede han sig afgjort til A. G. Moltke, og under Struensees Regimente deltog han i Hoffets larmende Forlystelser. Men desuagtet stod han ogsaa højt hos Guldberg. 1774 fik han en Ring med Indskrift: „Fortjent“, 1775 fik han Titel af Generalmajor, samme Aar blev han Ridder (Storkors) af Dannebrog og endelig i 1783 Excellence.

I Classens Skøde paa Frederiksværk hjemledes der ham ikke alene Ejendomsret til selve Værket, men tillige Ejendomsret til en Mængde Bondegods i alt omtrent 800 Tdr. Hartkorn. Classen blev paa denne Maade ikke alene Industridrivende og Forretningsmand, men tillige Jordegodsbesidder. Jorderne var imidlertid Bondegods og som saadanne belemrede med alle de Byrder, der var særegne for denne Slags Jord, til Adskillelse fra den fri Hovedgaardsjord, der fra gammel Tid, da den havde været Sæde

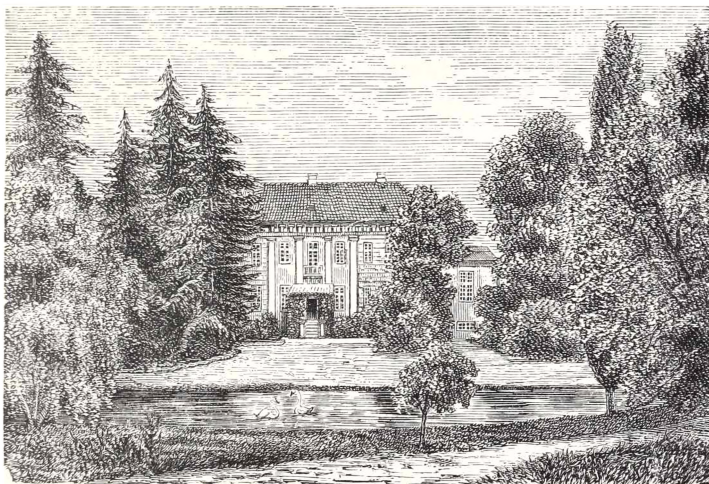
for adelige Familier, nød særlige Forrettigheder og Privilegier. Classen ønskede, at noget af hans Gods kunde blive stillet lige med de privilegerede adelige Sædegaarde og nyde lignende Friheder og Rettigheder som disse. Og ogsaa dette Ønske fik han opfyldt, idet han i Begyndelsen af Aaret 1769 fik Ret til at oprette „Arresodal“ og herunder at drive 27 Tdr. Hartkorn fri Hovedgaards Taxt. Herved blev han imidlertid ikke staaende. Allerede 1776 erhvervede Classen sig Ret til at oprette endnu en Hovedgaard, nemlig den senere „Gronnesøgaard“ paa Halsnæs i Torup Sogn, hvis Hovedgaards Taxt blev paa 31 Tdr. Hartkorn.

Man vil have set, hvorledes Classen stundom kunde komme i Konflikt med Amtmand og Øvrighed. Under 17. Juni 1778 udtalte en Kabinetsordre, at Kongen har fritaget ham for al Forbindelse med Amtmand og Amtsforvalter. Fremtidig skulde han selv forvalte Amtmandsembedet paa Frederiksværk og selv besørge Regnskaber og Ekstrakter vedrørende Godset indsendt til Rentekamret, ligesom han blev fritagen for enhver direkte Betaling af Skatter og Afgifter. I Anledning af disse Rettigheder og Friheder udtaler Rentekamret i en Skrivelse til Kancelliet, at Classen maatte antages dermed at have faaet „saadan Rettighed, som Grever og Friherrer udøver paa deres Godser“. Classen var saaledes naaet til Toppen. Han var Jordens Ejer og Beboernes Øvrighed. Med Beboerne levede han dog ikke al Tid paa den bedste Fod. Men i Trætter blev han som Regel den, der gik af med Sejren.

Skønt det var en ret enestaaende omfattende Virksomhed, Generalmajor Classen saaledes efterhaanden havde faaet dannet sig ved Arresøen, dels som Industridrivende paa Frederiksværk, dels som Jorddrot paa sine to Hovedgaarde med det derunder liggende betydelige Jordegods, saa gik hans Higen dog videre endnu. Allerede i 1768 havde han

afkøbt Prins Carl af Hessen de to falsterske Godser „Corselitze“ og „Carlsfeldt“ for 125,000 Rd.

Disse Godser havde fra 1603 tilhørt Kronen og havde, ligesom de andre Hovedgaarde paa Øen, været samlede under Dronning Sofies Bestyrelse og fra Frederik IV.s Tid været indlemmede i Rytterdistriktet for at afgive Græsning og Hø til Hestene. Men den 15. August 1763 kundgjorde Regeringen,



Herregaarden Corselitze paa Falster.

at det falsterske Rytterdistrikt skulde sælges, og den 9. og 12. September 1766 stilledes det til Salg, og „Corselitze“ og „Carlsfeldt“ købtes af Prins Carl af Hessen. „Corselitze“ er en gammel Herregaard. I Kong Valdemars Jordebog nævnes „Koceliz“. Og den tilhørte i en lang Aarrække den adelige Familie Falster, der tillige ejede den senere i „Corselitze“ indlemmede gamle Herregaard „Bellinge“. I

1365 tilhørte „Bellinge“ Joh. Pætersen, og i 1452 var den i Mogens Falsters Besiddelse. Forøvrigt havde den mange Ejere, indtil den i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede blev lagt ind under „Corselitze“. Denne Gaard ejedes allerede paa Valdemar Atterdags Tid af Familien Falster, idet Matthæus Falster har sat sit Navn under „Recesen“. Derefter nævnes en Lars Falster og dennes Søn Peder Falster. Den sidste af Slægten uddøde med Jens Falster 1601, hvorefter Godset en kort Tid ejedes af Axel Brahe, der 1603 tilskødede Kronen Ejendommen.

Classen tog her som ved Frederiksværk grundig fat paa at forbedre og ordne alt. Markerne og Skovene bleve regulerede, store Alleer blev anlagte, og der blev opført store Bygninger, som den Dag i Dag minder om deres Bygherre. Den 190 Alen lange Kornlade ansaas i lang Tid for at være den største i Danmark. Classens Forhold til sine Bønder synes ogsaa paa Falster at have været noget tilspidset til sine Tider. I det hele taget ser det nærmest ud til, at han ikke har været nogen Ven af Bondefrigorelsen. Han vilde i ethvert Tilfælde ikke have den gennemført, hvor han raadede, saa længe han levede. I Følge en Anekdote, der er bleven bevaret paa Halsnæs, svarede han nemlig en Gang nogle Bønder, der bcklagede sig over det svære Arbejde, han fordrede af dem: „Saa længe jeg lever, skal I være mine Trælle og behandles som saadanne; men naar jeg er død, skal I faa det godt, ja, evig godt.“ Hermed stemmer det da ogsaa godt overens, at hans Testamente, dateret 28. Januar 1789, udtaler, at Bondernes Hoveri skal „bestemmes paa den allerømmeste og lemfældigste Maade“, samt at de skal forhjælpes „til at udgaa af Fællesskabet og til at indrette deres Jordbrug paa fordelagtigste Maade“.

Denne hans sidste Vilje synes saaledes at staa i Modstrid med, hvad han i levende Live havde holdt saa strængt

paa. Dog kan han jo nok, selv om han til en vis Grad var imod den daværende Bondebevægelse, have nærret humane Tanker overfor Bønderne i Almindelighed. Hans Testamente er jo et talende Vidnesbyrd om, at han virkelig har villet gøre det godt for dem, og et Tegn paa hans humane Tankegang er det ogsaa, at han plejede hvert Aar at indbyde nogle af sine Bønder til at spise hos sig paa „Corselitze“, ved hvilken Lejlighed de skal være bleven endog „højlig trakterede“. Men iovrigt optraadte Classen som en stor og myndig Herre. Og ret betegnende er det, at endnu efter hans Død kunde man faa hans gamle Folk paa „Corselitze“ til at rette sig, naar man udbrød: „Der kommer Generalen!“

Det kunde næsten se ud, som om Classen hele sit Liv igennem havde været saa optaget, at han for bare Travlhed ikke havde kunnet faa Tid til at søge sig en Hustru. I alle Tilfælde blev han en gammel Mand, inden han indlod sig i Ægteskab. Han blev først gift den 16. August 1783, da han var 58 Aar gammel, med Anna Elisabeth, Baronesse Iselin, f. Fabritius, (født 1735), Datter af Købmand Michael F., en Broder til hans tidligere Kompagnon, Just F. Hans Hustru var Enke efter den som Friherre adlede Købmand Reinholt Iselin. Ægteskabet var barnløst og kun af kort Varighed. Allerede den 17. Marts 1786 blev Classen Enkemand. Og 24. Marts 1792 døde han selv efter at have udstedt sit betydningsfulde Testamente af 28. Januar 1789, med den sig dertil sluttende Kodiciel af 23. Marts 1792, som skulde blive af saa stor Betydning for vort lille Samfund, særlig for de trængende og mindre velstaaende.

Den bekendte Retslærde Konferensraad Jacob Edvard Colbjørnsen og Agent Koustrup skulde være Exekutorer i Generalmajorens Bo sammen med Classens eneste Broder, Geheimekonferensraad Peter Hersleb Classen, der paa den Tid opholdt sig i Frankfurt hos Broderens Sted-

datter, Grevinde Rantzau. Dagen efter, at Classen var død, Kl. 7½ om Aftenen, tilskrev Colbjørnsen og Koustrup den afdødes Broder: „ Af og til var han in agone under hæftige, ofte konvulsiviske Bevægelser. Et halvt Kvarter, før han opgav Aanden, blev han roligere og gik ud som et Lys. Han ytrede under sin Sygdom en standhaftig Hengivenhed i den Allershøjestes Vilje og takkede Gud, som havde forundt ham Tid at forberede sig til at gaa ind i Evigheden“.

I Direktionen for Fideikommiset var foruden de tre ovennævnte Executorer tillige indsat daværende Konsul i Marokko Michael Classen, en Fætter til Generalmajoren. Jørgen Koustrup kom imidlertid ikke til at deltage i Direktionen, idet han døde, før Boet var sluttet, godt et Aar efter Classen. Denne Koustrup var en falleret Købmand fra Drammen, der havde været i Gehejmraad Peter Hersleb Classens Tjeneste, indtil han i 1765 gik over til Generalmajoren, hos hvem han efterhaanden havde arbejdet sig op til at blive ikke alene Bogholder og Kasserer, men Faktotum. Generalmajorens Hovedcentre var i København, hvorfra Traadene gik ud til Frederiksværk, Falster og Norge. Her handledes med Penge m. m., og her residerede Koustrup. Han blev forovrigt mistænkt for ikke at have været aldeles ærlig, hverken overfor sin Principal eller dennes nærmeste Slægt, og det er vistnok udenfor al Tvivl, at Koustrup har arbejdet paa at isolere Generalmajoren fra hans Familie, for at han selv helt kunde have ham i sin Magt. Sikkert er det, at han har tilbageholdt Breve og Dokumenter, der skulde have været sendte fra Generalen til Broderen og omvendt, og sandsynligvis har Koustrup ogsaa intrigeret og manøvreret Fætrene Carl Vilhelm Classen og Michael Classen bort. Men, som sagt, han døde temmelig hurtigt, og i hans Sted kom Statsminister A. P. Bernstorff ind i Fideikommis'ets Direktion.

Den anden af Exekutorerne og Fideikommis'ets første Direktør var Højesterets dygtige Reformator, Konferensraad I. E. Colbjørnsen, der er bekendt ikke alene som en i sine unge Dage sjældent dygtig og meget søgt Manuduktør, men ogsaa senere for sin store Lærdom i sproglig og retsvidenskabelig Retning. Den Anseelse, han nød som Videnskabsmand, skaffede ham i Aaret 1792 Optagelse i Videnskabernes Selskab, og den almindelige Agtelse og Hengivenhed, som han ved sit Retsind, sin Arbejdsdygtighed og sin elskværdige Personlighed havde erhvervet sig, gav sig paa mange Maader Udtryk ved hans Død, der indtraf 23. Februar 1802, hvorefter daværende Justitiarius i Højesteret, senere Statsminister F. J. Kaas indtraadte i Direktionen.

Generalens Fætter, senere Gehejmelegationsraad Michael Classen (f. 1758, død 21. Februar 1835), der ogsaa var indsat som Direktør for Fideikommis'et, var en Søn af Organist paa Kongsberg Nicolaj Classen (f. 1699, død 1767) og Hustru Anna Katrine Olsdatter Fahlenberg (f. 1715, død 1795). Han var først knyttet nær til Generalen, men som det berettes, drog Michael ud, fordi han ikke kunde harmonere med Fætterens Omgivelser (vel nærmest paa Grund af Koustrups Intriger). Michael Classen blev derefter Konsul i Marokko — fra 1786 til 1792 — og blev i Maj 1797 Komiteret i Kommercekollegiet. I Juni Maaned s. A. fik han Titel af Legationsraad, og i September blev han Generalkonsul for Frankrig, en Stilling, han beholdt til 1817. I Aaret 1810 var han bleven udnævnt til Gehejmelegationsraad. Han fungerede ikke som Direktør for Fideikommis'et før efter Fætterens, P. H. Classens, Død 1825. Han var gift med Anne Elisabeth Treville (f. 1766, d. 19. Febr. 1834) og havde med hende to Børn, nemlig Justine Louise Constance Classen (f. 14. Juli 1802, d. 31. Maj 1856), gift 14. Oktober 1837 med Markus Jonas Ludvig



Peter Hersleb Classen.

Lange (f. 1795, d. 4. Juni 1860), Ejer af „Ejegod“ ved Nykøbing paa Falster (i hvilket Ægteskab der var to Sonner), og Peter Hersleb Classen. Michael Classen døde den 4. Februar 1835.

Sjælen i den første Direktion for det Classenske Fideikommiss var ganske naturligt Generalens 13 Aar yngre Broder Peter Hersleb Classen. Grunden hertil var dog ikke den, at han i nogen særlig Grad var bleven favoriseret frem for de andre Direktorer. Alt, hvad Broderen testamenterede ham, var en forholdsvis lille Livsgave samt et aarligt Direktørhonorar af godt 3000 Rd. Det var derfor heller intet Under, at P. H. Classen (der den Gang var Konferensraad) følte sig i høj Grad skuffet, da han kom hjem og horte om Indholdet af Broderens Testamente. Han havde ventet sig en Del mere, navnlig i Henseende til Indflydelse paa Ordningen og Administrationen af Fideikommiss'et, og han skal have været af den Mening, at Testamentet „ikke blev til ganske uden fremmed Indflydelse“. Imidlertid opfyldte han loyalt Broderens sidste Vilje, saaledes som den nu var kommen til at foreligge, han ordnede det hele og satte det i System, ligesom han med stor Energi arbejdede paa at realisere alle sin afdøde Broders sidste Ønsker.

Peter Hersleb Classen, der gennem mange Tider havde arbejdet sammen med Broderen, var i 1776 bleven Konferensraad, I Aaret 1787 tog han sin Afsked som Deputeret i Kommercekollegiet og levede senere i Udlandet i flere Aar, indtil Broderens Død indtraf. I 1793 blev han Storkors-Ridder af Dannebrog, 1810 Geheimekonferensraad, 1812 Dannebrogsmænd, i 1821 fik han Rang som Nr. 6 i Rangforordningens 1. Klasse, og endelig blev han i 1823 Elefant-ridder. Ligesom Broderen blev han saaledes Excellence. Gehejmerraad Classen interesserede sig levende for de af Testator paabudte praktiske Forsøg med Hensyn til Ophjælp-

ning af Agerdyrkningen samt for den paatænkte Agerdyrknings-skole, der omtales i Testamentet, hvis første Paragraf lyder saaledes:

„Min Grundsætning er, at mit hele Efterladenskab skal i Fremtiden være en bestandig samlet Fond, der skal anvendes dels til at danne nyttige Mennesker til Statens Bedste, til at understøtte og befordre Vindskibelighed og Arbejdsomhed i de nødvendigste Dele for Landets Vel og til at hjælpe og lindre Fattigdom og Elendighed.“ Og længere nede hedder det: „ . . . hvad der aarlig overskydes af Fideikommis'ets aarlige Indtægter skal da anvendes: Til et Seminarium eller Agerdyrkningsskole, bestaaende af een Lærer, eller Instituter samt *) Lærlinge, der tages af gode Subjekter af Bondestanden, 2 fra det frederikværkske Gods, 2 fra Corselitze og Carlsfeldt paa Falster, 1 fra Sjælland, 1 fra Fyen og 2 fra Jylland. Til dette Institut henlægges aarlig af Fideikommis'ets Indtægter 1200 Rd. til Lærernes, Lærlingenes samt fornødne Redskaber og Hjælpemidlers Anskaffelse og Vedligeholdelse“.

Gehejmerraad Classen arbejdede ihærdigt paa at faa sin afdøde Broders Plan sat i Værk, og da man blandt de efterladte Papirer fandt en Plan for det paatænkte Agerdyrkningsinstitut, foltes det som en Pligt at benytte denne som Grundregel. Efter denne skulde Lærerne ved Skolen vælges af det kgl. Landhusholdningsselskab og derefter paa Fideikommis'ets Bekostning rejse 2 á 3 Aar i Ind- og Udland for at erhverve sig praktisk Kundskab. Til denne Post blev allerede 23. Maj 1793 valgt Landmaaler Oluf Chr. Olufsen, senere Professor i Statsøkonomi.

Olufsen var af Fødsel Jyde (f. 20. Januar 1764, d. 19. Maj 1827). Han var Søn af Raadmand i Viborg Hans

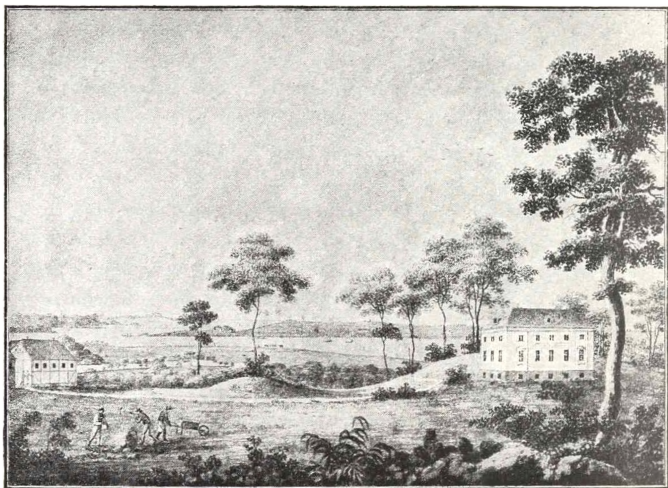
*) Aaben Plads til Antallet.

Olufsen, der ejede Hovedgaarden „Hessel“ ved Grenaa. Moderen, Christine Testrup, døde ved hans Fødsel. To Aar senere døde ogsaa Faderen, og Oluf Chr. Olufsen kom nu i Huset hos sin formuende Mormoder, Fru Testrup paa Vesterris, senere hos Provst L. F. Winther i Gedsted. Da han var udset til at skulle forvalte et af Mormoderens Godser, blev han anbragt paa Stiftamtmandens Skrivestue i Viborg. Senere sendtes han til København for at læse til dansk juridisk Examen, som han tog 1783. Men Matematikken interesserede ham mere, hvorfor han 1784 tog Landmaalerexamen. Han var derefter nogle Aar beskæftiget med Opmaalinge i Jylland, og under Krigen 1788 udførte han en kort Tid Regimentskvartermester- og Auditorforretningerne ved en Grenaderbataljon.

Saaledes var hos Olufsen praktisk Virksomhed og Studium fra Ungdommen af gaaet Haand i Haand. Den opvakte Yngling havde tilegnet sig Latin foruden flere moderne Sprog, var vel belæst i den europæiske Skønlitteratur og havde levende Sans for Poesi. Han blev snart en ret anset Digter og skrev flere gode Ting, blandt hvilke „Gulddaasen“ vel nok er den bedste og mest bekendte. Den 2. Maj 1793 gik denne Komedie over det kgl. Teaters Scene og gjorde stormende Lykke. Olufsen holdt desuagtet strængt over sin Anonymitet, da han vilde undgaa Angreb og endvidere ønskede, at Forfatterskabet og Stykkets videre Skæbne ikke skulde forringe hans Udsigt som Ansøger om Posten som Lærer paa den Classenske Agerdyrknings-skole. Og netop 4 Uger efter „Gulddaasen“'s første Opførelse tildelte Landhus-holdningsselskabet ham den attraaede Stilling.

Forinden han tiltraadte denne, skulde han dog rejse 3 Aar i Udlandet. Rejsen gik først til Tyskland, senere til Schweiz, England og Skotland, hvor Olufsen besaa disse Landes fortrinligste Landbrug. Efter at være kommen hjem

fra sine Rejser tog han Ophold paa Falster, hvorfra han tilstillede Fideikommis'ets Direktion en Plan for Skolens Indretning, saavel med Hensyn til Økonomibygninger som m. H. til selve Institutet. Ved daglig at færdes paa de Classenske Godser fandt Olufsen, at de gunstigste Forhold for en Agerbrugsskole var paa en Gaard i Næs By under Carlsfeldt Gods.



Næsgaard for 100 Aar siden.

Man besluttede at oprette Skolen her, og „Næsgaard“ opstod da ved Udskiftning af Gaarde i Næs By og Hesle.

„Næsgaard“ er altsaa en forholdsvis ny Avlsgaard, og ingen gamle Historier eller Minder knytter sig til den saaledes som til saa mange andre af vore Herregaarde. Dog skal her nævnes nogle historiske Begivenheder, som knytter sig til den saakaldte „Borreknold“, en forholdsvis høj Bakke,

som ligger mellem det inddæmmede Nor og Grønsund Færgegaard. Paa eller ved Borreknolden laa i fordums Dage „Borrehuset“, det gamle Navn paa Færgestedet, hvorfra Overfarten til Møen foregik.

Her i Borrehuset opholdt Ludvig Holberg sig under Pesten i Sommeren 1711. Hans Værtinde var en Datter af Erik Grubbe til Tjele, altsaa af gammel adelig Byrd. Hun blev gift første Gang med Statholder Ulrik Frederik Gyldenløve, anden Gang med en Adelsmand Palle Dyre, tredje Gang med Søren Sørensen Møller, der blev anklaget for Drab og dømt til Arbejde paa Bremerholm. Hendes sørgelige Skæbne har givet Steen Steensen Blicher Stof til den smukke Novelle „En Landsbydegns Dagbog“, ligesom hendes Liv er behandlet i J. P. Jacobsens bekendte Bog „Marie Grubbe“ (se Hofmans Efterretninger om danske Adelsmænd III, S. 255—56, Dansk Museum Juli—Decbr. 1782, Side 257 flg. [Proces, ført mellem velbaarne Palle Dyre og hans Frue; Højesteretsdom mellem samme Frue og hendes første Mand, Hr. Statholder U. F. Gyldenløve], Bidrag til Ludvig Holbergs Biografi for Aarene 1702—14 af M. N. C. Kall-Rasmussen, S. 33—34).

— — Man tog altsaa fat paa Næsgaards Bygninger, og 1798 stod Hovedbygningen færdig. Den er opført efter Gehejmekonferentsraad Classens Tegning. Langt senere, nemlig i Aaret 1861, er der paa Gavlen mod Gaarden til Minde om Generalen anbragt dennes Brystbillede i forstørret Maalestok, efter Wiedewelts Original, der er opstillet i Københavns Arsenal til Minde om den afdødes Fortjenester af Kanonstøberiet paa Frederiksværk.

Udbygningerne blev derefter opførte efter de nyeste og bedst indrettede Bondergaardes Mønster. Og i Aaret 1799 blev der udsendt Indbydelse, i Følge hvilken Eleverne skulde bringes i Forslag af Amtmanden. Enhver Elev skulde være

sund og rask. Han skulde kunne læse, skrive og regne og være i en Alder af fra 15 til 21 Aar. Læretiden strakte sig over et Tidsrum af 3—4 Aar. Undervisningen skulde indrettes efter Bondestandens Tarv, Stilling og Hjælpebidler; der skulde læres Kemi, Fysik, Naturhistorie, Jorddyrkningslære og Grundsætningerne for et velindrettet Jordbrug. Eleverne skulde være at anse for Agerbrugsskolens Tjenestefolk og skulde forrette Arbejde efter et Reglement. Et Stykke Jord af Størrelse som en Bondegaards (det hele Areal var da ca. 300 Tdr. Land) skulde drives for sig selv, saaledes at Eleverne kunde se, at det, de under deres Ophold paa Skolen lærte, var anvendeligt paa deres tilkommende Gaarde. En Gang aarligt skulde der afholdes en Examen.

Det vigtigste for en Skole, Eleverne, udeblev imidlertid. Der meldte sig kun en eneste, fra Aarhus Amt, skønt der blev tilbudt fri Undervisning, Kost, Husly og Klæder. Skolen var kommen et halvt Aarhundrede for tidligt. De daværende Landmænd var endnu ikke modne til at tage imod et saadant Gode som det, der her blev dem tilbudt. Om dette Forhold udtalte Olufsen sig saaledes: „Ganske uventet var dette Udfald ikke. Det maatte komme en dansk Bonde underligt for, at man tilbød at lære hans Søn Agerdyrkning, mod at han ingen Løn fik, men blot Logis, Kost og Klæder.“ Han mener endvidere, at det, at Eleverne ikke af Regeringen fritoges for Krigstjenesten, hvilket der var bleven ansøgt om, havde megen Indflydelse paa det daarlige Resultat af Indbydelsen.

Beretningerne fra 1802 er i høj Grad mistrøstende. Skolen havde da kostet over 25,000 Rdl., Andragendet om Fritagelse for Krigstjeneste var atter bleven nægtet, intet var bleven forsømt, men Eleverne kom ikke. I Foraaret 1802 skriver Bestyrelsen for Fideikommis'et til Olufsen, at da alle Forsøg paa at sætte Agerbrugsskolen i Gang syntes frugtes-

løse, ansaa Bestyrelsen det for det bedste, at man ved at give Stiftelsen en forandret Bestemmelse søgte at opnaa i det mindste en Del af Stiftelsens Hensigt, da jo dog det hele ikke kunde naas. Agerbrugsskolen skulde derfor være aaben for enhver, der maatte have Lyst til at oplæres i Jorddyrkningsvidenskaberne efter de nyere og fortrinligere Grundsætninger. Det var dog ingenlunde Hensigten med denne nye Bestemmelse at udelukke Bøndersønnerne fra Skolen. Man regnede paa altid at kunne faa 4 Elever af Bondestanden, da Testator jo havde bestemt, at der altid blandt Skolens Elever skulde være to fra Fideikommis'ets Godser og to fra de frederiksværkske Godser. Og „da det var at formode, at disse kunde faas, saa skulde de behandles efter Testamentets Forskrift, og Lærerne være pligtige at antage dem“.

Olufsen udsendte da om denne Skolens forandrede Bestemmelse en Bekjendtgørelse, hvori han offentliggør, 1) at Agerdyrkningsskolen stod aaben for alle og enhver, 2) at den ogsaa vilde modtage Elever, der ikke gjorde hele Jorddyrkningen til deres Studium, og 3) at Skolen foruden de fire Gratister vilde antage flere Elever paa samme Betingelser. Men heller ikke nu meldte der sig Elever.

Da saaledes alle Forsøg paa at sætte Skolen i Gang syntes frugtesløse, besluttede Bestyrelsen, at „den ikke vilde ophæve Stiftelsen, men forandre den“. Lærerne blev flyttede til København for at holde Forelæsninger i det Classenske Biblioteks Læsestue „for saaledes at komme de mere oplyste til Hjælp ved at holde Forelæsninger over Landøkonomi“, Forelæsninger, der i det mindste til Tider var ret godt besøgt. Og Fideikommis'et virkede ogsaa paa anden Maade for Landbrugsoplysningen, saaledes ved Udgivelsen af „Økonomiske Annaler“ og ved paa Næsgaard at indrette en Forsøgsgaard, hvis Øjemed var at opelske gode Racer af Heste, Kvæg, Faar og Svin, fra hvilke gode Stammer skulde ud-

brede paa Godserne. Desuden blev der gjort Forsøg med „alle Arter af Marksæd og Prøver med forskellige Agerdyrkningsredskaber, sigtende ikke alene til at udfinde deres sande Værd og Brugelighed, men tillige til at gøre Elskere af Landbruget bekendte med deres Anvendelse“.

Næsgaard omtales i Beretningen for 1825. Det hedder heri med Hensyn til Indkøb af Kvæg og Faar: „Bemeldte Kvæg og Faar ere satte under Opsyn paa en Parcel, Næsgaard kaldet, af en dertil antagen kyndig og duelig Mand, som nu driver Gaarden paa Fideikommis'ets Regning og alene i den Hensigt at forøge Kvæg- og Faarestammen saaledes, at Direktionen i Tiden kan sættes i Stand til saa vidt muligt at forsyne Bønderne med gode Tyre og Væddere og formaa dem til at afskaffe deres egne slette.“

Gehejmerraad P. H. Classen, der havde været gift med Justine Fabritius, en Datter af Etatsraad Just F., skyldte sikkert dette Ægteskab, at han var bleven en i pekuniær Henseende velstillet Mand. Ægteskabet forblev imidlertid barnløst, og 1816 mistede han sin Hustru. Selv døde han 19. Maj 1825 efter at have skænket ret betydelige Værdier til det Classenske Fideikommis, der, som han skriver, „ere og blive usælgelige efter forbemeldte min Broders og denne min Disposition, saa længe Lov og Ret er til, at dod Mands sidste Villie til Samfundets Bedste helligholdes“. Derefter traadte Michael Classens eneste Søn, der ogsaa hed Peter Hersleb Classen, ind i Direktionen for Fideikommis'et.

Ganske mærkeligt er det at se, at General Classen var saa langt forud for sin Tid, at han kunde lægge Planen til et Foretagende, som først 60 Aar efter, at Udkastet var gjort, ret kunde blive frugtbringende for Fædrelandet.

Først i 1848 genoptoges for Alvor Planen om at indrette en Fagskole fortrinsvis for vordende Gaardbrugere. Bestyrelsen udtaler sig i sin Indberetning for 1848 saaledes

herom: „Iøvrigt er der af Direktionen truffen Foranstaltning til, at et Agerdyrkningsinstitut i indeværende Aar vil træde i Virksomhed for Fideikommis'ets Regning.“ Men ikke endnu i dette Aar blev det til noget med Skolen. Herom læses i Beretningen fra 1849: „Paa Grund af indtrufne Vanskeligheder ved at erholde en duelig Lærer, vil det i forrige Indberetning ommeldte Agerdyrkningsinstitut først træde i Virksomhed 1. Juni d. A.“ — Allerede nogle Aar før var der, paa Foranledning af Etatsraad Jørgensen, Sølstedgaard, gennem Grev Knuth Knuthenborg sket Henvendelse til Kammerherre Classen om at paaskynde Oprettelsen af Agerbrugsskolen. Classen skal ikke have optaget denne „Paamindelse“, som han kaldte Henvendelsen, særlig godt, men skal have svaret, at „han nok selv skulde bestemme, naar saadant burde udføres“. Nok er det, at snart efter blev Skolen paa Næsgaard aabnet. Og muligt er det jo, at Aabningen blev fremskyndet af Paa-mindelsen.

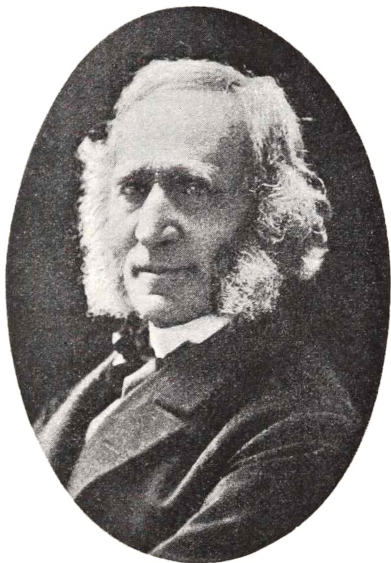
Den sidste Ætling af den Classenske Familje var en varmt patriotisk Mand. Han arbejdede med Energi og utrættelig Iver for, at Skolen kunde blive genoprettet, saaledes som bestemt af Fideikommis'ets Stifter. Og, som omtalt, i 1849 blev Planen realiseret. Der er saaledes al god Grund til at mindes denne gamle Hædersmand, saa meget mere, som alle de unge Mennesker, der er udgaaede fra Næsgaard i Aarene fra 1849 til 1886, har kendt ham personligt og sikkert med Glæde og Taknemmelighed erindrer, med hvilken levende Interesse denne milde Mand fulgte Livet paa Næsgaard. Naar der 1. Maj var ankommet et nyt Hold Lærlinge, blev dette strax af de ældre fortalt, at det ikke vilde vare ret mange Dage, før „Excellencen“ kom og holdt en Tale. Og saaledes skete det ogsaa. Mindes ikke alle Eleverne fra den Tid endnu, naar han stillede sig op ad Væggen mellem begge Skoleborde og med indtrængende Alvor foreholdt alle og

specielt det yngste Hold, hvad det nu gjaldt om at faa udrettet under det 2-aarige Ophold paa Næsgaard! Ingen tvivler vist om, at det var sand Kærlighed til Sagen, der beaandede ham; herom vidner da ogsaa hans hyppige Besøg paa Næsgaard. Naar Afgangsexamenen kom, var gamle Classen altid til Stede, og efter vel overstaaet Prøve kaldte han de 9 Lærlinge ind paa sit Værelse og gav dem der med paa Vejen en sidste indtrængende Formaning om at skikke sig vel i alle Maader senere i Livet.

Hs. Excellence Gehejmekonferensraad Peter Hersleb Classen blev født den 18. Januar 1804 i Paris, hvor Faderen, Michael Classen, da var dansk Generalkonsul. Hans Moder var Anne Elisabeth Treville, der var fransk af Fødsel. Det kan saaledes ikke nægtes, at der rullede fransk Blod i Peter Hersleb Classens Aarer. Men da han lige fra sin Barndom opholdt sig i Danmark, og han var dansk i Sind og Skind, vil Fransk mændene næppe kunne annektere ham som „en af deres egne“. Faderen flyttede 1817 til Danmark med Sonnen og satte ham i Nykøbing Latinskole, hvorfra han i 1820, altsaa kun 16 Aar gl., sendtes som Student til Universitetet. I Løbet af 4 Aar studerede han nu Jura, og med en saadan Iver læste han, at han i 1824, ikke mere end 20 Aar gl., blev juridisk Kandidat med Laud. Han fik dog ikke særlig megen Brug for sin juridiske Viden, thi allerede Aaret efter, i 1825, blev han surnumerært og derpaa i 1827 virkeligt Medlem af Fideikommis'ets Direktion, i hvis Tjeneste han alt siden 1821 havde arbejdet.

Fra 1825 knytter hans Navn sig saaledes til Fideikommis'ets Bestyrelse, og at han har røgtet sit Hverv paa en nidkær og i alle Henseender berømmelig Maade, fremgaar meget talende af de mange Udmærkelser, hvormed Regeringen har hædret ham. Alt samtidig med hans Udnævnelse til Direktør blev han Kammerjunker, 1843 Kammerherre og

1871 — efter 50 Aars Arbejde i Fideikommis'ets Tjeneste — Gehejmekonferentsraad, hvormed følger Titulaturen „Excellence“. Gennem Dannebrogordenens forskellige Grader steg han i 1876 til Storkorsværdigheden. I en Aarrække var han Formand for Diakonisseliftelsens Bestyrelse.



Peter Hersleb Classen.

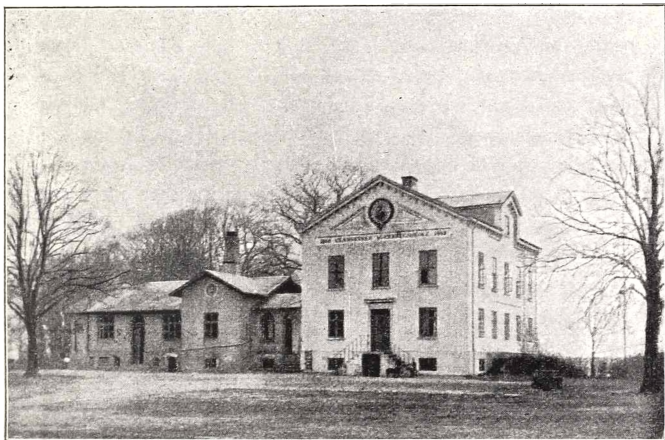
Danmark har sikkert aldrig haft varmere Filantrop i Gærningen end P. H. Classen, og aldrig har vel en Legatstifter haft en mere trofast Fuldbyrder af sin Vilje end han, hvis milde og humane Sind prægede enhver Gærning, han syslede med, var. Han var i over 60 Aar Sjælen i det Classenske Fideikommis' Bestyrelse, og Størsteparten af den Ros,

som i denne lange Aarrække blev Fideikommis'ets Virksomhed til Del, tor derfor utvivlsomt regnes ham tilgode. — Classen blev gift 6. Maj 1828 med Clara Charlotte Fanny Scheel (f. 20. Novbr. 1809), en Datter af Major Chr. F. E. Scheel. Men Ægteskabet var barnløst. Og den 22. Februar 1886 døde Gehejmekonferentsraad Peter Hersleb Classen som den sidste Mand af Slægten.

Nogle Aar senere overtog Hs. kgl. Højhed Kronprins Frederik til Danmark Protektoratet for det Classenske Fideikommis — et Vidnesbyrd af Rang om, at Fideikommis'et omfattes med levende Interesse paa allerhøjeste Steder. Selvfølgelig paaskønnes det ogsaa fra Skolens Side, at Hs. kgl. Højhed har stillet sig i Spidsen for denne Institution. Herom vidner den Adresse, som ved Jubilæet skal overrækkes Kronprinsen, og som, med en enkelt Undtagelse nær, er underskrevet af alle de endnu levende her i Landet boende gamle Næsgaards-Lærlinge, der i de forløbne 50 Aar har gennemgaaet Skolen paa Næsgaard.

Efter saaledes at have set, hvilke betydelige Mænd, der med god Vilje trofast har arbejdet gennem en Række af 60 Aar med de rige Midler, som det Classenske Fideikommis ejer, og stadig med Testators Tanke om Oprettelsen af en Agerbrugsskole for Bondersønner for Øje — hvilket Maal altsaa først naaedes den 1. Juni 1849 —, skal vi gaa over til en Omtale af de Mennesker, som her i Løbet af de sidste 50 Aar — i hvilket Tidsrum, der regelmæssigt har været optaget 9 Lærlinge hvert Aar — har faaet deres første grundige teoretiske og praktiske Undervisning.





Næsgaard i Nutiden.

1849.

¹ **Jensen, Niels** er født den 9. November 1831 i Sønder Ørslev paa Falster, hvor Forældrene paa den Tid besad Fæste paa en Bondegaard, som de senere købte til Ejendom af Nykøbing Hospitals Gods.

I en Alder af $17\frac{1}{2}$ Aar blev han optagen som Lærling paa Agerbrugsskolen paa Næsgaard den 1. Juni 1849 og overværede paa denne Dag Aabningshøjtideligheden. Herefter var Skolen strax i Virksomhed med 9 Lærlinge, der vistnok alle i høj Grad følte sig tiltalte af Skolens smukke Beliggenhed og de nye, hensigtsmæssige Lokaler. Forstanderen, Hr. Fangel, holdt de unge alvorligt til Flid og Arbejde, men viste dem ogsaa Opmuntring, og han sørgede for en mønster-værdig Orden paa Gaarden og i Skolens Lokaler. Den begavede Lærer H. Mortensen forestod den teoretiske Under-

visning med stor Dygtighed, og til ham folte Jensen sig saa stærkt hendraget, at der senere har bestaaet et trofast Venkabsforhold imellem dem i hele deres Liv. Samlivet mellem jævnaldrende, raske og flinke Kammerater bragte Liv og Adspredelse, og paa Grund af den vaxlende Beskæftigelse trættedes de unge Mennesker ikke, men vedligeholdt stadig Interessen for Undervisningen.

Skolen tilsaas hyppigt af den daværende Direktør, Kmhr. Classen, som ogsaa bragte et venligt og opmuntrende Ord til Lærlingene, naar han troede, de fortjente det. J. paaskonner især de smukke og opmuntrende Ord, han skrev til ham i en Bog, som blev ham overrakt, da han efter endt Kursus, glad for Udbyttet og forhaabningsfuld for Fremtiden, forlod Skolen.

Efterat Jensen i Slutningen af April Maaned 1851 var dimitteret, traadte han strax efter den 1. Maj i Tjeneste hos daværende Godsejer Tesdorpf og fik Plads som Underforvalter paa Gjedsergaard. I et Aar deltog han i Ledelsen af Gaardens Drift, men da i Foraaret 1852 det første Dræningsanlæg paa Godset skulde foretages paa Gjedsergaard, blev det bestemt, at Jensen skulde føre Tilsyn hermed og udføre den herved fornødne Opmaaling og Nivellering, ligesom det ogsaa blev overdraget ham at inddele Botøgaards større Tiliggende i Marker. Det viste sig imidlertid snart, at Jensens Kundskaber i Landmaaling, overfor saa betydelige Opgaver, vare for ringe, og hans Principal foreslog derfor, at han skulde uddanne sig til Landmaaler, da han sikkert antog, at der i Landvæsenet maatte blive megen Brug for en Virksomhed i denne Retning i Fremtiden. Jensen fulgte sin Principals Raad, og Tesdorpf vedblev fremdeles at være ham en trofast Vejleder og Ven, saalænge han levede, hvorfor Jensen ogsaa mindes ham med stor Taknemmelighed.

Det Classenske Fideikommis bevilgede nu denne sin første antagne Elev en mindre Understøttelse til sine Studier,

og i Slutningen af Juli Maaned 1852 rejste han til Kjøbenhavn for at forberede sig til den saakaldte store Præliminærexamen. Efter at han i Januar Maaned 1853 havde bestaaet denne Examen, tog han samme Aar Landmaalerexamen og aflagde den praktiske Prøve hos Stiftslandinspektør Møller i Vesterborg paa Lolland, hvorefter Jensen i Foraaret 1854 erholdt Bestalling som Landmaaler.

I Løbet af et Aar var han herefter Assistent hos Landinspektør Winding i Nykøbing paa Falster, men rejste i Vinteren 1854 til København for at forberede sig til Landinspektørexamen og fortsatte hermed 1855 og 56. Jensen hørte i disse Aar Forelæsninger paa den polytekniske Lærestanstalt over Agerdyrkningslære og Naturvidenskaber og paa Universitetet over Jordbundslære og Landboret, men offentlige Forelæsninger over de egentlige Fagvidenskaber, Matematik, Landmaaling, Nivellering m. m., holdtes den Gang ikke; Undervisningen heri maatte man forskaaffe sig paa anden Maade. I Foraaret 1856 underkastede han sig den teoretiske Del af Landinspektørexamen og paabegyndte om Sommeren paa Møen de praktiske Prøver, som han i det hele afsluttede i Løbet af Efteraaret og næste Foraar.

1857 om Efteraaret begyndte Jensen saa en selvstændig Virksomhed som Landmaaler i Maribo, men efter at han i Begyndelsen af 1858 havde erholdt Bestalling som Landinspektør, forlagde han om Sommeren sin Bopæl til Nakskov, hvor han nu har boet i ca. 41 Aar.

Jensens Forretninger var i Begyndelsen de almindelige i Faget, Opmaaling, Udstykning, enkelte Udskiftninger af Fælleslodder, og han udførte nu den Opmaaling og Inddeling af Bøtogaardens Marker, som han i 1852 havde maattet lade ligge. Men paa Grund af sit Kendskab til Landvæsenet og til Forholdene paa mindre og større Gaarde kom han dog snart i en mere udstrakt Forbindelse med Landmændene ved de paa

den Tid paabegyndte Grundforbedringer for Agerbruget: Regulering af Vandløb, Dræning, Opdyrkning af Moser og andre Kulturarbejder. Efter at Jensen i denne Retning havde haft Forretninger paa enkelte Gaarde i Nakskov-Eggen, blev det i Aarene 1861 og 62 overdraget ham at lede Dræningsarbejdet paa flere større Gaarde af Baronierne Guldborgland og Sønderkarle, og i 1864 blev han kaldet til Knuthenborg for at forestaa Dræningen samt Reguleringen af Vandløb og Grænser i det dengang der paabegyndte store Parkanlæg. Disse Arbejder udvidedes senere efterhaanden til at omfatte samtlige Hovedgaarde paa Godset og til Fæstegodset, hvorved han hvert Aar, siden han begyndte, uafbrudt har været beskæftiget med Dræning paa dette Grevskab. Efterhaanden udvidede Jensens Virksomhed i denne Retning sig ogsaa til de øvrige Grevskaber paa Lolland og til en stor Del Gaarde paa Lolland, Falster og Sjælland. Blandt andet har han forestaaet Dræningen af Sorø Akademis Hovedgaarde.

Jensen har gennem Aarene skrevet flere landøkonomiske Afhandlinger, blandt andet: „Meddelelser om Dræning“ indsendte til det kgl. Landhusholdningsselskab og trykt 1867, „Kulturoptegnelser med Kort over Ourupgaard, udgivne 1872, en Afhandling (Bog anmeldelse) om Dræning i Tidsskriftet for Landøkonomi 1877, 11. Binds 4. Række, „Dræningens Anlæg og Virkninger“, Foredrag i det kgl. Landhusholdningsselskab den 23. Marts 1892.

I Aarene 1864 til 67 opmaalte og matrikulerede Jensen Nakskov Købstad, og samtidig hermed og senere i de følgende Aar blev han af Indenrigsministeriet overdraget forskellige Arbejder med Skyldsætningen og Matrikuleringen af Inddæmninger, hvoraf der paa Lolland og Falster findes betydelige Arealer.

1870 indtraadte han, efter Opfordring af daværende Stiftamtmand, Kmhr. Holsten, som Medlem af en af de af Finansministeriet i Henhold til Lov af 2. Juli s. A. beskikkede Skattekommissioner for Lolland, men disses Virk-

somhed ophørte snart. Senere, i 1873, blev han imidlertid Medlem af Dige Kommissionen for Lolland, beskikket af Indenrigsministeriet i Henhold til Lov af 23. Maj 1873. Samtidig hermed blev det af Ministeriet overdraget Jensen at undersøge den Skade, Kysterne havde lidt ved Stormfloden af 13. November 1872 i Lollands Nørre-, Sønder- og Fuglse Herred, forsaavidt der var Anledning til Skattelettelse. Dige Kommissionens Virksomhed udstrakte sig over et Tidsrum af 5 Aar, og da dens Hverv i 1878 var endt, blev Jensen af Hs. Maj. Kongen udnævnt til Justitsraad.

1879 til 85 var han Medlem af Nakskov Byraad, hvilken Stilling vanskeliggjordes ved hans hyppige Rejser og Fraværelse fra Byen, hvorfor han ikke ønskede den fortsat udover Valgperioden.

1886 blev han antaget til Revisor ved Grevskabet Hardenberg-Reventlow, hvilken Stilling han endnu beklæder.

Af andre særlige Hverv har Jensen haft enkelte for Landinspektørforeningen, og i 1896 var han Formand i en af Landbrugsministeriet i Henhold til Plakat af 24. Juni 1840 beskikket Kommisson af Landinspektører for Undersøgelsen af en Hartkornsansættelse paa Ærø, hvorefter han i 1897 var Formand i en lignende Kommission for Ansættelsen af Prøvetaxter paa Lammefjords Inddæmning i Sjælland — ca. 8000 Tdr. Land.

I sin Stilling har Jensen bestræbt sig for at gøre sit Fag anvendeligt og nyttigt saavel i det offentliges som i privates Tjeneste, og forsaavidt det er lykkedes ham, kan han for det førstes Vedkommende for en stor Del herfor takke den Tillid og Velvilje, der er vist ham af Autoriteterne. I sin Virksomhed i Landbruget har han staaet i Forbindelse med ikke faa Godser og med mange Landmænd paa Lolland, Falster og Sjælland, og det hører til hans kære Erindringer at mindes det gode Samarbejde, han herved har haft, og den

Velvilje, der har været vist ham i hans Gærning. Men særlig paaskønner Jensen den gode Bistand, han i Aarenes Løb har haft af trofaste Medarbejdere.

I Aaret 1862 blev Jensen gift med sin nulevende Hustru, som er fra Sønderjylland. I deres Ægteskab har de haft 11 Børn, hvoraf 4 Sønner og 4 Døtre endnu leve. Sin Stilling og Virksomhed fortsætter han for Tiden uforandret i Forening med sin ældste Son, som er Landinspektør fra Aaret 1886.

Justitsraad Jensens Liv har ikke været uden Kamp og Møje, men han paaskønner inderlig, at Vor Herre hidtil har skænket ham et godt Helbred og i mange Retninger lykkelige Livsforhold.

2 **Müller, Herman**, Søn af Løjtnant og Gaardejer Müller Loftegaard i Nylarsker Sogn. Han forlod Skolen allerede 13. Marts 1850, tog hjem til Faderen, købte dennes Gaard, som han senere solgte, bor nu i Ronne som Partikulier.

3 **Dam, Hans Severin**, født 8. Marts 1830, Søn af Gaardejer og Løjtnant H. S. Dam, Vester Marie Sogn. Kom fra N. som Forv. til en mindre Gaard paa Sjælland og rejste senere til Vestindien, hvor han er død.

4 **Rømer, Andreas Christian**, født 11. Maj 1831, Søn af Forstkandidat og Gaardejer Andreas Chr. R., Koføedgaard, Klemensker Sogn, der alt var død, og Moderen boede i Ronne, da Sonnen kom til Næsgaard, hvorfra han blev Avlsforvalter paa en mindre Gaard ved Helsingør, men rejste allerede derfra i 1853 til Australien, hvor han senere er død.

5 **Anker, Michael Andreas**, Søn af Proprietær Michel A. (f. 1801) og Kirstine Rasch (f. 1797) og Broder til den bekendte Løjtnant J. P. A. Anker, der under Krigen

1864 blev ansat som Artillerikommandør for Skansen Nr. 2 i Dybbølstillingen, og som, da det artilleristiske Angreb paa denne begyndte, udmærkede han sig ved et sjældent Mod og en dygtig Benyttelse af Skansens Riffelkanoner, saa han henledte først Fjendens og dernæst det danske Folks almindelige Opmærksomhed paa sig. Ved Stormen 18. April var der saaledes givet Befaling til, at A. skulde fanges levende, hvilket ogsaa lykkedes, ligesom hans Billede er anbragt paa det bekendte tyske Sejersmonument i Berlin, hvorpaa en Fremstilling af Stormen findes. Han modtog ogsaa en anerkendende Adresse fra fjendtlige Officerer. Anker udnævntes inden Kampen den 18. til Ridder af Dannebrog; senere skænkede en Del Medborgere og Medborgerinder ham en Æres-sabel (død 27. Januar 1876).

Broderen M. A. Anker, der er født paa Almegaard i Knudske Sogn paa Bornholm, kom efter sin Afgang fra N. til Mariboladegaard som Forvalter, men rejste 1853 med A. C. Romer til Australien, hvor han endnu skal leve og bo.

6 Rømer, Jens Theodor Koefoed, født 24. Januar 1829, Søn af Oberstløjtnant R., Ejer af Skovgaard i Klemenske Sogn, tog fra Næsgaard hjem til Faderen, gennemgik 1853 en Exercerskole i København og udnævntes til Løjtnant ved Bornholms Melices Infanteri, overgik 1868 som Kaptajn og Kompagnichef til Bornholms Væbnings Fodfolk, hvorfra han tog sin Afsked i 1887. R. købte 1855 Gyl-densgaard i Øster Marie Sogn (149 Tdr. Ld., 18 Td. Hartk.), som da var i en maadelig Forfatning, men nu snart kom i god Orden; efter at have drevet den i over 42 Aar overdrog han den til sin ældste Søn. R. har i den lange Aar-række, han besad sin Ejendom, haft en Mængde Tillidshverv, saasom Medlem af Sogneforstanderskabet, Brandtaxationsmand, Taxationsmand i Kreditforeningen siden 1874, ligesom han siden 1883 har været og endnu er Landvæsenskommissær. Kaptajn R. og Hustru bor nu i Svanike. Gift 1856 og har haft 7 Børn.

7 **Block, F.**, Bagerson fra Nykøbing paa F., var, efter at have været ved Handelen i Nykøbing fra 1851—60, i 36 Aar Høker og Landmand i Sdr. Kirkeby paa Falster, men er nu rejst til Sjælland og er bosiddende i Korsør hos en Datter, der er gift med Maskinmester Schultz ved en af Dampfærgerne.

8 **Hovmand, P. J.**, en Kobmandssøn fra Rødby. Han tog hjem til Rødby, da Faderen imidlertid var død, for at bestyre Bedriften for Moderen, hvormed han fortsatte i en halv Snes Aar, medens Hovmand i de sidste 40 Aar har drevet Landbrug for egen Regning paa Købstaden Rødbys Markjorder.

9 **Rasmussen, Georg**, Skolelærerensøn fra Lolland, er død for mange Aar siden.

1850.

10 **Schmith, Niels Christian Guldager**, Søn af Kammerraad, Proprietær S. til Landsled paa Møen. Her blev han født 23. Februar 1834 og nød efter sin Konfirmation nogen videre Uddannelse i København, indtil han allerede kun 16 Aar gl. kom til Næsgaard. Herfra blev S. først Medhjælper hos Godsejer Dons paa Hesselagergaard, senere Forvalter paa Holtegaard ved København, som han bestyrede selvstændigt i 2 Aar. Derefter var S. en kort Tid Forvalter hos Schmidt paa Vibygaard, forinden han blev Bestyrer af Egelykke paa Møen, der hører ind under det store Gods „Marienborg“, som da tilhørte Hofjægermester P. A. Tutein. Efter 3 Aars Arbejde her paa sin Fødeo tog han hjem og forvaltede sin Faders Ejendom til sin Død, der allerede indtraadte 1862 i hans 28. Aar. Schmith omtales som en dygtig ung Mand, der var agtet og afholdt af alle, som han kom i Berøring med.

11 **Holm, Lauritz Peter**, Skolelærersøn fra Bornholm, var først Forvalter nogle Steder, men døde som sindssyg paa Fattigvæsenet.

12 **Lund, Poul Andreas**, en Skolelærersøn fra Majbølle paa Lolland, rejste fra N. til Bandholm paa Lolland, hvor han i 2 Aar var Fuldmægtig paa det derværende Jærnstøberi. Maj 1854 kom han atter til Landvæsenet, idet han indtil Juni 1856 var Avlsforvalter paa Idalund; da fik han Jærnstøberiet i Saxeboing at bestyre, hvilket han forestod i 4 Aar. L. kom nu til Bandholm og var i 20 Aar Fuldmægtig paa det Jærnstøberi, som han siden 1880 har været Ejer af og drevet for egen Regning.

13 **Olesen, Hans Ole**, en Skolelærersøn fra Brandstrup ved Rødby, blev født i ovennævnte By 4. August 1832, kom, efter at have nydt en god Opdragelse og Uddannelse i Hjemmet til N. med det andet Hold og fik Nr. 13 paa Skolen, ligesom han er den 13. i Rækken af Elever, der er indskreven i Protokollen, saa han synes af have faaet dobbelt Konfekt af dette uheldige Tal, men ikke destomindre lever Manden endnu og tilsyneladende i bedste Velgaaende. Efter Afgang fra Næsgaard fik Olesen Plads som Forvalter paa en mindre Gaard, indtil han efter 8 Aars Forløb blev Overforvalter hos daværende Etatsraad Jørgensen paa Søllestedgaard, en sjælden dygtig, elskværdig og meget anset Landmand og Godsejer, der som ovenfor berørt muligen indirekte har nogen Ære af, at Skolen paa N. allerede kom i Gang paa et saa tidligt Tidspunkt, som den gjorde. Hos denne ansete Mand var Olesen i 11 Aar, til Gaarden blev bortforpagtet. Olesen købte nu en Gaard i Nordlunde og knyttede senere til denne en Naboejendom i Langasø, som han endnu driver.

14 **Breslev, Herman Christian Valdemar**, Bagersøn fra Helsingør, havde været Avlsforvalter i en længere Aarrække paa Herlufsholm og senere ligeledes i lang Tid paa Herregaarden Reistrup ved Aalborg. Paa det sidste boede Breslev i Helsingør, hvor han døde for nogle Aar siden.

15 **Ellemand, Hans Jacob**, Gaardmandssøn fra Fyen, er født i Ellegaard i Tommerup, en gammel Selvejergaard ligesom de fleste andre Bondergaarde i Odense Herred, der er saa mærkværdig fattig paa Herregaarde. H. J. Ellemands Fader døde, da Sønnen var et Barn, og Moderen giftede sig paany, derfor kom E. ud fra Hjemmet som Dreng til en ældre Søster i Solevadgaard, der var gift med den nuværende Landstingsmand Christoffer H.s Bedstefader, Hans Madsen. Hos denne Svoger opholdt E. sig, til han kom til N. Foruden hans ovennævnte Søster havde han tre andre, der blev gifte med 3 Brødre Stærmosø, som stammede fra den gamle store Enestegaard i Brylle Sogn, Stærmosøgaard, der var delt i 3 Dele, hvoraf de 3 Brødre i Ægteskab med de 3 Søstre hver fik en Gaard. E. var den første Fynbo, der frekventerede N.; herfra blev han Bestyrer af Vissenbjerg store Præstegaard for Pastor Bagger, hos hvem han var i 3 Aar, for siden at købe en Gaard i Byllerup ved Nørre Aaby, som han drev lige til 1896, da han afhændede den til den ene af sine 7 Sonner, hos hvem den gamle E. har fæstet Bo. Han var i mange Aar Formand i Sogneraadet og har stedste været en paa sin Egn anset og agtet Mand.

16 **Rasmussen, Lars Jochum**, Skolelærersøn fra Nysted.

17 **Holst, Johan Rudolph**, født 22. Januar 1832 paa Engestofte, men flyttede senere til Vennerslund paa Falster,

som Faderen overtog i Forpagtning. Efter at have været Avlsforvalter paa Højbygaard i 4 à 5 Aar overtog den unge H. først denne Gaard i Forpagtning i 2 Aar, og fik da Hovedgaarden Lungholm, som han var Forpagter paa i 23 Aar til 1882. Siden har H. en Tid været Bestyrer paa Agerup og derefter Forpagter af Skovby i Aarene fra 1885 til 1888. I de sidste 11 Aar har han været Kontorist paa Broderens Sagførerkontor i Nykøbing paa Falster.

18 **Foverskov, Andreas Peter**, er født 1833 i Beltinge ved Odense, hvor Faderen den Gang var Skolelærer. Efter at være bleven konfirmeret 11. April 1847 kom han ud at tjene som Dreng hos Proprietær D. Jantzen paa Dyrupgaard, ikke langt fra sit Hjem, indtil han 18. April 1850 begav sig paa Rejse til N. Herfra kom F. til Ellegaard ved Odense, som han bestyrede i 4 Aar, indtil han 1. Maj 1856 kom til Geising, vistnok i Anst Sogn, Anst Herred, hvor han var, til han 1861 kom til Højstrupgaard ved Odense, som da ejedes af Bøghandler C. Milo. Senere kom F. til Langkilde paa Marienlund, blev saa gift og bosiddende i Odense, hvor han ernærede sig som Pladsformand paa C. T. & P. Jensens Tommerplads, indtil han døde 1878 i en Alder af kun 45 Aar.

1851.

19 **Mølgaard, Mads**, Gaardmandssøn fra Jylland, kom først til Refsnæs ved Aalborg som Forvalter hos Proprietær Westenholz. M. havde imidlertid Lyst til at se sig noget om i Landet og søgte derfor efter 2 Aars Tjeneste her ny Ansættelse, kom i Foraaret 1855 som Forvalter til Østerbygaard ved Kolding hos Kammerherre Berling, hos hvem han var i

3 Aar. Efter i et Aars Tid forgæves at have forsøgt at komme i selvstændig Virksomhed var M. nu Avlsforvalter i 2 Aar paa Frederikshøj ved Aalborg, hvorfra han fik Ansættelse i 1860 paa Godset Skonabäck i Skaane som Inspektør. Her var han nu i 3 Aar, til Gaarden blev bortbyttet med den Grevinde Danner tilhørende Ejendom Rudbjærggaard paa Lolland, hvortil han flyttede med Ejeren og var nu Avlsforvalter her i 5 Aar. Atter ønskende at komme i selvstændig Virksomhed forlod han denne meget behagelige og temmelig selvstændige Stilling og forpagtede i 1870 Avlsgaarden Jægerum i Brovst Sogn ved Halvrimmen i Østerhan Herred (373 Td. L., 16½ Hartk.); da Forpagtningen i 1874 blev ham opsagt, købte han Ejendommen, som endnu er i hans Eje.

20 **Jensen, Rasmus**, er født paa Øen Endelave, hvor Faderen var Gaardmand. Hvorledes Sønnen paa denne af-sides liggende Ø er kommen til Kundskab om Næsgaards Existens, altsaa omtrent strax efter Skolens Aabning, er ikke godt at sige, men nok er det, at han var med de 4 første Jyder, hvoraf de 3 endnu lever, som besøgte denne Skole. Efter 2 Aars Ophold i sit Hjem blev han Forvalter paa Refsnæs, Helligum Herred, hvor han var i 4 Aar, da han blev Ejer af sin Fødegård. Død 1878.

21 **Tvergaard, L. Christian**, Son af Proprietær Kresten T., Næsborggaard ved Løgstør. Fra N. kom T. en kort Tid hjem til Faderen, men det varede ikke længe, før han fik Plads som Avlsforvalter paa Hovedgaarden Krastrup i Slet Herred, der da ejedes af V. Hansen senior; her var han i 2 Aar, til han forpagtede Dybvadgaards Teglværk ved Løgstør, som han fratraadte efter 3 Aars Forløb. Siden 1860 har T. stadig beskæftiget sig udelukkende med Kreaturhandel, levet ugift og bor stadig i sit Fødehjem, Næsborg

gaard ved Logstør (15 Tdr. Hartk., 300 Td. L.), som nu ejes af hans Broder, J. Chr. T.

22 **Buus, Søren Mathias Jensen**, Gaardmandsson fra Jylland, er født i Svenstrup ved Aalborg, men Faderen købte senere Kratgaard imellem Logstør og Nibe; denne Mand, der 3 Aar i Rad forsynede Næsgaard med en Søn aarlig, var forøvrigt selv en paa sin Egn anset og dygtig Landmand, navnlig som Hesteopdrætter. Han mødte med gode Dyr paa de den Gang sjældne Dyrskuer, hvor han ogsaa tog Præmie for sine gode Heste, men da gl. Buus vurderede sine Dyr til højere Præmie end Dommerne — muligvis med rette —, skal han have sagt ved Præmieuddelingen: „Jeg vil skænke de Herrer Dommere det Beløb, der er tiltænkt mig, til at købe Øjensalve for!“ Meningen var altsaa, at Dommerne ved bedre Øjne vilde komme til at se noget anderledes paa Sagen. Den unge Buus kom fra Næsgaard som Avlsforvalter helt op i det nordligste Vendsyssel til Hovedgaarden Steensbæk, hvor han var i flere Aar, til han kunde overtage Faderens Gaard, Kratgaard (6 Tdr. Hartk.) og blev samtidig gift med en Datter af Proprietær Vinter paa Avlsgaarden Hornsgaard i Slet Herred. Buus drev sin Gaard mest paa gammeldags Maner, men var en agtet Mand paa Egnen og bestred til Tider mange offentlige Hverv. Han døde 1894 (Hustruen var alt død 1877), hvorefter den ældste Datter, der er gift, overtog Kratgaard, de andre Børn, 2 Sønner og Dotre er spredte omkring.

23 **Nielsen, Anders**, Gaardmandsson fra Sjælland. Denne Mand er rimeligvis den ældste nulevende Næsgaards-Lærling, thi han var 25½ Aar, da han blev optaget paa Skolen, og gaar altsaa nu i sit 74. Aar. Nielsen kom først som Forvalter til Holgershaab, hvor han var i 2½ Aar til

1855, da han blev Avlsforvalter paa Øllingesogaard paa Lolland og senere paa en Gaard paa Sjælland indtil 1859, blev derefter Forvalter i et Dampbrænderi i Roskilde, slog nu ind paa Gartneriet og var i 5 Aar Gartner paa Benzonsdal indtil 1868, da han købte en stor Have (4 Td. Land) ved Vridsløselille By, hvor denne gamle Næsgaards-Lærling nu har arbejdet i 31 Aar, men Gartneriet har han alt for et Par Aar siden overdraget til en af sine Sønner.

²⁴ **Aagaard, David Hornsyld**, Præstesøn fra Jylland, blev efter Afgangsexamen fra Næsgaard Forvalter paa Haulykkegaard ved Banholm, hvor han var i 4 Aar, indtil han i 1857 rejste til Øllingesogaard i samme Egenskab og der afløste hans ovennævnte Sidekammerat fra Næsgaard. Her blev Aagaard nu i 8 Aar, hvorefter han fik Foden under eget Bord som Ejer af Ulriksdal paa Falster, der var i hans Besiddelse i 20 Aar, fra 1865 til 1885, han tog da som saa mange andre Afsked fra Landbruget efter at have nedlagt sine bedste Aar og Kræfter i dets Skod.

Aagaard blev nu Assistent i Universitetets Kvæsturen og efter 2 Aars Forløb ansattes han som første Graver ved Vor Frue Kirke, i hvilken Stilling han forblev til 1890, da han blev Klokker ved samme Kirke, hvor han endnu er. Aagaard er Kammerraad.

²⁵ **Rossing, Carl**, Forpagtersøn fra Møen. Han forlod Skolen allerede 18. Marts 1852, blev senere Gæstgiver paa Liselund paa Møen, som Faderen havde i Forpagtning. Var i Begyndelsen af Tredserne Forvalter paa Masnedø ved Vordingborg, hvorfra han blev Forpagter paa en mindre Gaard; senere blev han Vognmand i Ringsted, hvor han sad i smaa Omstændigheder.

26 **Fibiger, Holger Albert**, Forpagtersøn fra Berritsgaard paa Lolland, blev først Forvalter paa Sjælland, senere i Jylland, skal være bleven Gaardejer, men er død for flere Aar siden.

27 **Møller, Broder Christian**, Institutbestyrerensøn fra Sjælland, overgik fra Lærling til Lærer paa Skolen paa Næsgaard, men forblev dog som saadan kun $\frac{1}{2}$ Aar, til han fik Ansættelse paa Skolen Hindholm ogsaa som Lærer; her virkede Møller til Efteraaret 1855, da han blev Bestyrer paa Hovedgaarden Østerbygaard ved Kolding, som han forvaltede, til han i 1860 købte Ejendommen Gammelgaard ved Glostrup (140 Td. L., 15 $\frac{1}{2}$ Td. Hartk.). Ikke alene i Krigens Tid, 1864, har Møller tjent sit Fædreland, ogsaa Fredens Dage har lagt stærkt Beslag paa denne Mand i de 40 Aar, han har boet paa samme Sted. Han har blandt andet været Landvæsenkommisær i en lang Aarrække, Amsraadsmedlem i 12 Aar, Sogneraadsformand omtrent i den lange Aarrække, han har boet i Sognet, med Undtagelse af den Tid, han sad i Amsraadet o. s. v.

1852.

28 **Buus, Niels Peter Jensen**, født 6. Februar 1835 i Svenstrup ved Aalborg (og Broder tit ovennævnte S. M. J. Buus). I en Alder af 17 Aar kom han til Næsgaard, viste her saa stor Flid og Dygtighed, at det Classenske Fideikommiss gav ham Stipendium til at tage Landbrugsexamen i København, imod at han till Gengæld forpligtede sig til efter endt Examen at overtage en Lærerpost ved Næsgaard. Men da Skolen paa anden Maade fik de nødvendige Lærerkrafter, blev han løst fra sit Løfte.

I Kobenhavn tog han i Løbet af 1 $\frac{1}{4}$ Aar Præliminærexamen, polyteknisk Adgangsexamen og Landbrugsexamen,

ved polyteknisk Lærestalt. Det var første Gang, at der afholdtes Landbrugsexamen her i Landet, og Buus, der fik „udmærket godt“ i Hovedkarakter, blev saaledes vor første og ældste Landbrugskandidat. I Foraaret 1856 blev han Underforvalter paa Ourupgaard hos afdøde Gehejmekonferentsraad Tesdorpf, der 2 Aar senere gav ham Gjedsergaard at bestyre. I de 9 Aar, Buus var Forvalter paa denne Gaard, blev den ved hans og Ejerens forenede Anstrengelser en af Landets mest fremragende Monstergaarde. 1867 kaldtes Buus til at bestyre den store Ejendom Rosvang, der udgjorde en Del af den nylig udtørrede Sjørring Sø, hvor han virkede til sin Død 10. April 1886. Da han overtog Bestyrelsen af denne Ejendom, var endnu alt omtrent saaledes, som da Vandafledningen første Gang havde fundet Sted; store Arealer var sumpet, uproduktiv Eng, Strandkanterne henlaa som ufrugtbare, lerede og sandede Skrænter. Faa Aar efter var alt forandret, den tidligere Ødemark var forvandlet til frugtbare Engflader og produktiv Agerjord, og paa lignende Maade gik det med Besætningen, ligesom her skal nævnes et Exempel paa Buus' praktiske Blik for at udnytte Ejendommens særlige Hjælpkilder, idet han her indførte en rationel Frøavl, med betydelig Export til Udlandet, af alm. Rapgræs og Eng-Rævehale, en Avl, der enkelte Aar kunde give en Bruttoindtægt af hened 40—50,000 Kr.

Men det var dog særlig Kvægbruget og hvad dermed staar i Forbindelse, der var hans egentlige Omraade. Som Elev af Prosch holdt han paa de rene Racer, den ensidige Udvikling, og paa dette Standpunkt arbejdede han ogsaa i Praksis med sin Besætning paa Rosvang. Hans Maal, at fremskaffe gode Stammer af jydsk Malkekæg, skulde naas gennem hensigtsmæssig Opdræt, Ernæring og Pleje, og i Løbet af en halv Snes Aar eller saa naaede Buus ogsaa dette Maal, idet hans jydsk Besætning paa Rosvang blev en for-

trinlig Malkekvægsbesætning. Dette Exempel forte snart med sig, at hele Thy fra at være et Fedeland blev et udpræget Mejeriland.

Trods sin store praktiske Virksomhed fik Buus Tid til en ikke ringe literær Produktion; han havde ubetinget Rang som en af Landets første landøkonomiske Forfattere. Hans Hovedværk er „Malkekoernes Behandling Sommer og Vinter“, der udkom 1875; Bogen blev udarbejdet paa Opfordring af Landhusholdningsselskabet og vandt paa Grund af den Mængde Oplysninger, den indeholdt, stor Udbredelse og er efterhaanden bleven oversat paa Engelsk, Tysk og Svensk. Hertil kommer en Mængde Afhandlinger i Tidsskrifter og Blade, der alle er bleven læste med sjælden stor Interesse af alle Landmænd, blandt hvilke Buus' Navn var kendt i alle Egne og havde der en god Klang.

I mange Aar var Buus Formand i Thylands landøkonomiske Selskab, var tillige et virksomt Medlem af den jyske Fællesforenings Husdyrbrugs- og Mejeriudvalg samt af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad; særlig Fortjeneste har han indlagt sig af dette Selskabs Lærlinginstitution. Ogsaa i de store Landmandsforsamlinger tog B. virksom Del som Dommer eller som Foredragsholder. Allerede efter Landmandsforsamlingen 1869 blev Buus Ridder af Dannebrog, en Anerkendelse, hvorpaa han satte megen Pris. Ved de senere Landmandsmøder vakte hans Foredrag om Malkekvæget megen Opmærksomhed, ligesom de blev betragtede som retledende helt igennem. Aar 1867, 18. September, ægtede Buus Louise Charlotte Friis, en Datter af fhv. Sognepræst i Skjælby C. B. Friis. Buus var helt og udelukkende Landmand. Alt, hvad der vedrørte Landbruget, interesserede ham levende, hvad der laa udenfor dette, som Literatur, Kunst, Politik o. s. v., fangede ikke hans Interesse, og dermed beskæftigede han sig ikke. Denne Mand var en af Næsgaards

bedste Sønner og staar som et lysende Exempel, værdig til Efterfølgelse.

²⁹ **Simonsen, Peder**, Gaardmandsson fra Falster, der i nogle Aar var Gaardejer paa sin Fodeo, er for over 30 Aar siden rejst til Amerika.

³⁰ **Adriansen, Lars**, er født 24. Februar 1830 paa den lille Ø Hasselø i Guldborgsund, som nu ved tvende Dæmninger er landfast med Falster. Navnet Adrian, der ligesom Jan og Tonnes samt Fro og Marchen ere ejendommelige for denne lille Ø, minder endnu om Beboernes fremmede Oprindelse. Saaledes siger en foreliggende Beretning: „Det er vist nok utvivlsomt, at en Del af de til Amager indvandrede Hollændere derfra ere blevne flyttede til Hasselø, men angaaende Tiden haves kun den Formening, at Kong Frederik II.s Enkedronning fik dem herover til sin Bekvemmelighed, altsaa efter 1588. Traditionen om Nedstamningen er kun svag blandt Øens Folk, formodentlig fordi de ere blevne sammenblandede med mange Fremmede, især Lolliker. Spørger man en af de ældste blandt de reneste vedligeholdte Familier, om de ikke nedstamme fra Amager, svare de gærne: „Jo, det siger de rigtignok.“ Klædedragten vidner imidlertid om den hollandske Extraktion, idet Mændene bærer Stormbuxer og Konerne røde og sorte Trøjer, hvilke dog forsvinde mere og mere blandt den yngre Slægt. De ere meget sammenholdende indbyrdes, og at fornærme en Hasseløboer vilde være at fornærme dem alle“ o. s. v. — Fra en i vort Land ret mærkelig Befolkning, hvoraf der nok kan være noget for andre at lære, blandt andet Sammenholdsfølelsen, er altsaa Adriansen udgaet. Efter at være konfirmeret kom han ud at tjene hos en Gaardejer paa Øen, og allerede i sit 17. Aar mistede han begge sine Forældre i Marts Maaned 1847. Det var altsaa tidlig, at Adriansen kom til at staa paa egne Ben, og alt den Gang tænkte han paa at ville være til Næsgaard, men dette Ønske fik han ikke strax opfyldt, thi Krigen hindrede ham deri, idet han maatte gøre alle 3 Aar med der og først kom

hjem 1851; han kunde altsaa ikke blive optagen, for han var over 22 Aar gl.

Da Adriansen var færdig paa Næsgaard, kom han til Ourupgaard hos daværende Godsejer E. Tesdorpf for at lære praktisk Dræning, fik derpaa Ansættelse hos Landinspektør F. Marschall som Assistent ved hans mange Dræningsforetagender paa Corselitze, Bellinge, Ejegod paa Falster, Engestofte paa Lolland og Iselingen, Staalvængegaard og Stenby-mølle i Sydsjælland. Fra 1856 fik Adriansen Plads paa Marienlyst ved Vordingborg som Avlsforvalter, indtil han i Foraaret 1858 rejste til Sverrig for at forestaa Dræningen paa Vejbygaard, en stor Herregaard, hvor det tog 6 Aar at komme til Ende med Afvandingen. Derefter fik han Ansættelse hos Vice-Herredshovding Odmanson paa Killeshouse, her forestod Adriansen Dræningens Tilendebringelse paa 3 Aar og var samtidig Inspektør paa Godset.

Efter nu at have opholdt sig 9 Aar i Sverrig, længtes Adriansen efter sit Fædreland, rejste derfor tilbage til Danmark og fik Plads som Forvalter paa Kornerup Lille Molle ved Roskilde; efter at have været her i 2 Aar rejste han til København for at tage Skolelærerexamen, gik ogsaa en Tid paa Blaagaards Seminarium, men da han nu ved Giftermaal kunde komme i Besiddelse af sin Fædrenegaard paa Hasselo, saa opgav han Læsningen og tog hjem. Det var i Aaret 1870, at Adriansen blev Gaardejer i en Alder af 40 Aar. Efter 20 Aars Arbejde paa dette sit Fødested solgte han Gaarden og har nu i henvend 10 Aar boet i Nykøbing paa Falster, hvor han har bygget sig et Hus paa Grønsundsvejen.

³¹ **Andersen, Rasmus**, Gaardmandssøn fra Fyen, født i Dreslette Sogn 17. Januar 1832 og død i København 7. November 1895. Han kom fra Næsgaard til Herregaarden

Løvenholm som Avlsforvalter og senere til Stenalt i Jylland i samme Egenskab, forblev her, indtil han i 1857 overtog en Gaard i Andebølle i Vissenbjerg Sogn, som han dog efter 8 Aars Forløb maatte afhænde, væsentlig paa Grund af Pengevanskeligheder. Andersen købte derefter en i høj Grad forfalden Gaard i Dybmose i Nabosognet Rørup; paa denne Ejendoms Forbedring anvendte han al sin Kraft; han ryddede en stor Del, der var bevoxet med Krat, drænedede, planerede og paa forskellig anden Maade hævede Jordens Kultur, saaledes at da han i 1877 — tildels paa Grund af Svagthed — solgte Gaarden, skal den være regnet for en af de efter Omstændighederne bedst drevne paa Egnen. Andersen, der var 2 Gange gift og i sidste Ægteskab havde 5 Børn, flyttede nu til København, hvor han senere købte en Ejendom og levede et stille Liv til sin Død.

³² **Krogh, Hans Peter**, Søn af en Møller Krogh paa Langeland, kom fra Næsgaard som Forvalter til Jylland, hvor han blev forlovet, og en Tid derefter kom i Besiddelse af en mindre Bondegaard, vistnok hans Hustrus Fødegård. Trods hans og hans Hustrus Dygtighed og Sparsommelighed kunde de dog vanskelig klare sig i Gaarden, som han derefter solgte efter nogle Aars Forløb og besluttede at uddanne sig til Lærer. Krogh tog dog ikke paa noget Seminarium, men blev privat undervist af en Lærer i Middelfart og tog Examen, vistnok i 1863, blev derefter kaldet til Lærer ved Skovskolen i Vejlbj Sogn i Vends Herred, et mindre Embede, hvori han var i 16 Aar. Familien voxede, han fik 8 Børn, købte en til Skoleloden stødende mindre Landejendom, var meget nidkær i sin Skolegærning og viste stor Dygtighed i Driften af sit Landbrug. Desuagtet var hans økonomiske Vilkaar kun tarvelige. Han søgte derfor og fik et Embede i Svindinge i Viborg Stift. Kroghs økonomiske Kaar blev imidlertid ikke forbedrede her-

ved, da dette Embede var mindre end ventet, hvortil kom, at hans dygtige og husholderiske Hustru døde kort efter, at han var kommen til Svindinge, og dette for ham store Tab synes at have lammeth hans Kraft. Efter nogle Aars Forløb tog han sin Afsked og skal, efter hvad der berettes, senere være kommen ulykkelig af Dage. Paa Vejlbyegnen omtales han som en højst hæderlig og agtværdig Mand. Kroghs Born skal alle være i smaa Kaar.

³³ **Rømer, Hans Andreas**, født 15. December 1833, død 1895, Son af Major og Gaardejer Chr. Rømer, Samsingsgaard, Klemensker Sogn, tog fra Næsgaard til Godsforvalterkontoret paa Ourupgaard, kom derfra efter et Aars Forløb som Avlsforvalter paa Valdnes paa Falster hos Kammeraad Hansen. Efter 3 Aars Arbejde i denne Stilling blev Rømer af Landhusholdningsselskabet sendt til Bornholm som Dræningsmester, købte samtidig Tornegaard i Paulsker ved Nexø og blev Amtsvejinspektør. Han udparcellerede og solgte nu sin ovennævnte Ejendom i Lobet af 3 Aar og købte saa Bukkegaard i Nyker (90 Td. L., 13 Tdr. Hartk.) ligesom i 1872 Mulebygaard (80 Tdr. Ld.), hvilke Gaarde han drev sammen, den sidste mest som Opdrætter- og Fedegaard, senere købte han ogsaa Blykoppegaard (125 Tdr. Ld., 14 Tdr. Hartk.) i samme Sogn, flyttede dertil og solgte Mulebygaard, men beholdt Bukkegaard, hvor han saa holdt Opdræt og Fedestald. Rømer var i mange Aar Sogneraadsformand, Amtsraadsmedlem, Forligsmægler og Taxationsmand i Kreditforeningen m. m. Gift 1862 med en Datter af Købmand Johan Sonne i Nexø. Har haft en Son paa Næsgaard.

³⁴ **Rasmussen, Hans**, Gaardmandsson fra Naksoegnen, var i nogle Aar Gaardejer paa Lolland, men solgte sin Ejendom og rejste til Amerika.

³⁵ **Mikkelsen, Morten Nielsen**, Gaardmandsson fra Sjælland. Har været Forpagter i Ods Herred.

³⁶ **Borberg, Peder Oddersker**, Gaardmandsson fra Thy, blev Forvalter efter Afgangen fra Næsgaard.

1853.

³⁷ **Jensen, Jens**, er født i Skibsted Sogn, Helligum Herred og bar sin Fødebys Navn, Skibsted, som Navn paa Næsgaard. Herfra blev han kort Tid efter Forvalter paa Hovedgaarden Heiselt ved Sæby hos Proprietær Pappé. Efter nogle Aars Virksomhed her overtog Jensen Holmgaard i Skibsted Sogn, som han drev til 1875, da han solgte den til Kommunen som Fattiggaard, hvorefter han købte Solbjerggaard i Sønder Kongerslev Sogn (13 Tdr. Hartk.), som han drev i 18 Aar indtil 1893, da han ogsaa solgte denne Ejendom. Siden har han ejet et Teglværk ved Birkelse, som han endnu driver. Jensen er en virksom Mand og har stedse haft megen Interesse for Plantning, har paa de forskellige Steder, som Skæbnen har sat ham, indrettet Haver, plantet Hegn og Læbhælder m. m.

³⁸ **Buus, Lars Chr. Jensen**, en yngre Broder til ovennævnte 22 og 28, tog fra Næsgaard hjem for at hjælpe Faderen i sin Bedrift, men blev meget tidlig gift og kom ved Giftermaalet i Besiddelse af Avlsgaarden „Riisgaard“, Farstrup Sogn, Slet Herred. Buus var en meget virksom og dygtig Mand i sin Bedrift, havde mange offentlige Tillidshverv og var en ledende Mand i Egnens Anliggender, ligesom han var bekendt som en dygtig Hesteopdrætter. Han døde 1893, efterladende Gaarden til den næstældste Son.

Den ældste Son har studeret og er nu Lærer. Buus havde 2 Døttre.

³⁹ **Pedersen, Carolus Edvardt**, Skolelærersøn fra Nysted, kom til Jylland og fik sig en Ejendom der, men satte hele sin Formue til og gik fallit. Pedersen er død for flere Aar siden.

⁴⁰ **Vibbert, Ludvig Chr. Hansen**, Møllersøn fra Falster. Han forlod efter Faderens Ønske Skolen efter det første Aars Forløb og er nu Gaardejer i Sdr. Ørslev ved Nykøbing paa Falster.

⁴¹ **Heie, Gotfred Jørgen**, Gaardmandssøn fra Nakskov-egnen. Han, der var et livsglad ungt Menneske, blev efter tilendebragt Uddannelse paa Næsgaard Forvalter paa Lolland i nogle Aar, og tog i Efteraaret 1865 med Biskop Monrad til Ny-Zeeland, hvor han døde.

⁴² **Jensen, J. Magnus**, Søn af Gaardejer Anders Jensen, Lille Grammegaard i Aaker, født 16. April 1835. Efter Opholdet paa Næsgaard tog han hjem til Faderen, hvor han forblev i 2 Aar, men da der ingen Udsigt syntes at aabne sig for ham til at blive selvstændig Landmand, vaagnede en gammel Lyst i ham til at blive Skolelærer, og i Sommeren 1857 tog han til Jonstrup kgl. Seminarium, hvortil Afgangsexamen fra Næsgaard banede ham Adgang, dimitteredes i 1860 med første Karakter og blev samme Aar Lærer i sit Fødesogn. I 1861 fik Jensen det Embede, han endnu har, som Lærer ved Aaker søndre Skole ved Aakirkeby, hvor han nu har virket i 38 Aar og været tilfreds i sin Gærning.

⁴³ **Würtzen, Chr. A. Lindom**, Søn af Major i Artilleriet Christen A. Lindom Würtzen, født i København 17.

Februar 1835, kom efter at have gennemgaaet Nørrebros Realskole til Næsgaard, hvorfra han blev Forvalter paa Sindinggaard, kom derfra først til Amager paa en Gaard dér i en lignende Stilling og senere til Kvistgaard i Nordsjælland, men rejste allerede 1857 til Vestindien, hvor han var Forvalter paa et Par Plantager indtil 1864, da han kom tilbage til Danmark for at deltage i Krigen. Da Würtzen først kom hertil i Juli Maaned, opnaaede han dog ikke sin Hensigt. Würtzen forlod derfor atter Danmark samme Efteraar, tog til Sydamerika og derfra til en af de spanske Øer, men allerede i 1865 rejste han til New York, hvor han anskaffede sig nogle Koer og solgte Mælken i Byen. I 1866 blev Wurtzen gift og erhvervede sig paa samme Tid en Ejendom i Foidfield, hvor han døde 14. Juni 1887, efterladende sig Hustru og 5 Born.

44 **Rolsted, Niels**, Skovriderson fra Sjælland.

45 **Eversen, Carl Holger**, en indfødt Kobenhavner, blev først Forvalter i nogle Aar, men kom saa med i Krigen 1864 som Reserveløjtnant. Efter at Freden var sluttet, blev han Fuldmægtig i en Brandforsikring og boede paa Vodroffvej i Kobenhavn. Han var tillige Sekretær ved Fri-murerlogen. Eversen døde sidst i Tredserne.

1854.

46 **Jansen, Niels Valdemar**, en Færgemandssøn fra Sjælland. Skal være bleven en meget dygtig Landmand.

47 **Hullegaard, Hans Gilius**, Søn af Gaardjer H. Hullegaard, Ejer af Hullegaard i Olsker Sogn, hvor han blev født

i Januar 1836, tog fra Næsgaard til Valdnes, hvor han var med ved Dræning, tog 1857 hjem til Faderen og købte kort efter dennes Gaard, giftede sig og blev Medlem af Sogneraadet, men solgte sin Ejendom i 1872 og købte en større Gaard i Sverrig. Er nu bosat i Helsingborg.

48 **Rømer, Hans**, Ritmesterson fra Bornholm, blev født paa Skovgaard i Klemensker Sogn den 12. Oktober 1836. Var efter Afgangen fra Næsgaard sin Fader behjælpelig med Driften af Gaarden, indtil han i 1864 købte denne sin Fødegård (paa 100 Td. L., 12½ Td. Hartk.), en god Gaard, som han i de mange Aar har drevet op til en ganske betydelig Produktion. Rømer, der i 1897 afhændede Ejendommen til sin yngste Søn, bor nu i Rønne. Han var i 12 Aar Medlem af Forligskommissionen for Hasle Købstad og omliggende Sogne. Rømer indgik 1863 Ægteskab med Ane Kirstine, født Hansen, der døde i Foraaret 1893, efterladende sin Mand 3 Sønner, hvoraf en, H. C. G. Rømer, er Landbrugskandidat og Assistent ved Forsøgsstationen i Lyngby, en anden, O. H. K. Rømer, er Gartner, medens den yngste, T. Rømer, har været paa Næsgaard og nu er Ejer af Fædrengaarden.

49 **Friis, Vilhelm**, en Gaardejerson fra Nakskovvegnen, blev født 20. Januar 1835 i Utterslev Sogn, hvor Faderen var Sognefoged. Friis opholdt sig i sit Hjem, til han kom til Næsgaard, blev herfra Forvalter paa Wintersborg, hvor han virkede, indtil Krigen 1864 brød ud. Saa maatte Friis pakke sammen og drage med, men slap derfra med Livet. Efter Hjemkomsten fik han Plads paa en mindre Gaard som Avlskarl for kort efter at overtage sin nuværende Ejendom i Taars.

50 **Jørgensen, Peder**, hvis Fader var Sognefoged og Gaardfæster i Bederslev, rejste ved Afgangen fra Næsgaard med sin Lærer, M. Cold, til Aagesholm i Sengeløse Sogn og var Forvalter hos ham til Foraaret 1857. Han tog derefter hjem for at hjælpe Faderen, men paa Opfordring af Lehns-greve Petersdorff til Roepstorff tog Jørgensen i Foraaret 1860 til Dallund som Avlsforvalter hos Grevens Svoger, Forpagter Dahl, saalænge denne var paa Dallund. Jørgensens Fader var imidlertid død, og Forholdene i Hjemmet tillod ham ikke at være fraværende længere, saa han tog nu til Moderen og bestyrede Gaarden for hende. Det trak op til Krig i Efter-aaret 1863, og Jørgensen blev indkaldt og deltog i hele Felt-toget fra først til sidst, var med under det fortvivlede Forsvar af Dybbøl, lige til det faldt for Fjenden. I Foraaret 1865 fæstede Jørgensen sin Fødegaard, som han 8 Aar senere købte. Jørgensen har i over 25 Aar været Formand for Dommerudvalget i 2. Distrikt for ypperlig Dyrkning af Hus-lodder; ligeledes har han været Formand i Sogneraadet og bestridt en Mængde andre Tillidshverv og Bestillinger. Gift 1865, men allerede efter 10 Aars Ægteskab døde hans Hustru, efterladende 3 Born.

51 **Hansen, Lars**, Gaardmandssøn fra Møen, var i nogle Aar Gaardejer paa Møen, men da Krigen brød ud 1864, maatte Hansen med. Han kom aldrig tilbage til det skønne Møen, men faldt paa Valpladsen for Fædrelandet.

52 **Rasmussen, Rasmus**, Gaardmandssøn fra Falster. Har været Gaardejer paa Lolland.

53 **Ferral, Peter**, Godsforvaltersøn fra Sjælland.

54 **Hansen, Anders**, Gaardmandssøn fra Møen, en

Broder til 51, der faldt i Krigen 1864. — Hansen kom fra Næsgaard tilbage til sit Hjem og blev senere Gaardejer paa Møen, men er alt for flere Aar siden afgaaet ved Døden.

1855.

55 **Bøier, Jørgen Christian**, Gaardejerson fra Jylland. Skal være død.

56 **Friis, Hans**, Søn af Gaardejer og Sognefoged i Tjørneby ved Nakskov og Broder til 57. Har været Gaardejer paa Lolland.

57 **Friis, Niels Peder**, Søn af Gaardejer og Sognefoged Friis i Tjørneby ved Nakskov og Broder til 56. Har været Ejer af en større Gaard paa Lolland.

58 **Paulsen, Rasmus Peder**, en Gaardejerson fra Nørre Vedby paa Falster, er født 29. Oktober 1836 i ovennævnte By, hvor han ogsaa levede og virkede i Aarene indtil 1861, da han blev gift og købte en Gaard, Ravnsø, hvor han endnu boer. Paulsen har gennem de mange Aar næsten uafbrudt været benyttet i offentlige Bestillinger, han har saaledes siden 1878 været Medlem af Bestyrelsen for den falsterske Landbostands Spare- og Laanekasse.

59 **Kjærgaard, Jens Christensen**, Gaardmandssøn fra Jylland. Efter at have opholdt sig i 2 Aar i sit Hjem, blev han Avlsbestyrer paa Gaarden „Grønkjær“ i Feldingbjerg Sogn indtil Efteraaret 1866, da han atter kom til sit Fædrenehjem, Fly Mølle ved Skive, hvilken han overtog som Ejendom

i 1878. Kjærgaard har efterhaanden beklædt flere Tillids-hverv paa sin Egn og er blandt andet Formand for en Forskudsforening i Amtet.

60 Biltris, Peter Anthon, Søn af Gaardbruger Biltris i Stege paa Møen, tog kort Tid efter Afgang fra Næsgaard til Vestindien.

61 Clausen, Christen Hansen, blev født paa Snare-mosegaard paa Langeland, hvor han opholdt sig, til han blev Elev paa Næsgaard. Forinden var Faderen alt død, og Moderen var gift anden Gang med en Mand ved Navn Anders Foged. Ved Skiftet var der tilfaldet Clausen en ret betydelig Sum Penge, saa han var i Stand til omtrent strax efter sit Ophold paa Næsgaard at købe sig en Gaard i Nærheden af København. Her boede han indtil i Slutningen af Firserne, da han solgte Gaarden. Kort efter døde han, efterladende sig en meget betydelig Formue. Clausen var Broder til nuværende Ejer af Snare-mosegaard, Chr. Henrik Clausen.

62 Pedersen, Jens, Søn af Gaardmand Svend Jensen i Slagslunde paa Sjælland, kom fra Næsgaard hjem til sin Fødegaard, blev indkaldt til Krigen 1864, men senere atter hjemsendt paa Grund af Sygdom, købte samme Aar Avls-gaarden Kristinelund ved Ballerup, som han atter solgte 1885, og rejste til Nordamerika, hvor han nu driver et Koholderi. Pedersen havde 1883 en Søn paa Næsgaard.

63 Møller, Hans Chr. Andersen, en Møllersøn fra Skovby ved Bogense. Da Faderen var død ved hans Afgang fra Næsgaard, maatte han tage hjem og bestyre Bedriften for Moderen, der havde Over Mølle under Grevskabet Gyldensten i Forpagtning. Møller drev nu denne for Moderens

Regning i over 20 Aar, indtil han selv i Aaret 1879 overtog Møllen med Tilliggende i Forpagtning, en Bedrift, hvori han endnu virker.

1856.

⁶⁴ **Christensen, Kjeld**, Gaardmandssøn fra Jylland. Han gik med i Krigen 1864 og faldt paa Valpladsen.

⁶⁵ **Skebye, Adolph**, er Søn af Forpagter Skebye paa Bøllesminde under Grevskabet Knuthenborg. Her blev Skebye født 5. Oktober 1838, fra Næsgaard blev han Forvalter paa større Gaarde, først paa Sjælland, senere paa Lolland, og i Aaret 1862 blev han Bestyrer paa Hovedgaarden Juellinge, hvor han var i 24 Aar, de første 16 som Bestyrer og senere 8 Aar som Forpagter. Efter Kammerherre Grev Frijs' Død overtog den nuværende Besidder selv Gaarden, og Skebye fik da i 1886 en anden under Baroniet hørende Gaard, Haugaard, hvor han nu bor. I en Del Aar havde han tillige sin Fædrengaard, 2½ Mil fra Haugaard, i Forpagtning.

Skebye er en sjælden dygtig Mand og en af Lolland-Falsters Stifts ansete Landmænd, der i sine store og betydelige Bedrifter gennem den lange Aarrække, han har været selvstændig, har haft en overordenlig stor og god Indflydelse paa de mange unge Mennesker, der gennem Aarene hos ham har faaet deres første grundige Uddannelse i praktisk Landbrug. Dette er af saa meget større Betydning, som de unge Mennesker har forstaaet og paaskønner de Goder, som deres delige Læremester har bibragt dem, hvilket gav sig tilkende paa den smukkeste Maade ved Forpagter Skebye og Hustrus Sølvbryllup i Aaret 1897, da alle

tidligere Elever ved en Adresse i de skønneste og hjærteligste Udtryk udtalte deres Anerkjendelse af Skebye som en god Læremester for unge Landmænd.

Allerede fra Aaret 1865 har han været Dommer ved Maribo Amts økonomiske Selskab, først i en Aarrække for Køer og, siden Selskabet for en Snes Aar siden optog Hestesagen, ved Hingstene.

Det er altsaa i 34 Aar, at Skebye har fungeret som Dommer ved Dyrskuer, en sjælden lang Aarrække.

Desuden har Skebye i 10 Aar, et enkelt Aar med Tilskud af det Raben-Levetzauske Fond og fra det Classenske Fideicommis, indkøbt 10 å 12 Følhopper i Jylland til Maribo Amts økonomiske Selskab, et vanskeligt Hverv, der ikke destomindre er udført til fuld Tilfredshed.

Skebye udmærker sig særlig ved et kyndigt Blik for Valget af Tillægsdyr og Ævne og Dygtighed til Ledelsen af Oprættelsen af den bekende Juellinge-Stamme af rodt, dansk Malkekvæg, hvoraf han ved sin Forflyttelse fra Juellinge til Haugaard har ført med sig som sin Ejendom et saadant Antal Køer, at han uafbrudt kan fortsætte sit Arbejde. Det bedste Bevis for Stammens høje Udvikling er de meget høje Priser for Tillægsdyr, man hører budt af særlige sagkyndige — og afslaaede. Ogsaa ved Opræt af Heste og Svin har Skebye vist sine store Ævner paa dette specielle Omraade, der nu til Dags er en Hjørnesten i Landbrugets Førelse. Det er en Selvfølge at denne kyndige Oprætter ved mangfoldige Dyrskuer har taget betydelige Præmier hjem; selv ved den store nordiske Industri- og Landbrugsudstilling i København 1888 tog Skebye den højeste Præmie, der blev uddelt, for en Samling røde Køer.

Ogsaa paa andre Omraader har denne betydelige Mand nydt megen Tillid; blandt andet har han været meget be-

nyttet som Taxationsmand ved Herregaardes Overlevering; endog over 30 saadanne store Gaarde har han været med til at taxere.

⁶⁶ **Andersen, Andreas Christian**, Søn af den da-værende Vært i Traktørstedet „Slukefter“ ved Hellerup, kom fra Næsgaard som Underforvalter til Ourupgaard hos Godsejer Tesdorpf. Efter at have tilbragt et Par Aar her, blev Andersen Forvalter paa Esromgaard i Nordsjælland, indtil han i Aaret 1862 købte Avlsgaarden Vadgaard (124 Tdr. Ld.; 13½ Tdr. Hartk.), der ligger en Mil Nord for København. Andersen er en fremragende dygtig og anset Mand, der gennem de henved 40 Aar, han har boet paa samme Sted, har faaet mange Beviser paa sine Medborgeres Agtelse. Allerede i 1877 valgtes han til Medlem af Københavns Amtsraad, et Hverv, han endnu beklæder, og i 1892 til Medlem af Den danske Landmandsbanks Bankraad, en Stilling, hvor han som Tilsynshavende ved de Landejendomme, Banken ligger inde med, har haft en ofte ret omfattende Indflydelse paa Driften af saadanne Gaarde. Andersen har i en Række af Aar været Landvæsenkommisær og Formand for Afløsning af Husmændenes Pligtarbejde i Københavns Amt, er Ridder af Dbg. og Dbmd.

⁶⁷ **Anneberg, Jens Møller Eskildsen**, fra København. Har været bosiddende i Sverrig.

⁶⁸ **Pedersen, Niels**, Gaardmandssøn fra Nystedegnen, er rejst til Amerika for mange Aar siden.

⁶⁹ **Sørensen, Frederik**, Søn af en Gaardbestyrer i Tappernøje ved Præstø. Har været Gaardejer paa Sjælland.

⁷⁰ **Hansen, Mads Peder**, Kromandssøn fra Jylland. Har været Gaardejer i Jylland.

⁷¹ **Stryhn, Rasmus**, Gaardmandssøn fra Nakskovegnen, blev født 29. August 1837 i Torrig ved Nakskov. Var efter Opholdet paa Næsgaard først et Aar i sit Hjem, blev derpaa Forvalter paa Danstedgaard fra 1859 til 1864, da han købte en Gaard i Torrig, som han endnu driver.

⁷² **Jensen, Viggo**, Søn af Ejeren af Viskende Kro og Skjelmstedgaard ved Kallundborg. Han udvandrede til Kalifornien 1870, og kort efter siges der om ham, at han da var praktiserende Læge i Amerika.

1857.

⁷³ **Svensden, Peder Christian**, er født i eller i Nærheden af København.

⁷⁴ **Klinke, Lars Jensen**, Gaardmandssøn fra Nakskovegnen. Er udvandret for mange Aar siden.

⁷⁵ **Jensen, Hans**, Søn af Senator Jensen i Flensborg. Han var den først antagne Sønderjyde paa Næsgaard, hvorfra han tog til Landbohøjskolen i København og blev Landbrugs-kandidat, tog siden til Vestindien, blev der Forvalter paa en Plantage og er næppe kommen tilbage til Danmark senere.

⁷⁶ **Lautrup, Christian**, Gaardmandssøn fra Sønderjylland, blev først Avlsforvalter hos Forpagter Deichmann, Næsbyholm ved Sorø. Efter 4 Aars Virksomhed her flyttede han 1863 til Gisselfeld, senere til Tybjerggaard ved Ringsted, som da var forpagtet af Schmedes paa Assendrup. Her blev Lautrup dog kun kort, ti allerede i Efteraaret 1865 blev han Bestyrer af Hovedgaarden Tybrind, der ejes af Lehns greve Wedell-Wedellsborg. I denne Stilling forblev han i $11\frac{1}{2}$ Aar, til Maj 1877, da han købte Avlsgaarden Conradsfeld ved Haslev. Denne Ejendom var meget forsømt, men Lautrup forbedrede den betydeligt, dræned alle Jorderne komplet, udviklede Besætningen til en god Stamme o. s. v. I Aaret 1889 fik han imidlertid den ene Fod knust i et Damptærskværk og blev saaledes uskikket til al Landmandsgærning, hvorefter han solgte Gaarden og er nu Klasselotteri-Kollektør i København.

⁷⁷ **Larsen, Hans**, Indsiddersøn fra Nystedegnen, kom til Sjørring Sø ved Thisted som Forvalter, flyttede senere til Højbygaard paa Lolland og skal derefter have haft en Gaard derovre.

⁷⁸ **Clemmensen, Niels Peder**, Proprietærsøn fra Jylland. Er nu Gaardejer i Kjellerup i Jylland.

⁷⁹ **Lautrup, Niss**, Gaardmandssøn fra Sønderjylland og Broder til ⁷⁶, født i Gram Sogn, kom fra Næsgaard i en betydelig Plads som Avlsforvalter hos Hs. Excellence Overdirektør, Lehns greve Danneskjold-Samsøe paa Gaardene „Edelsminde“ og „Ulsøegaard“ under Gisselfeld Kloster. I denne Stilling var Lautrup i 10 Aar, hvorefter han overtog Gisselfeld Hovedgaard i Forpagning. I over 30 Aar har han nu drevet denne Gaard, samtidig med at han siden 1889 har haft Avlsgaarden

„Louisenlund“ i Forpagtning. — Disse 4 betydelige Gaarde som Laustrup i over 40 Aar dels har forvaltet og dels drevet for egen Regning, hører alle under Gisselfeld Kloster, de 3 ligger i det yderste sydøstlige Hjørne af Sorø Amt, „Ulsoegaard“ ligger inde over Grænsen i Præsto Amt.

⁸⁰ **Galschjot, Johannes**, blev født i Stokkemarke paa Lolland, hvor Faderen, Christian Ludvig Galschjot, havde været Præst siden 1833. Han forlod Skolen i Maj 1858 paa Grund af daarlige Øjne.

⁸¹ **Rasmussen, Martin**, Daglejersøn fra Nakskovengen, blev efter vel overstaaet Examen paa Næsgaard Seminarist.

1858.

⁸² **Christensen, Lars**, Søn af Skovfoged Christensen, Gauno ved Næstved. Efter sit Ophold paa Næsgaard var han en Tid sin Fader behjælpelig, hvorefter han 1ste Marts 1861 blev Forvalter paa Borupgaard ved Næstved, og Aaret efter flyttede han til Tappernoje ved Præsto i en lignende Stilling, som han udfyldte i 6 Aar, dog med Afbrydelse af henved 1 Aar, da Christensen deltog i Krigen 1864. Efter i Sommeren 1868 at have assisteret ved et større Dræningsarbejde ved Nyborg blev Christensen 1ste November samme Aar Forvalter paa „Nebbegaard“ ved Fredericia hos Baron Dyring-Rosenkrantz, hos hvem han forblev i 4½ Aar. De to sidste Aar havde han tillige Mejeriet i Forpagtning. Derefter blev Christensen selv Gaardejer, først i Store Lihme ved Vejle, derefter paa „Aserholt“ (130 Tdr. Ld.) pr. Vejen St. og endelig siden 1888 paa „Hannesminde“ ved Lunderskov

(138 Tdr. Ld.), som han endnu driver. I de 25 Aar, han har boet i det samme Sogn, har han haft flere Tillidshverv.

⁸³ **Juul, Poul**, Gaardmandssøn fra Naksboveggen, er født 11te Juni 1841 paa „Juulsminde“ i Sandby Sogn, var først sin Fader behjælpelig med dennes Gaard i 3 Aar efter Opholdet paa Næsgaard, indtil han i 1863 købte „Tjørnebygaard“ i Utterslev Sogn, hvor han da boede, samtidig med at han ogsaa drev sin Fødegaard. 1897 overdrog Juul begge Ejendomme til sine Børn og boer nu i Vindeby.

⁸⁴ **Dahmcke, Carl Marius**, eneste Søn af Hovmester Dahmcke, København, kom fra Næsgaard til Bernstorff Slot for at lære Gartneri, kom derfra til Dronninggaard som Gartner og var senere en Tid Forvalter i Sverrig. I 1863 blev Dahmcke indkaldt til 4de Dragonregiment i Slesvig, hvor han døde samme Aar. Han omtales som et særdeles rart Menneske med et livligt og muntert Gemyt; tillige var han meget gudhengiven.

⁸⁵ **Grandjean, Wiggo E.**, en Gæstgiversøn fra Sjælland, rejste til Broholm som Underforvalter hos daværende Hofjægermester Sehested, i hvis Tjeneste han forblev i 3 Aar indtil Foraaret 1863, da han blev Avlsforvalter paa „Ellingegaard“ ved Nykøbing Sj., hvor han var i 1½ Aar. Han blev nu gift, og samtidig overtog han Forvalterpladsen paa „Nebbegaard“ ved Hørsholm. Denne Ejendom bestyrede Grandjean til Foraaret 1867, da han blev anmodet af Hofjægermester Sehested til Broholm om at overtage Avlsforvalterpladsen paa denne Gaard. Dette gjorde han ogsaa, men paa Grund af Familieforhold opgav han den igen efter 1½ Aars Virksomhed her. — Grandjean fik nu Ansættelse som Assistent ved Saltbæk Vigs Tørlægning, men modtog alt i Begyndelsen af

Aaret 1869 Engagement af Hr. Etatsraad E. Holm til „Lerchenfeld“ til at tage til Vestindien for paa Øen St. Croix at undersøge Forholdene paa en Firmaet Jacob Holm & Sønner i Kjøbenhavn tilhørende Sukkerplantage „Rust up Twist“. — Efter endt Mission kom Grandjean efter nogle Maaneders Forløb tilbage til Danmark igen, men Firmaet engagerede ham kort efter til paa ny at tage til St. Croix for at drive Plantagen for det. Denne Virksomhed afsluttede han i Sommeren 1873, da Firmaet solgte Plantagen til Hr. Arendrup. Nu kom Grandjean atter til Danmark og købte i Foraaret 1874 Hotellet i Nykøbing paa Sj., hvilket han drev i 8 Aar sammen med en større Ølftapningsforretning noget Avlsbrug og Lejekørsel, hvilken Forretning han saa afhændede, hvorefter han blev ansat under Kjøbenhavns Magistrat som Inspektions-Assistent paa Tvangsarbejdsanstalten Ladegaarden, i hvilken Stilling han forblev til November 1884, da daværende Raadmand Abrahams, som paa dette Tidspunkt havde købt Sedinge-Fjorden i Odsherred, anmodede ham om at forvalte denne Ejendom for ham. Dette gjorde han fra 1884 til 1. April 1892, da Fjorden gik over til Brødrene Holm, „Lerchenfeld“, og Holm, „Ellingegaarden“, af hvilke Grandjean forpagtede den ene af Sedinge-Fjordens 3 Gaarde, „Fjordgaarden“ (116 Tdr. Ld.). Samtidig er han Ejernes tilsynshavende Inspektør over de 600 Tdr. Land, de selv driver — nemlig m. H. t. hvad der vedrører Kanal- og Grøftesystem, Vanddæmning, dels ved Vindmøller, dels ved en stærk Høj- og Lavtryks-Dampmaskine, Bortleje af Græsning til Kreaturer, Græssalg og Sædsalg paa Roden ved Auktion, Vejes og Dæmnings Vedligeholdelse, dels med Fyld og dels Stenglacis, samt den om hele Sedinge-Fjorden gravede Landkanal, ca. $1\frac{3}{4}$ Mil lang.

⁸⁶ **Andersen, Jørgen**, Gaardmandssøn fra Møen, tog fra Næsgaard ud som Forvalter, først en Tid paa Falster og senere i Nordsjælland, indtil han i 1865 købte den Gaard (54 Tdr. Ld.) i Kjeldby ved Stege, som han endnu driver. Andersen er en tilfreds og velstaaende Mand, der nyder megen Anseelse paa Møen. Han er saaledes bl. a. Formand i Direktionen for Møens Diskontobank, Formand for Møens Andelsmejeri, Næstformand i Møens Landboforening og Medlem af Bestyrelsen for Dampskibsselskabet Stege o. s. v.

⁸⁷ **Strubberg, Chr. A. B. U.**, Gaardejersøn fra Nakskovegnen, blev Forvalter først paa „Bellinge“, senere paa „Corselitze“ hos Forpagter Lüders, derefter i en Aarrække paa „Viderup“ i Skaane hos Baron Rammel. Herfra kom Strubberg til „Lisma“ i Nærheden af Stockholm, som han bestyrede for Jægermester Busk i nogle Aar, lærte saa Mejeri under Professor Segelcke og rejste til Rusland som Mejerist i Dorpat i Lifland, hvor han var i 5—6 Aar. Tog saa til Amerika, hvor han var Bestyrer af flere Farmer, indtil han ved Pinsetid 1897 døde af Brystsyge og blev begravet i Amerika. Han var ugiff og kunde, efter at have rejst saa meget, ikke finde sig tilrette i Danmark.

⁸⁸ **Selck, Samuel**, Søn af Skovrider Selck, Orebygaard paa Lolland, kom fra Næsgaard til „Holtegaard“ ved Maribo som Forvalter, i hvilken Stilling han senere kom til „Orebygaard“. Efter nogle Aars Ophold her købte Selck en Gaard i Taars ved Saxkøbing, som han dog nogle Aar efter solgte, hvorefter han købte en større Gaard i Ry ved Silkeborg. Senere blev han Bestyrer paa en Fattiggaard ved Ry Station, hvor han døde for nogle Aar siden.

⁸⁹ **Otto, Johan Peter**, Gaardejersøn fra Nakskovegnen, maatte ved Afgangen fra Næsgaard tage hjem for at bestyre

sin Moders Ejendom „Vejlø“ i Nakskovfjord, da Faderen var død. Otto styrede nu denne Bedrift i 10 Aar, kun med en Afbrydelse i Krigsaaret 1864. Han blev allerede indkaldt om Efteraaret for at gennemgaa en Militærskole i Odense, blev herfra tildelt 5te Infanteri-Regiment og deltog med dette i Krigen som midlertidig Underofficer. I Februar 1870 købte Otto „Trollerupgaard“ ved Jelling (150 Tdr. Land), som han endnu driver. Han er en populær Mand paa sin Egn og har i mange Aar været Formand for Vejle Vesteregns Landboforening, der tæller over 700 Medlemmer. Otto har i de senere Aar haft en Søn paa Næsgaard.

90 **Wiese, Johan Julius**, Gaardejerson fra Nakskov-egnen, skal i nogle faa Aar have været Forvalter hos Justitsraad Meincke ved Maribo, men er nu død for mange Aar siden.

1 8 5 9.

91 **Hansen, Anders Peter**, Landmandssøn fra Bornholm, tog tilbage til Bornholm og købte i 1865 „St. Damme-gaard“ i Klemensker, solgte den atter 1873 og købte samme Aar „Ypnastedgaard“ (14 Tdr. Hartkorn, 126 Tdr. Land) i Øster Marie, som han dog atter 20 Aar senere overdrog til sin eneste Søn. Siden den Tid lever Hansen i Svancke som Partikulier og er Medlem af Byraadet dér, som han var Medlem af Sogneraadet i Øster Marie.

92 **Jørgensen, Johannes Daniel**, Proprietærsøn fra Nakskovegnen. Har været Forpagter i Jylland.

93 **Poulsen, Hans**, blev født i Nørre Vedby paa Falster, hvor han senere blev Gaardejer, ligesom Faderen havde været. Poulsen er død for flere Aar siden.

⁹⁴ **Hansen, Hans**, blev født paa „Rødsbjerggaard“ ved Kallehave paa Sjælland. Efter at have opholdt sig hos sin Fader i et Aar blev han Bestyrer af en Bondegaard i Kallehave Sogn, i hvilken Stilling han forblev i 8 Aar til Foraaret 1870, da han tog hjem og var Faderen behjælpelig med hans Bedrift. Efter i 9 Aar at have taget virksom Del i dette Arbejde, købte Hansen i 1879 Avlsgaarden „Ellebrudgaard“ i Kallehave Sogn, som han altsaa nu har drevet i 20 Aar. Hansen indgik Ægteskab i 1889 og har 5 Born.

⁹⁵ **Stahl, Jacob Herman Valentin**, Gaardejersøn fra Sjælland, har været Avlsforvalter paa „Pandebjerg“ og flere Steder, rejste siden til Sverrig, hvor han ogsaa var Forvalter i nogle Aar, hvorefter han i Nærheden af Elfkærleø i Upland købte en Gaard, som han dog atter har solgt for flere Aar siden og opholder sig ikke paa den Egn mere.

⁹⁶ **Kryger, Andreas**, en Mollersøn fra Bevtøft i Sønderjylland, døde allerede et Aars Tid efter, at han havde taget Examen paa Næsgaard.

⁹⁷ **Kofoed, Jørgen**, Gaardejersøn fra Bornholm, blev først Forvalter paa „Bellinge“ paa Falster og købte senere „Aabygaard“ i Nykær Sogn, solgte den atter og døde som Partikulier ved Ronne.

⁹⁸ **Henriksen, Hans Peder**, Gaardmandssøn fra Sjælland. Er Gaardejer i Vestenbæk ved Stensved St.

⁹⁹ **Madsen, Hans**, Gaardmandssøn fra Sjælland, blev født 16de Oktober 1841. Madsen kom fra Næsgaard til „Engelholm“ ved Præstø som Forvalter hos Forpagter Crone,

hos hvem han var i 3 Aar, indtil Krigen brød ud 1864. Saa maatte Madsen med, deltog som Feltartillerist med Hæder i flere Træfninger. Efter sin Permission fik han atter Plads som Forvalter, først paa „Frijsenvold“ ved Randers hos Proprietær Preetzmann, hvor han var i $1\frac{1}{2}$ Aar, senere hos Proprietær Bonnesen paa „Nyrupgaard“ ved Helsingør. Derefter blev Madsen gift og købte af Baroniet Gaunø sin nuværende Ejendom „Sneseregaard“ (82 Tdr. Ld., $9\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn), som han altsaa nu har drevet i omtrent 30 Aar. Han har i den Tid haft en Mængde unge Mennesker i sit Hus, dels som Landvæsenlærlinge, dels som Husholdningselever. Udelukkende ved Hjælp af disse Elever driver han sin Jord, og han har bidraget ret betydeligt til, at mangen en god Spire senere i Livet er kommen til Udfoldelse hos disse unge Mennesker.

1 8 6 0.

¹⁰⁰ **Randrup, Eggert Christian**, Præstesøn fra Tingsted paa Falster, blev Forvalter hos Proprietær Klein ved Maribo. Senere skal han være død af Kolera paa Rejsen til Amerika. Efter en anden Beretning skal han være druknet paa Vejen til samme fjærne Land.

¹⁰¹ **Jørgensen, Hans Frederik**, Gaardejerson fra Nakskovegnen. Umiddelbart efter Afgangsexamen paa Næsgaard tog han til Skotland, kom nok efter nogen Tids Forløb her tilbage igen, men rejste saa først til Ægypten og senere derfra til Algier, hvor han endnu skal leve som Konsul.

¹⁰² **Pedersen Køel, Hans Peder**, Gaardmandsøn fra Nørre Vedby paa Falster. Han hører til de Folk, som

ikke har flakket meget om i Verden, men anvendt sin Tid saavel før som efter sit Ophold paa Næsgaard i sit Hjem, først som Faderens Medhjælper og siden 1884 som Ejer af sin Fødegaard. Heller ikke Køel er bleven upaaagtet i det offentlige Liv.

103 **Nielsen, Lars**, Gaardmandsson fra Staunsholt i Sjælland, født 1839. Kom fra Næsgaard op i Frederiksborg Amt som Avlsforvalter, giftede sig Aar 1869 og købte en Gaard i Herringløse ved Roskilde, solgte den nogle Aar efter og flyttede til Syd-Sverrig, hvor han ligeledes var Landmand. Ved Kvægtorvets Anlæg i Kjøbenhavn blev han der ansat som Opsigtsbetjent og døde som saadan i Sommeren 1898.

104 **Høier, Christian Nielsen**, Skolelærerson fra Fyens Stift, visnok fra Taasinge, blev Gaardejer, først i Kraghave ved Nykjøbing F. og senere i Ønslev ved Eskildstrup, hvor han tillige har været Sognefoged siden 1876. Hoier har haft 4 Sonner paa Næsgaard.

105 **Poulsen, Jørgen**, Gaardmandsson fra Norre Vedby paa Falster. Har selv været Gaardejer i Norre Vedby.

106 **Olsen, Ole Rasmussen**, Gaardmandsson fra Skjoldrup paa Falster. Er for mange Aar siden afrejst til Amerika, hvor han skal være Landsdommer.

107 **Hansen, Alfred**, Færgemandsson fra Nakskovengen. Blev Ejer af en stor Gaard i Glostrup paa Lolland, men er død for faa Aar siden.

108 **Mikkelsen, Jacob**, Gaardmandsson fra Jylland, blev født 27. Oktober 1840, kom til „Lehnskov“ under Baroniet

Lehn som Forvalter hos Forpagter Lacoppidan, Broder til Overlærer Lacoppidan paa Næsgaard. Derfra blev Mikkelsen Gardist og deltog som saadan i Krigen 1864. Efter sin Permission kom han til at deltage i Bestyrelsen af sin Faders Gaard, „Kardyb“ i Kobberup Sogn, Fjends Herred ved Stoholm St., og siden 1871 har Mikkelsen været Ejer af denne Gaard, som han i betydelig Grad har forbedret paa flere Maader, ved Opdyrkning og Tilkultivering og ved Indgroftning med Jordvolde, der er beplantede med levende Hegn af Bjærgfyr og Hvidgran. Desuden er en Del af den tarveligere Jord bleven tilplantet i hans Tid, og alt i alt er det et betydeligt Arbejde, der er nedlagt i denne Gaard.

1 8 6 1.

¹⁰⁹ **Jørgensen, Poul**, Gaardejersøn fra Lyngby paa Sjælland, født 1843. Han rejste fra Næsgaard hjem til Faderen for at hjælpe denne ved Driften af sin meget store Bondegaard, men i Efteraaret 1865 kom han uheldig af Dage ved et Vaadeskud paa Jagten.

¹¹⁰ **Hansen, Hans**, er født i Vesterlinnet ved Gram i Nordslesvig, hvor Faderen var Gaardejer. Fra Næsgaard kom Hansen til „Tornumgaard“ ved Rødding i Slesvig som Forvalter og bestyrede denne Gaard under Krigen 1864, var derefter Bestyrer i 2 Aar af „Selskjærgaard“ ved Sommersted, saa i 2 Aar Bestyrer af „Nybolgaard“ ved Gram. Derefter overtog Hansen først „Holmegaard“ ved Rødding i Forpagtning paa 6 Aar, og senere forpagtede han i 17 Aar „Nybolgaard“ ved Gram, som han afstod i 1897 og købte

en Bondegaard i Gjerndrup ved Brørup. Hansen har hele Tiden været dansk Undersaat og som saadan haft megen Vanskelighed ved at øve nogen større Indflydelse eller tage Del i det politiske og i hele det offentlige Liv.

¹¹¹ **Jessen, Hans**, Gaardejersøn fra Nakskovvegnen, er født 23. April 1843 paa „Skovballegaard“ i Vindeby Sogn, var Avlsforvalter paa „Skjelstrupgaard“ fra 1863 til 1867, da han købte „Egemosegaard“.

¹¹² **Mørck, Christian**, Gaardejersøn fra Jylland, født 1843, kom fra Næsgaard til „Engelholm“ ved Præstø som Forvalter og senere som Bestyrer til „Kraghedegaard“ i Vendsyssel, hvor han var i $2\frac{1}{2}$ Aar, blev derefter Bestyrer paa „Selbjerggaard“ i Han-Herrederne. I Foraaret 1869 købte Mørck af Stamhuset Sæbygaard sin nuværende Ejendom „Bajensgaard“ ved Sæby (224 Tdr. Ld., 7 Tdr. Hartkorn), en paa den Tid tarvelig Gaard, hvoraf store Strækninger laa hen med Hede. Nu er alt opdyrket og i udmærket Kultur, det meste mærglet og drænet, saaledes at der kan holdes en forholdsvis stor Besætning. Mørck er gift og har 6 Børn. Han er en trofast Agrar og har i flere Aar været Repræsentant for Agrarforeningen i sin Valgkreds.

¹¹³ **Tramsen, Hans Herman**, Søn af Brændevinsbrænder Tramsen i Flensborg, kom fra Næsgaard til „Aastrup“ paa Sjælland som Forvalter og flyttede senere til en anden Herregaard i Ringstedegnen, hvor han døde i Aaret 1871.

¹¹⁴ **Hansen, Thorvald Tage Agathon**, Fotografisøn fra Kobenhavn, er født 14. April 1841 i Næstved. Kom fra Næsgaard til „Rosenlund“ paa Lolland som Forvalter og senere til „Sophiendal“ ved Hasle i samme Egenskab. I

1866 blev Hansen Bestyrer af „Emdrupgaard“ ved Fredensborg, der da tilhørte Etatsraad F. Poulsen. Efter 3 Aars Forløb blev denne Gaard solgt, og Hansen kom saa først til Livø i Limfjorden, blev senere ansat ved Saltbækvigs Kultivering. Paa dette Tidspunkt blev Hansen gift og modtog alt Aaret efter en selvstændig Plads ved Udtørringen af Koster Vig paa Møen, tørlagde denne og bragte den i Kultur, hvorefter han kom til Kolindsund, hvis østre Del ligeledes blev tørlagt, grøftet og besaaet af ham. Af Arbejdsfolkene ved disse to Arbejder overraktes der ham Erindringsgaver, en Sølvpokal og tvende Lysestager fra dem i Koster, medens de i Kolind gav en Lænestol, betrukken med Fløjel.

Efter disse Arbejder trak Hansen sig tilbage og har siden beskæftiget sig med forskellige Opfindelser, af hvilke nogle er af ret væsentlig Betydning. Saaledes skal nævnes „Universallibellen“, som er forarbejdet af Kornelius Knudsen og som anvendes ved det kgl. Ingeniørkorps, Centrifugen „Dan“, kruset Papir samt dertil hørende Maskiner (Fabriken „Papyrus“), Centrifugen „Top“, paa hvilke Patenter er solgte af Hansen til England, hvor han af den Grund opholdt sig i 4 Aar og berejste alle Egne her og i Irland som Montør. Desuden har Hansen opfundet en Centrifuge til direkte Fremstilling af sødt Smør samt Margarine. Paa denne er foretaget Forbedringer og nye Patenter erhvervet. Disse ere solgte til Aktieselskabet „Titan“ (Koefod, Hauberg, Marstrand og Helveg). Hertil kommer: En Indsats til Centrifuger, hvorved opnaas en større Capacitet og samtidigt Renscumning. Patenterne er alle solgte til ovennævnte Selskab („Titan“). Endnu skal nævnes, at Hansen har opfundet en Sække-laas af Metal til fast Anbringelse paa Korn-, Sukker-, Mel-sække o. s. v. Laasen er let at aabne og lukke, let at plombere og kan ikke skæres op, da alt er af Metal. Af denne Opfindelse har Hansen solgt Halvdelen til et be-

kendt Firma i København, og Laasen vil snart komme i Handelen. Hansen er nu Ingeniør og boer i København, St. Jørgens Allé.

115 **Petersen, Frederik Ferdinand**, en Gaardmands-
søn fra Sjælland.

116 **Henningsen, Nicolai**, Gaardejersøn fra Angelen, men Faderen flyttede senere til Flensborg. Blev efter Afgangen fra Næsgaard strax Forvalter paa „Hørregaard“ ved Haderslev,

117 **Jensen, Peter**, Søn af Gaardejer Jens Pedersen, St. Lysholt ved Vejle. Han blev født 20. Marts 1843 og blev, efter at have besøgt Uldum Højskole og Næsgaard, Forvalter ved Sjerring Sø, forinden han overtog sin ovennævnte Fodegaard, Lyst- og Avlsgaarden St. Lysholt (6 Td. Hartkorn) i Hornstrup Sogn. Der blev tidlig gjort Brug af Jensen i det offentlige Liv, thi allerede i 1871 blev han valgt ind i Sogneraadet, hvor han sad indtil 1887 med nogle faa Aars Afbrydelse, og hvis Formand han var i 6 Aar. Fra Begyndelsen af Firserne til 1893 var han Herredsvurderingsmand for Husmandskreditforeningen og siden 1881 Taxationsmand for offentlige og umyndiges Midler, mangeaarigt Medlem af Bestyrelsen for Vejle Amts Landboforening, hvis Formand han var fra 1891 til 1895; siden Slutningen af Firserne Taxationsmand for Hingsteforsikringen „Danmark“ og siden 1890 Medlem af Statshingsteskommissionen for 11. Distrikt (Vejle Amt).

Jensen har desuden haft en Mængde kommunale Hverv; han har saaledes i en Aarrække været Dommer for Heste ved Foreningen af jyske Landboforeningers Dyrskue, ligesom ogsaa ved de samvirkende jyske Hesteavlforeningers

Plageskuer. Jensen var Dommer for Heste ved Landmandsforsamlingen i Randers og er valgt til Dommer i samme Egenskab ved forestaaende Landmandsforsamling i Odense. I Marts 1899 er han valgt til Formand for Vejle Omegns landøkonomiske Forskudsforening. Hertil kommer, at Jensen 19. Oktober 1894 valgtes til Landstingsmand for 10. Kreds og har som saadan paa Rigsdagen sluttet sig til det forhandlende Venstre.

1862.

118 **Buck, Peter Mortensen Jensen**, er en Gaardmandssøn fra Mors, kom fra Næsgaard tilbage til sin Fødeø og virkede her en Tid som Lærer ved Galtrup Højskole, var derefter i nogle Aar Bestyrer af en Brugsforening paa Mors. Buck var i en Aarrække Gaardejer, først i Ringkøbingegnen, siden ved Herning, men solgte sin Ejendom i Begyndelsen af Firserne og blev Lærer og Postmester ved Vallekilde Højskole, hvor han siden har virket og sammen med sin Hustru i deres livlige Hjem haft en heldig Indvirkning paa de mange unge Mennesker, der aarlig søger denne Højskole. — For et Par Aar siden har han købt sig en lille Gaard i Nærheden af Skolen.

119 **Jørgensen, Christian**, Boelsmandssøn fra Lunden paa Als, tog fra Næsgaard til sit Hjem, men blev senere Eng- og Dræningsmester og har som saadan arbejdet adskillige Steder. Han har saaledes udført Dræningsarbejderne paa en Mængde af de større Gaarde paa Als og i Sundeved, som Fiskebæk, Graasten Hovedgaard, Gammelgaard o. fl.

Sidst arbejdede han i Vestfalen, hvor han døde for et Par Aar siden. Jørgensens Familie er meget tysksindet.

¹²⁰ **Andersen, Anders Jensen**, Boelsmand fra Hallingskov ved Svendborg, født 24. Maj 1843, blev først Forvalter paa „Gunderup“ og besøgte Landbohøjskolen. I Slutningen af Tredserne bestyrede Andersen Faderens Gaard (20 Td. Ld.), som han overtog som Ejendom i 1870; men allerede 26. Oktober 1877 døde han. Andersen var gift med Trine Lundsgaard, der lever endnu og bor i Trunderup ved Kværndrup.

¹²¹ **Nielsen, Rasmus Lars**, Gaardejersøn fra Staunsholt ved Birkerød, er født 27. September 1842 og kom fra Næsgaard tilbage til sit Hjem for at hjælpe Faderen med Bedriften. Denne Gaard (70 Tdr. Ld., 5 Tdr. Hartkorn), der har en smuk Beliggenhed ved Furesøen, hvor der nu er ved at opstaa en hel Villaby, overtog Nielsen 1. November 1873 og besidder den fremdeles. Han er en dygtig og anset Landmand paa sin Egn og har gennem Aarene her været meget benyttet i offentlige og kommunale Hverv. Gift 18. Juli 1871 og har 2 Døttre.

¹²² **Rasmussen, Ludvig**, Gaardejersøn fra Saxkøbing-egnen, rejste fra Næsgaard til sit Hjem.

¹²³ **Bennetzen, Søren Tostesen**, Søn af Gaardejer Bennetzen i Gramby i Sønderjylland, kom fra Næsgaard til sit Hjem, hvor han i nogle Aar var Faderen behjælpelig med Gaardens Drift, indtil han i 1871 i Skjoldager ved Gram købte en stor Gaard (200 Tdr. Ld.), som han endnu driver. Bennetzen er som prøjsisk Undersaat kommen meget med i det offentlige Liv i Nordslesvig; han har saaledes foruden at have haft en Mængde kommunale Bestillinger været Kirkeældste i 15 Aar,

Medlem af Synoden i 20 Aar, Valgmand til Landdagen i 25 Aar, siden 1881 Medlem af Vandløbskommissionen for de store Vandløb i Haderslev Kreds (svarende til Landvæsenskommissær i Danmark) og siden 1886 Medlem af Kredsagen for Haderslev Kreds (Amtsraadet). Desuden har Bennetzen været Formand for Andelsmejeriet i Skjoldager i 11 Aar, Medlem af Jernbanekommissionen o. s. v. Blot af de Fakta, der her er nævnt, fremgaar det tilfulde, hvilken Betydning denne Mand har paa næsten alle Omraader blandt vore fraskilte danske Brødre i Sønderjylland. Bennetzen er en Mand, som vi er glad ved at kunne tælle med blandt gamle Næsgaardianere.

¹²⁴ **Jensen, Niels**, Gaardejerson fra Sjælland. Han blev indkaldt til Armeen den 11. December 1863 og deltog i Krigen, slap derfra med Livet og blev senere Forvalter.

¹²⁵ **Bruun, Adam Vilhelm**, Møllerson fra Sjælland, født i Haarlov, Præsto Amt, 1841. Han døde under sit Ophold paa Skolen i April 1864 og ligger begravet paa Aastrup Kirkegaard.

¹²⁶ **Hansen, Johan**, Gaardejerson fra Stokkemarke, Lolland, kom fra Næsgaard til Sjælland som Forvalter paa „Tabernøje“.

1863.

¹²⁷ **Jensen, Jens**, Gaardejerson fra Jylland, født paa „Thornumgaard“ i Selde ved Skive, kom fra Næsgaard til „Rydhave“ i Jylland som Forvalter.

128 **Wulff, Oscar**, Købmandssøn fra Stubbekøbing, hvor han blev født 15. Maj 1845. Efter sin Afgang fra Næsgaard var han en kort Tid Forvalter paa Sjælland, men udvandrede saa til Amerika, hvor han siden 1866 har været, og hvor han ejer en lille Landejendom. En yngre Broder til Wulff er Cand. jur. Fønnesbech Wulff til „Vesterbygaard“ og „Saltofte“.

129 **Hansen, Claus Gjording**, Søn af Kromanden i Sandkroen ved Aabenraa, Sønderjylland, forlod Skolen i April 1864 for at hjælpe Faderen under Krigsbegivenhederne. Efter nogle Aars Ophold i Hjemmet købte han en Gaard i Rugbjerg i Nærheden af sit Hjem, men bortbyttede den, da han var dansk Undersaat, for nogle Aar siden med en Gaard i Gjorklint i Nærheden af Holsted.

130 **Kofoed, Ludvig Christian**, Søn af Løjtnant og Gaardejer Kofoed, „Soldatergaard“ i Aaker paa Bornholm. — Forlod Næsgaard 1864 for at gaa med i Krigen og kæmpede for Fædrelandet, købte senere „Sandegaard“ i Aaker Sogn, som han solgte, og døde i Begyndelsen af Halvfjerdserne som Ejer af et større Teglværk ved Ronne.

131 **Svendsen, Behrend Christian**, Gaardejersøn fra Rødbyegnen, blev født 30te Juni 1844 i Ringsebølle paa Lolland, kom strax efter sin Konfirmation ud at lære Landvæsen, først i 3 Aar paa Fyen, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han blev Forvalter paa „Wredeslund“ ved Maribo, indtil han 3 Aar efter flyttede til „Berritsgaard“, hvor han var Forvalter til 1873, da han købte Rødby Mølle, som han i Forening med den tilliggende Avlsgaard drev i 10 Aar. Fra 1883 levede Svendsen som Rentier i København indtil hans Død i Februar 1889.

¹³² **Siemsen, Johan Vilhelm August**, Gaardejersøn fra Moen, blev først Forvalter paa Bøtø Fang paa Falster, senere kom han til „Kristinebjerg“ i samme Egenskab og er nu Forpagter af Lundby Præstegaard ved Eskildstrup.

¹³³ **Jacobsen, Niels**, er født i Fillerup Mølle ved Odder. Efter sin Konfirmation blev han Elev paa Saxild højere Bondeskole, kom fra Næsgaard til „Pedersholm“ ved Horsens som Forvalter, kom derfra til „Norslund“ ved Aarhus, først som Forvalter, indtil han i Aaret 1868 overtog Gaarden i Forpagtning. Efter 8 Aars Forløb afstod han „Norslund“ og købte sin Svigerfaders Gaard, „Andkjær“, ved Odder. Jacobsen har altid hørt til sin Egnns fremmeligste Landmænd, og rig, som han er, paa Ideer for, hvad der baader Landbruget, er han altid slagfærdig for at faa disse realiserede. Han har i lang Tid været Formand i Egnens Landboforening, ligeledes Formand i en Frøavlerforening og i en Biavlerforening. Ogsaa paa Opfindelsernes Omraade har Jacobsen gjort sig fordelagtig bekendt, saaledes var det ham, der konstruerede det første danske Prøvekærningsapparat, der kunde bestemme Mælkens Smørmængde; ligeledes har han opfundet et Slags Skuffeharve, som kaldes Ukrudsdræberen, og paa hvilken Jacobsen har erhvervet sig Patent. Hertil kommer et Lugejern, som for ganske nylig er kommet i Handelen, og som synes at skulle finde rivende Afsætning.

¹³⁴ **Kofoed, Hans Madsen**, Søn af Gaardejer Jens Peder Kofoed, Brandsgaard ved Nexø, hvor han blev født 1ste April 1844, besøgte Rønne højere Realskole, forinden han kom til Næsgaard, hvorefter han studerede ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og fik 1870 Bestalling som Landinspektør. Kort efter kom Kofoed ind i meget omfattende offentlige Bestillinger, var saaledes fra 1874 til

1877 Sogneraadsformand i Bodilsker Sogn. Fra 1882 til 1888 samt siden 1894 Byraadsmedlem i Rønne. Siden 1894 Formand for Bornholms Landboeres Brændforsikringsselskab for rorlig Ejendom. Siden 1896 Repræsentant for Bornholm i Husmands-Kreditforeningen for Østifterne. Fra 1893 til 1898 Revisor i Bornholms Andels-Svineslagteri og endelig siden 21de September 1898 valgt som Landstingsmand for Bornholm og har paa Rigsdagen sluttet sig til Venstre-Reform-Partiet.

¹³⁵ **Halvorsen, Hardenak Otto Conrad**, født 1845 i Ryslinge paa Fyen, hvor Faderen den Gang var Skolelærer. I 1851 blev hans Fader forflyttet til Skrobeløv paa Langeland. Den unge Halvorsen fik tidlig Lyst til Landvæsenet, og i en Alder af 18 Aar kom han til Næsgaard, blev derefter Forvalter, først paa et Par større langelandske Gaarde, senere paa en større Gaard i Randerseggen, hvor han var fra 1866 til 1870, da han overtog Pladsen som Avlsforvalter hos den bekendte Godsejer Bluhme til „Nørlund“. Halvorsens Stræben gik imidlertid ud paa at naa en mere selvstændig Stilling, og han købte derfor i 1885 en større Ejendom i Sverrig. Samme Aar giftede han sig med en Plejedatter af Kammerraad Hunderup paa Tranekær Ladegaard. I 6 Aar boede Halvorsen i Sverrig; saa solgte han sin der-værende Ejendom og overtog i Foraaret 1881 Forpagtningen af Nørlund Ladegaard, der omfatter et Areal af 550 Td. L.

Halvorsen har i 10 Aar været Medlem af Bestyrelsen for Aalborg Amts Landboforening. Han tog virksom Del i Arbejdet for Oprettelsen af Andelsslagteriet i Nørre-Sundby, i hvis Repræsentantskab han nu er Formand. Endnu kan nævnes, at han i 9 Aar har været valgt af Amtet som Taxator for offentlige Midler.

Halvorsen har i mange Aar ved enhver given Lejlighed

talt Landbrugets Sag og manet Landmændene til Sammenlutning. Det er derfor ikke at undres over, at han med Liv og Sjæl er med i Agrarbevægelsen, og i det hele taget har han taget et godt Tag med i Samfundsudviklingen. Han hører ikke til de Landmænd, hvis aandelige Horisont falder sammen med deres Markjorders Grænse.

Den 1. Maj 1898 fratraadte Halvorsen Forpagtningen af Nørlund Ladegaard, flyttede til Aalborg, hvor hans Virksomhed bestaar i, dels at varetage sin Gærning ved Andelslagteriet i Nørre-Sundby og ved Export-Slagteriet i Aalborg, dels som Redaktor af „Aalborg Amts Landboforenings Ugeblad“. Hertil kommer, at Halvorson desuden driver et mindre Agerbrug under Aalborg Kommune.

1864.

¹³⁶ **Larsen, Lars Chr. Thorvald**, Søn af Bomforpagter Larsen paa Amager, der ejede en Gaard, som Sønnen efter Hjemkomsten fra Næsgaard bestyrede en Tid. Senere fik han selv en Gaard i Glostrup, som han atter afhændede og blev Detailhandler paa Frederiksberg. Nu har Larsen Erhverv i København.

¹³⁷ **Brønnum, Oluf Christian Fogh**, er født 22. Oktober 1846 i Storvorde Præstegaard ved Aalborg, som Faderen, Harboe Brønnum, ejede (Storvorde er Annex til Ramdrup Sogn). Kort efter sin Konfirmation kom Brønnum over til sin Svoger, Forpagter Fangel paa Hovedgaarden „Gudumlund“, hvor han i 2½ Aar lærte praktisk Landvæsen, ligesom han en kort Tid derefter opriskede nogen theoretisk Viden, forinden han kom til Næsgaard. Herfra blev

Brønnum Forvalter hos Forpagter Ravnborg paa Hovedgaarden „Vildmosegaard“ i Mov Sogn, Fleskum Herred. Dette var Forstander Fangels Fødegaard, og Forpagter Ravngaard var hans Brodersøn.

I Foraaret 1869 blev Brønnum Forvalter paa „Skovnæs“ ved Maribo hos Justitsraad Meincke, senere hos dennes Søstersøn, Kammerherre Scavenius til „Klintholm“ paa Møen, hvis Avlsbrug han bestyrede til Foraaret 1879, da han overtog sin Svogers og gamle Husbonds Forpagtning af Hovedgaarden „Gudumlund“ (500 Td. L.) under Grevskabet Lindenberg. 1887 overtog han tillige en anden Forpagtning under samme Grevskab, nemlig Gudumlunds Fabriker, med Avlsbrug (paa 130 Tdr. L.), Teglværk, Kalkbrænderi osv. Brønnum sidder saaledes i en meget stor Virksomhed, som han med Dygtighed har forestaaet; særlig har han indlagt sig megen Fortjeneste ved at være den første Landmand paa sin Egn, der begyndte at sande Kærene. Samtidig har Brønnum bestridt flere offentlige Hverv; han har saaledes været Sogneraadformand i en Del Aar, Landvæsenskommissær, Tiendekommissær, Medlem af Bestyrelsen for trængende jydsk Landmænd og deres Efterladte og m. a. — Gift 8. Juli 1879 med Ida Louise Paludan (død 1896), en Datter af Pastor Paludan i Vestenskov ved Nakskov, 3 levende Børn.

¹³⁸ **Lund, Hans Jensen**, er født 16. April 1845 i Ny Nyby paa Taasinge, hvor Faderen var Grundfæster som alle Gaardbrugere der paa Øen. Fra Næsgaard blev Lund Forvalter paa „Rydhaug“ ved Holstebro hos Forpagter Nissen, men efter kort Tids Forløb tog han hjem til Faderen for at hjælpe denne ved Bedriften, indtil han i April 1887 købte Avlsgaarden „Hamborggaard“ ved Aarup St. paa Fyen, som han endnu driver.

¹³⁹ **Carlsen, Mathias**, Forpagtersøn fra Graastenegnen i Sønderjylland.

¹⁴⁰ **Hartman, Carl**, Forpagtersøn fra „Bramslykke“ paa Lolland, blev Forvalter paa Samsø og senere Mælkeriassistent i Maribo Amts økonomiske Selskab. Er død for flere Aar siden.

¹⁴¹ **Christensen, Jørgen**, Gaardejersøn fra Sjælland, født i Lystrup ved Slangerup 1845. Blev ved Afgangen fra Næsgaard Forvalter i nogle Aar, hvorefter han købte en Bondegaard i Nøddebo ved Fredensborg og giftede sig paa samme Tid. Solgte nogle Aar efter sin Ejendom, blev Købmand og senere Gæstgiver i Hillerød. Død 1882.

¹⁴² **Lundt, Joachim Hans**, Skolelærersøn fra Sjælland, skal have beskæftiget sig en Tid med Handelen og senere været Forvalter, hvorefter han blev Politibetjent, først i København og derefter i 12 à 13 Aar i Helsingør, hvor han døde for nogle Aar siden.

¹⁴³ **Bonfels, Georg Abraham Carl**, Søn af endnu levende Justitsraad Bonfels fra København. Efter at have gaaet i Efterslægtsselskabets Skole i København, kom han ud paa en Gaard i Rodovre, der da tilhorte en Artillerikaptajn Bruun. Her var han kun $\frac{1}{2}$ Aar, hvorefter han kom i Huset hos en Skolelærer Møller i Bagsværd, der gav ham nogen Undervisning om Aftenen, medens han om Dagen stod i Lære hos en Hjulmand der i Byen. Foraaret 1862 kom Bonfels til „Ditlevshøj“ i Homb ved Ringsted hos en Dyrslæge Mariager, hos hvem han forblev i 2 Aar, til han kom paa Næsgaard. Herfra tog han til Rønnede Mølle som Forvalter hos Kammerraad Smidth, der var en Svoger til For-

stander Fangel. Bonfels blev kun kort Tid her, da han fik Plads hos Overkrigskommissær Aagesen i Glostrup og senere en kort Tid hos Forpagter Bjerager, „Røde Vejmøllegaard“. I Foraaret 1870 fik han Plads først som Underforvalter og senere som Avlsforvalter paa „Dragsholm“, var her i nogle Aar, kom saa i lignende Stilling først til „Cathrineholm“ ved Fuglebjerg og senere paa „Aastrup“, hvor han var i 6 Aar, blev nu gift og købte 1887 „Byggaard“ ved Gilleleje, som han atter solgte i 1887 til et Bornehjem. Bonfels blev kort efter Assistent ved Assistentshuset i København, fik senere Overtilsynet med Magasinerne og blev endelig i 1898 Kontorbestyrer paa Assistentshusets Filial i Borgergade.

¹⁴⁴ **Jessen, Niels Peter**, Gaardejersøn fra Nakskov-egnen, født 1845 paa „Skovballegaard“ (Broder til 111), kom fra Næsgaard tilbage til sit Hjem, hvor han opholdt sig en halv Snes Aar, til han i 1876 købte „Sejerlund“ ved Horslunde.

1865.

¹⁴⁵ **Schack, Jes Nielsen**, var eneste Søn af en Gaardejer i Kastrup i Sønderjylland, tog fra Næsgaard til den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole for at tage Dyr lægeexamen, som han ogsaa fik, men blev snart svagelig, fik senere Tæring og døde 1872 i Gram.

¹⁴⁶ **Høier, Anders Christian**, Søn af Møller Høier i Lundby Mølle paa Falster (der var Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling), blev født paa Taasinge, hvor Faderen den Gang besad en Fæstegaard i Bjerreby. Høier kom fra Næsgaard til „Gl. Kirstinebjerg“ som Forvalter, men blev

senere Bestyrer af Faderens Fæstegaard paa Taasinge, indtil han for flere Aar siden købte „Lyttehojgaard“ ved Nørre Alslev.

147 **Maegaard, Gordius Peter**, Gaardejerson fra Bornholm, blev strax efter, at han havde forladt Næsgaard, Dræningslærling under det kgl. danske Landhusholdningsselskab, kom derefter til Inspektør Buus paa Rosvang for at lære Dræningstheori, blev Dræningsforvalter, var en Tid i Norge og giftede sig i 1885, samtidig med at han købte en Gaard i Koldingegnen. Maegaard solgte 1894 denne Gaard og rejste til Ny Zeeland.

148 **Høyer, Henrik Mathias**, født paa Brogaard ved Gentofte, som Faderen den Gang ejede. Fra Næsgaard kom han først hjem og bestyrede Faderens Gaard en Tid, forinden han rejste til Sverrig og blev Forvalter der paa „Sannarp“ og „Munkebo“, hvor han var i 5 Aar. Nu er Høyer Forpagter paa „Ibstrupgaard“ ved Jægersborg, samtidig med at han driver Vognmandsforretning.

149 **Tillisch, Chr. Ludvig Henrik**, blev født paa Herlufsholm 27. December 1846, hvor Faderen, Poul Christian Tillisch, den Gang var Præst. En ældre Broder til denne Poul Christian Tillisch var den bekendte Gehejmekonferentsraad, Kammerherre, Elefantridder og Ordenskansler Frederik Ferdinand Tillisch (f. 15. April 1801 paa Barsbøllegaard ved Haderslev), der fra 1847 til sin Død 1886 var Direktør for det Classenske Fideikommiss, og som saadan i disse mange Aar har øvet en ret betydelig Indflydelse paa denne Institutions Ledelse. Han blev Student fra Herlufsholm 1820 og blev, efter at have taget juridisk Embedsexamen 1825, ansat som Auditor ved Garnisonen i Rendsborg, var derpaa 1830 til 1844 Amtmand paa Færøerne, i Ringkøbing og i Aalborg og 1844 til 1852 Kabinetssekretær hos Kongerne Christian VIII. og Frederik VII. Efter Vaabenstilstanden

med Prøjsen 1849 blev Tillisch dansk Medlem af den for Slesvig oprettede Bestyrelseskommission, og efter Freden i Berlin (2. Juli 1850) blev han midlertidig udnævnt til overordentlig Regeringskommissær for Hertugdømmet. I denne Stilling er det, at han erhvervede sig sine største Fortjenester ved at raade Bod paa mange af de forrige Regeringers Misgreb. Han skaffede nemlig Slesvigs dansktalende Befolkning dens naturlige Ret til at bruge Modersmaalet i Kirke, Skole og Retsvæsen, han rensede den demoraliserede Embedsstand og sørgede for hæderlige og dansk-sindede Embedsmænds Indsættelse, han medvirkede til Toldgrænsens Flytning fra Kongeaen til Ejderen osv. Da Kongen 5. Marts 1851 selv overtog Regeringen af Hertugdømmet, blev Tillisch udnævnt til Minister for samme (tillige Elefantridder), hvilken Post han 13. Juli s. A. ombyttede med Indenrigsministeriet; men ved Helstatsforfatningens Behudelse traadte han ud af Ministeriet 27. Januar 1852.

Efter igen at være bleven midlertidig Kabinetssekretær i Januar 1853, traadte han 29. April 1854 ind i Ministeriet Ørsted som Indenrigsminister (og Medlem af Gehejmestatsraadet), men blev entlediget fra begge Poster ved det Ørstedeske Ministeriums Fald 12. December 1854 og tillige med sine ældre og mindre populære Kolleger i 1855 anklaget for Rigsretten, men 28. Februar 1856 frifunden tillige med disse. 1859 til 1864 var Tillisch Chef for det kongl. Theater og Kapel. Fra 11. Juli 1864 til 6. November 1865 var han Indenrigsminister i Ministeriet Bluhme, som sluttede Freden i Wien (30. Oktober 64).

Allerede 1841 blev Tillisch kongevalgt Medlem af de raad-givende Provinsialstænder, 1851 til 1852 Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds, og fra 1856 var han Medlem af Rigsraadet, hvor han modsatte sig Vedtagelsen af Novemberfællesforfatningen af 1863. Som nævnt var Tillisch fra 1847 Medlem af Direktionen for det Classenske Fideikommis og som saadan med til at faa Skolen paa Næsgaard genaabnet 2 Aar efter.

Hans ovennævnte Brodersøn kom fra Næsgaard som Forvalter til „Overdrevsgaarden“, en Afbyggergaard fra „Svendstrup“, hos Kammerherre Wedell-Wedellsborg. Nogle Aar efter blev Tillisch Forpagter af Svenstrup Hovedgaard, i hvilken Stilling han døde 5. Februar 1891, efterladende

og Hustru, der er gift anden Gang med den nuværende Forpagter paa Svendstrup, samt flere Børn.

¹⁵⁰ **Schmidt, Jens Chr. Petersen**, Bryggersøn fra Stubbekøbing, blev Forvalter paa Samsø og senere paa Langeslund, indtil han blev Gaardejer paa Falster, hvor han senere døde i Aaret 1897.

¹⁵¹ **Bennetzen, Henrik Andreas**, Gaardejersøn fra Sønderjylland. Kom til Bellinge Forpagtergaard under det Classenske Fideikommis som Avlsforvalter og virkede som saadan i 2 Aar, hvorefter han aftjente sin Værnepligt som dansk Soldat i 1869 til 70. Bennetzen fik 1871 i Lighed med flere andre Optanter Lov til at bosætte sig paa sine Forældres Gaard i Gram, som han i nogle Aar bestyrede for senere at overtage den som Ejendom. De mange Chikanerier fra Tyskernes Side gjorde, at Bennetzen blev træt af disse vanskelige Forhold, hvorfor han i 1896 solgte sin Gaard til en dansk Mand og flyttede selv til Korsør, hvor han nu driver Købmandshandel.

¹⁵² **Nielsen, August Henrik**, Søn af Kammerraad og Sogneraadformand V. Nielsen til „Vilhelmshaab“ ved Ordrup. Denne Mand har i de mange Aar, siden han forlod Skolen, været Bestyrer af Kong Christian IX.s Avlsgaard ved Bernstorff Slot.

¹⁵³ **Sørensen, August Chr. Johannes**, Skolelærersøn fra Vestslesvig, rejste kort efter Afgangen fra Næsgaard til Amerika, hvor han, saa vidt vides, døde nogle faa Aar efter.

1866.

¹⁵⁴ **Becker, Otto Gregers**, Søn af den bekendte Præst og Historiker Peter Willemoës Becker (og Elisabeth Anna Margrethe Begtrup), der fra 1850 var Provst for Hammer og Tybjerg Herreder, og som allerede i Aaret 1828 vandt Universitetets Guldmedalje for Besvarelsen af Opgaven: en fysisk, politisk og moralsk Beskrivelse af Vendsyssel mod Slutningen af det 11. Aarhundrede. — Otto Gregers Becker er født 10. Juli 1844 i Kjøng paa Sjælland, hvor Faderen da var Præst, tog 1863 den udvidede Præliminærexamen paa Sorø Akademi, lærte fra 1863 til 1866 Landvæsen paa „Allindemaglegaard“ ved Ringsted, indtil han kom til Næsgaard, blev derefter Avlsforvalter paa „Oremandsgaard“ ved Præstø, hvor han i 1878 overtog Mejeriforpagtningen efter at være bleven gift 23. November 1878 med Elise Wilhelmine Christine Lund (død 20. August 1882), Datter af Guldsmid Lund i Stubbekjøbing. 26. April 1888 giftede han sig 2den Gang med Jutta Johanne Frederikke Neble, Datter af Købmand Neble i Stubbekjøbing. Siden 1892 er Becker Ejer af Avlsgaarden „Aamosegaard“ ved Mørkøv.

¹⁵⁵ **Schmidt, C. L.**, Søn af Gaardejer og Kromand Schmidt i Arnum ved Gram, kom fra Næsgaard til Ravnstrup paa Sjælland som Avlsforvalter. Schmidt, som imidlertid havde faaet Stedfader, tog senere hjem for at hjælpe denne, der havde købt en Mølle. Her i sit Hjem var Schmidt i nogle Aar, men en Dag faldt han og fik derved et voldsomt Slag i Hovedet, paa Grund af hvilket han siden var underlig og stille. For et Par Aar siden faldt han pludselig om og døde.

¹⁵⁶ **Rasmussen, Niels**, Gaardejersøn fra Fejø. Havde, efter et Ophold i Amerika og efter at have overtaget Faderens Gaard arbejdet sig frem til en ret god Stilling, men

senere gik det stærkt tilbage for Manden, hvilket han tog sig nær, og den Virksomhed, Gødningsagent, som han tilsidst drev, førte let med sig, at han blev noget forfalden, forinden han døde.

¹⁵⁷ **Fenger, Johan August**, født 5. Novbr. 1847 (som Tvillingbroder til cand. theol. Johannes Fenger) paa Gaarden „Bildring“ i Bregninge Sogn ved Ringkøbing, Søn af cand. theol. Nicolai Ernst Fenger (født 12. December 1815, død 31. Januar 1863) og Anna Birgitte Busse (født 10. September 1821, død i August 1868). Efter at Fenger havde forladt Næsgaard, blev han Dræningslærling under det kgl. danske Landhusholdningsselskab, men da Moderen snart døde, arvede han sin Fødegaard, som han i 1870 efter en Forpagter overtog i den sletteste Tilstand; Ejendommen er imidlertid gaaet godt frem i Kultur, samtidig med at Fenger har gjort et godt Arbejde som Formand for Vorgod, Bregninge m. fl. Sognes Landboforening og som Formand i Ringkøbing Amts Landboforenings Udvalg til Hjælp for forarmede Landmænd. I sidste Egenskab har Fenger i de senere Aar rundt om i Landet holdt mange Foredrag, der flere Steder har ført til det Resultat, at der indenfor de enkelte Landboforeninger er bleven nedsat Udvalg, som har til Opgave at søge opnaaet rimelig Akkord med Kreditorerne for saadanne betrængte Landmænd, der er paa Fallittens Rand. Disse Udvalg har alt reddet en Del Landmandshjem og derved givet et godt Exempel til Efterfølgelse samt styrket Landbruget i sin Helhed paa den Maade, at der er kommen færre Landejendomme til Tvangsauktion, end der ellers vilde være kommen. Fenger arbejder saaledes for en ikke uvæsentlig Sag for Landbruget i dets nuværende betrængte Stilling. Gift 8. Maj 1871 med Marie Elisabeth Hauch (født 15.

August 1853, død 8. August 1896), Datter af Proprietær Hauch til Hastrup Timgaard. Fenger har 12 levende Børn.

¹⁵⁸ **Hansen, H. P.**, Gaardejersøn fra Kirkeby paa Falster, blev efter endt Examen paa Næsgaard af daværende Etatsraad Tesdorpf opfordret til at tage en Tur til Skotland for at sætte sig ind i de derværende Landbrug. Efter at have opholdt sig derovre et fornøjeligt og lærerigt Aar kom han hjem og overtog Sønder Kirkeby Mølle, samtidig med at han blev gift. Møllen mageskiftede Hansen efter 7 Aars Forløb med en Gaard, som han atter solgte, forinden han købte sin nuværende Ejendom, „Frederiksløst“ (40 Td. L.), der er beliggende umiddelbart opad Nykøbing, Falster.

¹⁵⁹ **Olesen, Lars Peter**, Gaardejersøn fra Saxkøbingegnen, har, med Undtagelse af de to Aar, han tilbragte paa Næsgaard, stadig opholdt sig paa sin Fødegård, „Mogensegaard“ ved Saxkøbing, i nogle Aar som Bestyrer og siden 1877 som Ejer. Olesen er en energisk og paa sin Egn anset Mand, der i de senere Aar har haft megen Interesse for Politik, med hvilken han beskæftigede sig en Del. Han var saaledes ved Folketingsvalget 5. April 1898 Højres Kandidat i Saxkøbingkredsen, men faldt for den samlede Oppositions Kandidat, Læge Rørdam, som sluttede sig til det forhandlende Venstre, men som senere er udtraadt af dette Parti.

¹⁶⁰ **Pedersen, Ludvig**, Gaardejersøn fra Idestrup paa Falster, kom fra Næsgaard tilbage til sit Hjem og hjalp Faderen, indtil han i 1874 blev gift og overtog Svigerforældrenes Gaard i Sønder Taastrup ved Nykøbing (78 Td. L.), som han endnu driver. Han har i de forløbne Aar forbedret sin Ejendom ganske betydeligt, ikke alene ved Dræ-

ning og Mærgling, men tillige ved at forøge Jordernes Kraft, forbedre Bygningerne og Besætningen. I September 1891 mistede Pedersen sin Hustru. Han har haft 2 Sønner paa Næsgaard, en 1895—97 og en 1897—99.

¹⁶¹ **Nygaard, Peter J.**, Søn af Gaardejer J. Nygaard, Boulstrup i Jylland, var paa Saxild udvidede Bondeskole, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han blev Forvalter først paa Tappernoje Mølle, senere paa „Egebjærggaard“ ved Horsens. Efter Faderens Død blev Nygaard Bestyrer for Moderen, indtil han i Slutningen af Halvfjerdserne købte en Gaard i Torp paa Mors, som han satte i god Stil, men solgte en halv Snes Aar efter. Siden har Nygaard været Branddirektør i Nykøbing paa Mors.

¹⁶² **Wiese, Chr. Rudolph**, Gaardejersøn fra Nakskov-egnen, blev født 24. Februar 1846 i Urne, Horslunde Sogn, arbejdede hos Faderen, til han 20 Aar gl. kom til Næsgaard. Blev derfra først Forvalter paa Samsø, var dernæst Bestyrer paa forskellige Gaarde paa Sjælland og i Jylland, indtil han i 1881 overtog sin Faders Gaard i Urne.

1867.

¹⁶³ **Petersen, Lars**, Skovfogedsøn fra Sorø, kom fra Næsgaard under det kgl danske Landhusholdningsselskab som Dræningslærling paa „Selchausdal“ ved Slagelse, hvorfra han efter $\frac{1}{2}$ Aars Forløb blev Medhjælper hos en Dræningsmester, der havde paataget sig alt Dræningsarbejdet paa flere Herregaarde omkring Tisso, var beskæftiget med dette Arbejde i 2 Aar, hvorefter han en Tid var Medhjælper hos

en Landinspektør paa Gaardene „Strandegaard“, „Lindersvold“ og „Rosendal“ ved Præstø, indtil han i Efteraaret 1874 fik Plads som Avlsforvalter paa „Bennitze“ ved Maribo, tog herfra efter 2 Aars Forløb til Hofjægermester Collett paa „Lundbygaard“ ved Lundby i samme Egenskab. Petersen var nu Avlsforvalter her i $4\frac{1}{2}$ Aar, men da der saa tilbød sig en mere vellønnet Plads ved Politiet i Roskilde, søgte og fik han denne og har nu været Politibetjent her siden 1881, i hvilken Tid han har arbejdet sig frem til at blive den første i sit Korps der i Byen.

¹⁶⁴ **Willumsen, J.**, Handelsmandssøn fra Ørby paa Samsø, kom efter Afgangen fra Næsgaard til „Tybjerggaard“ ved Ringsted som Underforvalter hos Forpagter Schmedes, hos hvem han var indtil Foraaret 1873, da han kom til „Gisselfeldt“ som Forvalter hos Forpagter Lautrup. Efter 2 Aars Ophold her blev Willumsen Avlsforvalter hos Grev Schaffalitzky de Muckadell paa „Brobygaard“, en Stilling, han beholdt i 10 Aar, for derefter i Aaret 1885 at overtage Forpagtningen af Hovedgaarden „Anhof“ under Stämhuset „Moltkenborg“. Willumsen har som anset og dygtig Landmand gjort sig særlig bemærket ved sin rationelle Frøavling og som dygtig Opdrætter af forædlet fynsk Kvæg. Willumsen er Formand for et stort Herregaards-Mejeri i Nyborg.

¹⁶⁵ **Sørensen, Christian**, Gaardejersøn fra Saxkøbingegnen, kom fra Næsgaard til sit Hjem, men blev kort efter Avlsforvalter paa „Gisselfeldt“ paa Sjælland, hvorfra han efter nogle Aars Forløb atter tog hjem for at overtage sin Fødegård i Rørbæk ved Saxkøbing som Ejendom. Sørensen er i Aarenes Løb bleven benyttet ret betydeligt i det offentlige Liv og har blandt andet i flere Aar været Formand for Saxkøbing Landsogns Sogneraad.

¹⁶⁶ **Jørgensen, Christian**, Gaardejerson fra Lolland. Blev Forvalter paa „Edelsminde“ under „Gissselfeldt“, hvor han var i 10 Aar, hvorefter han blev Forpagter af Rønnede Kro i 6 Aar og senere Ejer af en Gaard ved Fuglebjærg, hvor han blev reven ihjæl af en Tyr.

¹⁶⁷ **Gottlieb, Johan**, Orlogskaptajnssøn fra Sjælland, der for at lære andre Skikke i Landbruget tog til „Lundbygaard“ ved Næstved, hvor han blev til Foraaret 1870, da han blev Avlsforvalter paa „Nylykkegaarden“, ikke langt fra hans forrige Opholdssted. Derefter frekventerede Gottlieb Landbohøjskolen og lærte Mejeri under Professor Segelckes Ledelse. Efter endt Uddannelse blev Gottlieb Assistent i Mejeribrug hos Firmaet Busch jun. & Co. i København, i hvilken Stilling han forblev i $1\frac{1}{2}$ Aar, indtil han i 1874 anlagde et Mejeri i Sverrig. 1878 købte han Landejendommen „Hälla“ i Nærheden af Motala og blev kort efter gift med en svensk Dame. To Aarefter købte Gottlieb yderligere en Landejendom i Borensberg i Østergötlands Län og har saaledes nu i 25 Aar drevet betydeligt Mejeri og Landbrug i Sverrig.

¹⁶⁸ **Olsen, Jens**, Gaardejerson fra Sjælland, blev født i Lille Værløse. Han forlod allerede efter et Aars Forløb Skolen paa Grund af Sygelighed. Skal senere være død i Amerika.

¹⁶⁹ **Wissing, Søren Peter**, Gaardejerson fra Jylland, født i Gylling ved Odder, kom fra Næsgaard som Forvalter først til „Frederiksdal“ paa Lolland hos Proprietær Nyholm og senere til dennes Broder paa „Lisenlund“ paa Falster, og endelig til Carlsfeld*), men imidlertid døde hans Fader, hvor-

*) Forpagtergaard under det Classenske Fideikommis, som drives af Ejeren af „Liselund“.

efter Wissing overtog sin Fødegaard i Aaret 1874, samtidig med at han blev gift. Her virkede han nu i 24 Aar og blev en agtet og anset Mand paa Egnen, var saaledes i mange Aar Formand for Gylling Sogneraad, samtidig med at han var Sognefoged m. m.; men i 1898 solgte han sin Ejendom for at overtage Forpagtningen af Avlsgaarden „Tidsvilde“ ved Børkop Station. Wissing har 12 Børn, 4 Sønner og 8 Døtre.

170 **Sveistrup, Søren Peter**, Søn af Gaardejer, Sognefoged Peter Sveistrup, født i Gedved den 10. August 1849. Var efter sin Konfirmation i to Vintre paa Gedved Højskole, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han tog hjem til Faderen for at hjælpe denne i hans Bedrift. Efter at have aftjent sin Værnepligt under Forplejningskorpset i 1871 var Sveistrup derefter Avlsforvalter paa Herregaarden „Rodstens-eje“ i 2 Aar, indtil han i 1873 købte og overtog „Sander-gaard“ ved Odder (130 Td. L., 8 Td. Hartkorn), hvor han har boet siden. Han har i de forløbne 26 Aar praktisk uddannet imellem 70 og 80 unge Mænd og Kvinder i sin Bedrift, dels som Landvæsenslærlinge, dels som Mejeri- og Husholdningselever. Mange af disse virker alt nu som dygtige Mennesker ved Landbruget. Sveistrup har 1896 haft en Søn paa Næsgaard.

171 **Jørgensen, Peter**, Gaardejersøn fra Bornholm, blev Dræningslærling under det kgl. danske Landhusholdningsselskab, tog efter faa Aars Forløb til Vestindien, hvor han døde for mange Aar siden.

1868.

¹⁷² **Nygaard, Rasmus Peter**, Gaardejersøn fra Jylland, født 15. Januar 1850, kom fra Næsgaard til Ulstrup som Forvalter hos daværende Forpagter Henriksen, hos hvem han var i 2 Aar, indtil han i Foråret 1872 kom til „Amdrupgaard“ ved Hobro i samme Egenskab. Efter et Aars Forløb her blev Nygaard Inspektionshavende over Nylandsmosen, et under Baroniet „Gaunø“ inddæmmed Areal, for kort Tid efter at overtage Forvalterpladsen paa „Lerchenborg“ under Grevskabet af samme Navn. I 1875 tog Nygaard til København for at tage Dyrnlægeexamen, som han ogsaa fik 1880, hvorefter han praktiserede en kort Tid som Dyrnlæge i Tømmerby ved Bjerget i Thisted Amt, hvorpaa han købte en lille Gaard (15 Td. L. og 1½ Td. Hartkorn) i Mejlby, hvor han siden har praktiseret. Nygaard har faaet prisbelønnet et Skrift om „Sygdomme hos Hoppen“.

¹⁷³ **Jørgensen, J. A. C.**, er født i Rønnede Kro paa Sjælland, hvor Faderen var Kromand, og hvis Avlsbrug Sønnen senere fik i Forpagtning.

¹⁷⁴ **Petersen, Jens Frederik**, Gaardejersøn fra Næs paa Falster. Ved Udskiftningen af Næs By i Slutningen af forrige Aarhundrede, da Næsgaard blev til som saadan, blev der foruden nogle mindre Parceller og hvad der senere er lagt under Næsgaard, kun tvende almindelige Bøndergaarde tilbage af den egentlige Næs By, og disse to Gaarde ligger nu som en Enklave i det Areal, der drives under Næsgaard, som saaledes aldeles omgiver de tvende Gaarde i Næs. I den nordligste af disse er Petersen født, og her har han opholdt sig, til han kom som Lærling til Næsgaard, hvorefter han atter kom tilbage til Hjemmet, som han i 1872 over-

tog som Ejendom. Der er vel ingen af de Lærlinge, der i de sidste 30 Aar har været paa Næsgaard, uden at de ogsaa en eller flere Gange have set og talt med Petersen, saa han vil være dem alle særdeles vel bekendt som en Mand med varm og levende Interesse for Næsgaard og dens Lærlinge.

¹⁷⁵ **Møller, Terkel Peter**, Søn af Proprietær Møller, „Lillerupholm“ ved Horsens. Blev født 18. August 1849, var efter Konfirmationen et Par Vintre paa Højskolen i Gedved, forinden han kom til Næsgaard, kom derfra til „Aunsogaard“ ved Jyderup for at uddanne sig videre i Mejeriet, tog efter kort Tid hjem for at hjælpe Faderen paa dennes Gaard, som Møller overtog til Ejendom i 1875, og kom meget snart derefter ind i det offentlige Liv, idet han allerede i 1877 blev Medlem af Bestyrelsen for Landbosparekassen i Horsens, hvis Formand han har været siden 1888, ligesom han har været Næstformand i Horsens Landbrugsforening og tillige Formand i Andelsmejeriet paa Egnen. Møller har fra 1897 en Søn paa Næsgaard.

¹⁷⁶ **Munk, Christian**, er født i Bjernæs ved Rødby, hvor Faderen da ejede en Gaard, som senere gik over til en Broder, Karl Munk, medens Christian Munk købte en Gaard i Mariboegnen.

¹⁷⁷ **Høier, Jens Christian**, Gaardejersøn fra Jylland, født paa „Lyngbygaard“ i Sporup Sogn, Gjern Herred. Han tog fra Næsgaard til sit Hjem, men kort efter begav han sig paa en Tur til Amerika, hvor han var i nogle Aar, kom atter tilbage hertil og overtog sin Fødegård, hvor han døde.

178 **Sveistrup, Peter P.**, Søn af Gaardejer P. Sveistrup i Gedved, hvor han blev født 20. Januar 1849, var tvende Vintre efter sin Konfirmation paa Gedved Højskole, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han tog hjem til Faderens Bedrift, som han deltog i indtil 1878, da han købte „Rodskovgaard“ ved Løgten, hvor han døde 1891 eller 92.

179 **Pedersen, Anders**, Gaardejersøn fra Jylland.

180 **Engell, J. N. M.**, Skolelærersøn fra Sjælland.

1869.

181 **Jespersen, Jacob**, Gaardejersøn fra Skollig ved Løjt i Sønderjylland, tog fra Næsgaard til Landbohøjskolen og blev Landbrugskandidat; er død for 20 Aar siden.

182 **Faaborg, Dankvart**, Gaardejersøn fra Jylland, født i Tebstrups Kro ved Horsens, gik efter sin Konfirmation et Par Aar paa Gedved Højskole, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han blev Bestyrer paa en større Bondegaard paa Falster, senere studerede han en Tid ved Landbohøjskolen, men blev saa forlovet og gift med Datteren i den Gaard, som han først havde bestyret. Allerede i Slutningen af Halvfjerserne skal Faaborg være død efter et Ulykkestilfælde ved en Sporvogn i Kjøbenhavn.

183 **Voltelen, Sivert**, Lægesøn fra Nykøbing paa Falster. Rejste til Sverrig, hvor han blev Forvalter paa en Gaard, der tilhørte en Mand ved Navn Nobel. Er nu Ihændeher af en Cigarforretning paa Værnedamsvej i København.

184 **Larsen, Hans**, Gaardejersøn fra Tunnerup paa Falster, tog fra Næsgaard til Folkehøjskolen Hindholm, fik senere en Gaard i sin Fødeby og er nu en velhavende Mand.

185 **Kruse, August**, Søn af Godsforvalter Kruse paa „Brattingsborg“ paa Samsø, forlod Skolen 1. November 1869 for at gaa til Søværnen. Efter at have faret til Søs i et Aars Tid, gav Kruse sig til Fyrværnen og er nu Fyrmester paa Fornæs Fyr ved Grenaa.

186 **Pedersen, Peder Christen**, Gaardejersøn fra Jylland, kom fra Næsgaard til Liselund ved Stubbekøbing som Forvalter, gennemgik senere et Vinterkursus paa Testrup Højskole, hvorefter han forpantede „Tranbjerggaard“ og Maarset Præstegaard, som han drev i 4 Aar. I 1879 købte Pedersen en Gaard i Saksild pr. Odder, som han endnu driver.

187 **Holm, Fritz Nielsen**, Baggersøn fra Saxkøbing, blev ved Afgangsexamen fra Næsgaard Avlsforvalter paa „Rosendal“, men senere Dræningsforvalter, kom saa i Forbindelse med „Det danske Gaskompagni“, var Gasværksbestyrer i 10 Aar samtidig med, at han ejede en mindre Landejendom i Jylland. Holm blev nu Ejer af Landejendommen „Fuiryhill“ i Nordsjælland, som han senere afstod for at overtage Forpagtningen af „Idasminde“ ved Nakskov, en Bedrift, han endnu sidder inde med.

188 **Ravn, Peder Jessen**, en Gaardmandssøn fra Vesterlinnet ved Gram, tog hjem og købte senere en Bondegaard i sin Fødeby. Han var først i mange Aar dansk Undersaat, men er for nogle Aar siden bleven naturaliseret og har siden den Tid haft adskillige Tillidshverv, som Kirkeældste, Med-

lem af Synoden, Revisor ved Sparekassen m. m. Ravn er en rolig og stille Mand, der er agtet og anset i sin Kreds.

¹⁸⁹ **Jørgensen, Christian.** Hans Fader var i sin Tid Forpagter paa „Smidstrupgaard“ ved Vedbæk, som nu ejes af Kong Georg af Grækenland. Jørgensen er nu Gaardejer i Herløv ved Herløv St. •

1870.

¹⁹⁰ **Lassen, Marius P.,** Søn af Gaardejer Lars Petersen Lassen i Søes i Sønderjylland. Er nu Landmand i Sverrig, hvor han ejer en Gaard, „Kabbarp“ ved Djursløt i Skaane.

¹⁹¹ **Larsen, Jens Christian,** Gaardejersøn fra Jylland, er født i Nørre Onsild. var en Vinter paa Testrup Højskole, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han tog hjem for at hjælpe Faderen. Var i Vinteren 1874 paa Askov udvidede Højskole og overtog et Par Aar efter sin Fødegaard. Larsen har i de forløbne Aar varetaget flere kommunale Tillidshverv, var medvirkende til Oprettelsen af Hobro og Omegns Sparekasse, hvis Formand han endnu er. Fra 1890 til 1892 repræsenterede Larsen Mariagerkredsen i Folketinget.

¹⁹² **Clausen, Mikkel,** Gaardejersøn fra Nakskovvegnen.

¹⁹³ **Bjerregaard, Reinholt.** Hans Fader var Gaardfæster i Sønder Alslev paa Falster. Bjerregaard tog fra Næsgaard til sit Hjem, og da Faderens Fæstegaard, der hørte under Ourupgaards Gods, i 1874 tilbødes Brugeren eller

dennes Arvinger til Købs paa lige Vilkaar, blev Gaarden overdraget Bjerregaard som Ejendom, da Faderen var 64 Aar gl. Bjerregaard har i de forløbne Aar drevet sin Ejendom op til en ret høj Kultur, særlig i Retning af en vel udviklet konstant Malkekvægsbesætning af rød dansk Race, for hvilken han ogsaa har høstet megen Anerkendelse ikke alene paa flere Dyrskuer, men ogsaa fra de forskelligste Egne af Landet, som han har forsynet med Tillægsdyr. Blandt flere andre Tillidshverv har Bjerregaard i de senere Aar deltaget som Censor ved Afgangsexamenens praktiske Prøver paa den Classenske Agerbrugsskole paa Næsgaard.

¹⁹⁴ **Jensen, Rasmus Peter**, Gaardejersøn fra Jylland, kom fra Næsgaard ud paa forskellige Gaarde som Forvalter, indtil han efter 6 Aars Tjeneste som saadan i 1878 løste Borgerskab som Købmand i Aarhus, hvor han siden i over 20 Aar har drevet en Lampeforretning.

¹⁹⁵ **Jensen, Poul**, Søn af Gaardejer Jens Poulsen, er født i Yding ved Horsens, kom fra Næsgaard hjem og hjalp Faderen med Bedriften, købte i Slutningen af Halvfjerdserne „Vistoftegaard“ ved Skanderborg, hvor han endnu bor.

¹⁹⁶ **Jensen, Niels Peder**, Søn af Kammerraad Jensen, „Egeløvgaard“ ved Nørre Alslev, har været Mejerist paa Rimkolde Andelsmejeri ved Vordingborg, ejer nu en Gaard med et dertil knyttet Fællesmejeri i Bloustrød i Nordsjælland.

¹⁹⁷ **Jensen, Jens**, Møllersøn fra Jylland, kom fra Næsgaard til „Stubbergaard“ ved Vinnerup som Bestyrer, blev efter et Aars Tid Avlsforvalter paa „Lauralyst“ ved Holstebro i 6 Aar og siden i 4 Aar i „Helsing“ ved Hillerød, kom dernæst til „Kammergaard“ ved Lemvig som Inspektør

indtil 1887, da han købte „Kankbøllegaard“ (84 Tdr. L., 8 $\frac{5}{8}$ Td. Hartkorn.).

¹⁹⁸ **Jespersen, Andreas**, Gaardejersøn fra Jylland, er nu Gaardejer i Havndal pr. Randers.

1871.

¹⁹⁹ **Lautrup, Hans**, Søn af Gaardejer Lautrup i Skjoldager ved Gram og Broder til de to førnævnte Lautruper (76 og 79), kom fra Næsgaard til „Sorvad“ ved Randers som Forvalter, tog derfra til Veterinærskolen, fik Dyrlegeexamen og nedsatte sig som Dyrlege først i Aabybro og siden i Sindal i Vendsyssel.

²⁰⁰ **Müller, Hans C. Th.**, Forpagtersøn fra Samsø, kom som Forvalter fra Næsgaard til Herregaarden „Vaar“ i Farstrup Sogn, Slet Herred, hvor han forblev i nogle Aar, kom saa til Herninge i Skaane og i 1877 tilbage til Danmark til „Høvdingsgaard“ paa Sjælland, ligeledes som Forvalter. I 1878 tog Müller tilbage til sin Fødeø, Samsø, hvor han blev Toldfuldmægtig, forflyttedes senere til Skelskør og i 1883 til Nykøbing paa Sjælland, hvor han var i 4 Aar, var derefter Toldassistent i Gedser, og siden 1890 er han ansat i samme Stilling i København.

²⁰¹ **Ipsen, Mads Peter**, hvis Fader var Kaptajn og Ejer af „Landsdommergaarden“ ved Rønne. Fra Næsgaard tog Ipsen hjem for efter 2 Aars Forløb at overtage „Brogaard“ ved Allinge i Forpagtning. Samtidig blev han gift, men efter 4 Aars Forløb døde Faderen, og Ipsen afstod da

sin Forpagtning for at kunne overtage sin Fædrenegaard, hvilken han dog solgte efter at have drevet den i 3 Aar, da hans Hustru døde, kun 29 Aar gammel. Nu flyttede Ipsen til Allinge, hvor han giftede sig anden Gang, driver endnu Landbrug samtidig med, at han er Kirkeværge, og fra 1893 er han tillige Kæmner og Havnekasserer. 1894 blev han Formand i Allinge og Sandvig Haandværker- og Industriforening. Han har endvidere været Formand i Bestyrelsen for Aktieselskabet „Hammersholm“ siden dets Oprettelse.

202 **Christensen, Niels**, Gaardejersøn fra Jylland. Blev først Forvalter paa „Attrup“ ved Hjallerup, hvor han var indtil 1875, rejste derefter til Falster og overtog i December 1877 sin nuværende Ejendomsgaard i Gedser.

203 **Skov, Christian**, Gaardejersøn fra Bornholm, købte i Slutningen af Halvfjerdserne en Vindmølle med nogle faa Tdr. L. Jord til. Han solgte dog snart denne og købte „Raagelundsgaard“ ved Gudhjem (109 Td. L., 9½ Td. Hartk.). Er gift og har 6 Børn, hvoraf 3 døde. Skov har i flere Aar været Medlem af Rø Sogneraad og er Kirkeværge for Rø Kirke.

204 **Madsen, Hans Peter**, Søn af Gaardejer P. Madsen, Bagsværd, kom fra Næsgaard til „Maaløvgaard“ som Avlsforvalter og derfra til „Værløsegaard“, som han bestyrede en Tid. Madsen er nu Ejer af „Bakkegaard“ i Bagsværd ved Lyngby.

205 **Knuthsen, Ditlev**, Gaardejersøn fra Nakskovengen. Er rejst til Amerika.

²⁰⁶ **Andersen, Sophus**, Søn af Gaardejer og Kroejer Andersen, „Slukefter“ ved Hellerup (Broder til 66), kom fra Næsgaard til Broderen paa „Vadgaard“ og købte i 1875 sin nuværende Ejendom i Lille Værlose ved Lyngby.

²⁰⁷ **Jensen, Jakob**, Gaardejersøn fra Møen, blev født i Dame i Fanefjord Sogn; han kom fra Næsgaard tilbage til Møen, men er for mange Aar siden rejst til Amerika.

1872.

²⁰⁸ **Hansen, Hans Christian**, Gaardejersøn fra Sjælland, født i Topshøj ved Sorø, kom fra Næsgaard som Forvalter til Lundby Mølle paa Falster hos Proprietær Høier, rejste senere hjem og overtog i 1889 sin Fødegaard i Topshøj som Ejendom.

²⁰⁹ **Jensen, Christian Julius**, Gaardejersøn fra Rørbæk paa Lolland, født 13. Juli 1854, blev ved sin Afrejse fra Næsgaard paa Landhusholdningsselskabets Opfordring sendt en Tur paa et Aars Ophold til Skotland for at sætte sig ind i Landvæsenet derovre, kom hjem og blev Fuldmægtig paa Dampmøllen i Saxeboing, hvor han var i 4 Aar, var saa paa Handelsakademiet i København og læste et Aar hos Cand. polit. & theologiæ Schmidt i Saxeboing. Herefter aabnede Jensen en Grossist-Forretning i København og handlede saavel for egen som for fremmed Regning. Det er navnlig det bekendte Smørfirma Hansen & Holbæk, at Jensen har Forbindelse med. Han har paa sine mangfoldige Forretningsrejser i næsten alle Egne af Verden oplevet meget interessant. Ikke alene Danmark, Norge, Sverrig og Finland har Jensen gennemstrejft, men ogsaa Skotland, England og Tyskland samt Rusland har han berejst.

²¹⁰ **Ohrt, Johan Andreas**, Gaardejersøn fra Jylland, er født 15. Maj 1854. Han havde været en Vinter paa Sandbjerg Højskole i Sundeved, forinden han kom til Næsgaard. Herfra kom han til Claus Peter Wolff i Gammelgab, var senere en Tid i sit Hjem, forinden han fra Maj 1877 blev Bestyrer i Bevtoft Præstegaard, hvor han var i 2 Aar, opholdt sig derefter en kort Tid paa „Nygaard“ ved Gram, indtil han kom til at bestyre sin Faders Gaard, som han og Broderen købte i 1884 for senere at dele den. Ohrt giftede sig 1891, og 7 Aar efter solgte han sin Ejendom, der imidlertid var kommen godt i Drift, med særdeles god Fortjeneste. Nu er Ohrt Ejer af en Gæstgivergaard med tilhørende Jordbrug i Ribe.

²¹¹ **Christensen, Niels Christian**, Søn af Gaardfæster Christen Henriksen og Hustru, Inger Cathrine, født Jensdatter, blev født i Sejlflod ved Aalborg 4. September 1854, kom fra Næsgaard til Gaardejer C. Lucasen i Gammelby ved Vejen Station for (uden Løn) at være ham behjælpelig i hans Landbrug, men rejste efter nogen Tids Forløb hjem til Moderen for at hjælpe hende. I Foraaret 1879 fik Christensen Plads i Kjøbenhavn som Politibetjent, men forlod allerede Aaret efter denne Stilling for at blive Staldmester hos Apotheker Alfred Benzon i Kjøbenhavn. Heller ikke her fandt Christensen sit blivende Sted, thi alt efter nogle faa Maaneders Forløb, i Efteraaret 1880, løste han Borgerskab som Værtshusholder i Hovedstaden. Endelig fra Marts 1883 synes der at være kommen mere Ro i Gemyttet, idet Christensen da overtog sin Moders Gaard i Sejlflod (200 Td. L., $9\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn), som blev afkøbt Grevskabet „Lindenberg“. Denne Gaard driver han endnu som en meget virksom Mand. Allerede Aaret efter Overtagelsen af Gaarden oprettede han paa denne et Fællesmejeri, som endnu

drives, ligesom han driver et godt Teglværk, der blev oprettet i 1895. At man paa Egnen snart fik Syn for, at Christensen var en Mand, der kunde bruges i det offentlige Liv, kan ikke undre. Alt fra 1889 kom han ind i Sogneraadet og blev strax dets Formand; desuden havde han forinden, nemlig i 1885, været med til at oprette en Hesteforsikringsforening (Forsikringssum 200,000 Kr.), for hvilken han hele Tiden har været og endnu er Formand. Hertil kommer, at Christensen i mange Aar har været og endnu er Jordboniteringsmand for Sejlfod Sogn.

212 **Bendixen, Peter**, Søn af Gaardejer Bendix Olsen i Fensholt, var en Tid Gaardejer i Haderup ved Horsens, har nu en Købmandsforretning i Oldrup ved Odder.

213 **Olsen, Christian**, Gaardejersøn fra Lolland, kom fra Næsgaard til Skibby Fællesmejeri, dels for at sætte sig ind i Mejeriet og dels for at føre Regnskabet, da Ejeren boede paa et andet Mejeri. Efter nogen Tids Forløb købte Olsen i Hoby ved Nakskov en Bondegaard, som han i de forløbne Aar har faaet drevet op til en høj Kultur, ligesom hans Besætning er blandt de bedste.

214 **Nielsen, Ole Chr. Frederik**, Gaardejersøn fra Jylland.

215 **Bang, Jens Frederik**, Gjæstgiversøn fra Ribe, blev født 21. Januar 1854, fik strax efter sin Konfirmation Beskæftigelse paa Byfogedkontoret i Ribe, hvor han var, til han kom paa Næsgaard, hvorfra han tog tilbage til Ribe og bestyrede sin Faders Landbrug, samtidig med at han havde Ansættelse som Volontær og senere som Kontorist paa Byfogedkontoret. Han var ogsaa til Tider assisterende i Va-

kancer paa de forskellige andre Kontorer, f. Ex. Spare- og Laanekassen, Amtskontoret, Kæmnerkontoret og sydjysk Landmandsbank, indtil han den 27. Maj 1885 blev ansat i sin nuværende Stilling som Kasserer ved Spare- og Laanekassen for Ribe By og Omegn. Gift 19. November 1880.

²¹⁶ **Olesen, A.**, var Avlsforvalter fra 1875 til 1880 paa „Østerbygaard“ ved Vamdrup hos Godsejer Madelung; derfra kom han til Hovedgaarden „Jungetgaard“ ved Raslev i Salling (30 Td. Hartkorn foruden 20 Td. Hartkorn Bøndergods og Tiende af 3 Kirkesogne), hvor han først var Forvalter i 5 Aar, derefter Forpagter af samme fra 1885 til 1894. Siden da har Olesen været Ejer af denne Ejendom.

1873.

²¹⁷ **Christensen, Jens**, Gaardejersøn fra Fyen, blev født 3. December 1854, gik i Faaborg Realskole, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han rejste til Jomfruens Egøde paa Sjælland for at gennemgaa et Kursus i Mejeri-drift, kom derfra til Gelskov i Fyen for at fortsætte sin Uddannelse. I Slutningen af Aaret 1877 købte Christensen sin Ejendom (76 Td. Ld., 8 Td. Hartkorn) paa Bjerne Mark ved Faaborg, som han endnu driver.

²¹⁸ **Schmidt, Nicolai Vilhelm**, Søn af en Maler i København (og en Asylbestyrerinde), kom fra Næsgaard til Brandt paa „Skovbygaard“ ved Stubbekjøbing som Fodermester og er nu Fodermester paa Farø.

²¹⁹ **Hansen, Hans Peter**, en Gaardejersøn fra Bornholm, købte i Aaret 1880 „Gamle Vældegaard“ ved Nybro (82 Td. L., 12 Td. Hartkorn), blev samme Aar gift og har 3 Børn. Hansen blev allerede i 1882 indvalgt i Østerlars-Gudhjem Sognerrad og har fra 1887 været dettes Formand, var 1886 Medstifter af det første Andelsmejeri paa Bornholm og har siden været dets Formand og Regnskabsfører. Fra 1891 har han været Medlem af Bestyrelsen for det da oprettede Andelsslagteri paa Bornholm samt Formand for sammes Repræsentantskab. Fra 1893 var han i 2 Aar Sandemand, og endelig har han siden 1895 været Medlem af Bornholms Amtsraad.

²²⁰ **Høier, Christian Knudsen**, Søn af Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling Møller Høier i Lundby paa Falster og Broder til 146. Efter at have gennemgaaet det toaarige Kursus paa Næsgaard tog han hjem for at bestyre Faderens store Bedrift med Mølleri og Avlsbrug (paa 13 Td. Hartkorn), som han efter Faderens Død for nogle Aar siden overtog som Ejendom.

²²¹ **Saugman, Peter Andreas Heiberg**, Godsforvalterson fra Falster, tog til Amerika, hvor han er død for flere Aar siden.

²²² **Stæhr, Rasmus Cornelius**, Gaardejersøn fra Farø, blev 1877 gift med en Datter af Lars Hare i Oure og købte snart efter en Gaard i Falkerslev paa Falster, hvor han kom ulykkelig af Dage 1892, medens hans Enke endnu lever og driver Gaarden.

²²³ **Thorøe, Jørgen Nissen**, Gaardejersøn fra Gabel i Sønderjylland og en Dattersøn af den fra Fyrrerne saa

bekendte Hans Nissen fra Hammel. Thorøe blev Forvalter paa Nybølgaard ved Gram, blev gift der og udvandrede siden, da Forældrene vare døde, til Amerika.

²²⁴ **Fausing, Søren**, Gaardejersøn fra Jylland, blev født i Fuldbro Mølle ved Skanderborg 15. Juli 1855 og tog fra Næsgaard ud for yderligere at uddanne sig i praktisk Landbrug og Mejeridrift, hvorefter han i 2 Aar var Forvalter hos Løjtnant de Bang paa „Haraldskær“ ved Vejle, kom derfra til Hovedgaarden „Dybvad“ ved Horsens, som han i 2 Aar bestyrede for daværende Jægermester Neergaard til „Aakær“. Nu tog Fausing til „Dybvad“ ved Flauenskjold, hvor han var Avlsforvalter i 4 Aar hos Forpagter Vinkel, var derefter atter i 4 Aar i samme Egenskab paa „Krusesminde“ ved Korsør hos Godsejer Beck og endelig i 1 Aar hos Kammerherre Castenskjold paa „Borreby“. Siden har Fausing været Forpagter i en halv Snes Aar af en Gaard i Vridsløselille ved Taastrup Station.

²²⁵ **Omand, Niels Jensen**, Gaardfæstersøn fra Taasinge. Har været Faderen behjælpelig med sin Bedrift, indtil han i 22 Aars Alderen blev gift med en Pige paa 18 Aar, for kort Tid efter at overtage sin nuværende Gaard i Melby paa Taasinge i Fæste (50 Td. L., 6 Td. Hartkorn).

1874.

²²⁶ **Bendzen, Carl**, Søn af Gaardejer Fritz Bendzen i Risby, var i 7 Aar Forvalter hos Proprietær Jørgensen i Lyngby, hvorefter han i 12 Aar havde en Gaard i Frerslev ved Hillerød, som han solgte. Er nu Kompagnon i en Fourageforretning i Lyngby.

²²⁷ **Kjærgaard, S. Christensen**, Gaardejersøn fra Fly Mølle ved Skive, tog først i 3 Maaneder videre Uddannelse i Mejeribrug under Professor Segelcke og kom derefter tilbage til Næsgaard, først som Mejerist og Fodermester og senere efter 2 Aars Forløb som Forvalter i andre 2 Aar. Fra Maj 1882 blev Kjærgaard Forvalter paa „Hellerup“ hos den bekendte Kreaturopdrætter Forpagter Katstrup, hos hvem han var til Foraaret 1885, da han blev Bestyrer af Herregaarden „Skovsbo“, indtil han i Aaret 1888 forpagtede Avlsgaarden „Carlsminde“ ved Lunderskov Station.

²²⁸ **Nielsen, Peter Andreas**, Skolelærersøn fra Falster, er født 29. Marts 1856 i Vester Kippinge, hvor Faderen var Skolelærer. Havde alt forud for sin Indtræden paa Næsgaard gennemgaaet et Vinterkursus paa den velbekendte Folkehøjskole paa Hindholm. Nielsen lærte senere Mejeri og tog Plads som Mejeribestyrer, indtil han i 1882 fik oprettet et Fællesmejeri paa Fejø, en lille Ø Nord for Lolland. Dette Mejeri drev han nu i 12 Aar, men solgte det saa til et Andelsselskab og købte en Gaard i Rolykke paa Lolland.

²²⁹ **Hansen, Niels J.**, Søn af Gaardejer Hans Jensen, Topshøj ved Sorø, blev kort efter Afgang fra Næsgaard Soldat og gjorde 14 Maaneder Tjeneste som Telegrafist, hvorefter han var Forvalter i 9 Aar, først paa „Lindholmgaard“ ved Fredensborg, senere paa „Gurrehus“ ved Helsingør og derefter paa Svendborg Dampbrænderi, var saa i 4 Aar Forpagter af Tommerup Præstegaard paa Fyen og dernæst i 5 Aar af „Bedalsgaard“ ved Næstved. Fra 1897 er Hansen Fabriksforvalter paa „De danske Konservesfabriker“ (I. D. Beauvais) i Kjøbenhavn.

²³⁰ **Madsen, Peter J.**, Gaardejersøn fra Lolland.

²³¹ **Wolff, A. Kochen-**, en Søn af Købmand Wolff i Aalborg, der ogsaa ejede Svenstrup Mølle Syd for Byen. Fra Næsgaard kom Kochen-Wolff som Forvalter til den bekendte Kreaturopdrætter Godsejer Harald Brandt til Sønder Elkjær i Vensyssel. Her var han kun i nogle Aar og døde derpaa som ganske ung.

²³² **Christensten, Christian M.**, Gaardejersøn fra Lolland. Er rejst til Amerika.

²³³ **Kofoed, Peter H. A.**, Gaardejersøn fra Bornholm, købte i 1881 „Lynggaard“ i Østerlars, som han snart efter atter solgte for at overtage sin Faders Gaard, „Møllegaard“ ved Hasle (85 Td. L., 9 Td. Hartkorn), som han endnu driver.

²³⁴ **From, Christian**, Møllersøn fra Falster, kom til Lolland som Forvalter, en kort Tid forinden han blev indkaldt som Dragon i Næstved. Tjenestelivet ved Rytteriet tiltalte From, hvorfor han forblev til fast Tjeneste og gennemgik de daværende forskellige Skoler, hvorefter han forrettede Tjeneste i 2 Aar som Officer. I Efteraaret 1882 forlod han den aktive Tjeneste ved Rytteriet, men blev staaende til Raadighed i Tilfælde af Mobilisering, indtil han fik sin Afsked 1892. I 1882 gik han da atter til Landvæsenet, først en kort Tid som Forvalter hos Forpagter Bülow paa „Ristrup“ og senere som Forpagter af Grundfør Mølle med tilliggende Avlsgaard og Teglværk. Denne Forpagtning fraadte han 1892 ved Ejendommens Salg og har senere været bosiddende i Kjøbenhavn som Grosserer.

1875.

²³⁵ **Lassen, Jes**, blev født i Søes ved Aabenraa, hvor Faderen, der ogsaa hed Jes Lassen, da var Gaardejer. Han fik en Gaard i Nørre Jylland, men døde allerede i Aaret 1885, kort Tid efter, at hans unge Hustru, der var fra samme Sogn, ogsaa var afgaaet ved Døden.

²³⁶ **Jensen, Peter J.**, er Søn af Restauratør I. Hansen i Grejsdalen ved Vejle. Kort efter sin Hjemkomst fra Næsgaard skal han være død.

²³⁷ **Thye, Lauritz**, Søn af Proprietær Thye, „Strangegaard“ ved Guldborg paa Falster, tog fra Næsgaard til Fyen, hvor han en kortere Tid var Bestyrer af den lille Herregaard „Ny-Klingstrup“ ved Svendborg. Allerede i Efteraaret 1878 overtog han til Ejendom sin ovennævnte Fædrengaard, som han dog solgte 1882, hvorefter han s. A. forpagtede Avlsgaarden „Louisehøj“ ved Nysted, hvilken Gaard han købte i Aaret 1887. 11 Aar senere forpagtede han tillige Hovedgaarden „Ulriksdal“. Begge Ejendomme er beliggende i Ø. Ulslev Sogn.

²³⁸ **Jensen, Anders M.**, Søn af Proprietær Georg J., „Ulrikkenborg“ ved Lyngby. Han fik senere en Gaard i Ledøje og skildres som en meget flittig Landmand. Han døde i en ung Alder som en afholdt Mand.

²³⁹ **Jacobsen, R.**, Gaardejersøn fra Bogø, tog til Amerika og opholdt sig blandt andre Steder 5 Aar i Kalifornien, kom for nogle Aar tilbage hjem til Bogø, hvor han har en mindre Gaard. Familien fører Tilnavnet „Kat“.

²⁴⁰ **Jensen, Niels Elias**, Gaardejersøn fra Jylland, født paa „Lykkeskær“ i Føvling Sogn, Malt Herred, kom fra Næsgaard tilbage til sit Hjem, hvor han var beskæftiget i nogle Aar, senere blev han Bestyrer af en større Bondegaard ved Haderslev. Derefter gik Jensen i 1887 over til Mejerivæsenet og blev Bestyrer af Hjedding Andelsmejeri ved Ølgod, hvor han var i en Aarrække. Rejste derfra paa Grund af Lønspørgsmaalet og har siden boet i Esbjerg og befattet sig med Agentur.

²⁴¹ **Christensen, Jens Christian**, er Søn af Sognefoged, Gaardejer C. Jensen i Suldrup mellem Nibe og Støvring. I Begyndelsen af Halvfemserne var Christensen Ejendomskommisær og boede paa Svingelen Nr. 10 i Aalborg.

²⁴² **Petersen, A.**, Gaardejersøn fra Lolland. Var kun paa Næsgaard i nogle faa Maaneder, fordi han blev slaet af en Hest, hvorved han fik en langvarig Sygdom. Petersen har haft forskellige mindre Ejendomme og er nu Hotelejer paa Torvet i Nakskov, samtidig med at han driver en mindre Landejendom.

²⁴³ **Larsen, Christian**, Søn af Proprietær Larsen, „Marienlund“ paa Langeland. Efter Opholdet paa Næsgaard tog han hjem for at hjælpe Faderen indtil 1885, da han selv overtog Gaarden. 10 Aar senere købte han endvidere Spodsbjærg Færgegaard med den derunder hørende Færgeret mellem Spodsbjærg og Taars paa Lolland.



1876.

²⁴⁴ **Andersen, Fr.**, Søn af Gaardfæster I. Andersen, „Bjerrebygaard“ ved Rudkjøbing, tog fra Næsgaard tilbage til Hjemmet for at hjælpe Faderen i hans Bedrift, indtil han i 1889 blev Forpagter af „Bregnegaard“ ved Tranekjær.

²⁴⁵ **Betz, H.**, Søn af Skolelærer, Kammerraad Betz i Idestrup paa Falster, blev i Maj 1878 Underforvalter paa „Sædingegaard“ ved Rødby hos Kammerjunker Tesdorpf, hos hvem han var i $1\frac{1}{2}$ Aar, lærte derefter Mejeri paa „Ourupgaard“ $\frac{1}{2}$ Aar, for senere at blive Avlsforvalter hos Etatsraad Schultze paa „Dalbygaard“ ved Stubbekjøbing. I Maj 1883 blev Betz gift med Maren Petersen af Tunnerup og overtog samtidig sin Svigerfaders Gaard i Forpagtning. 2 Aar efter købte Betz en Naboejendom, og i 1893, ved Svigerfaderens Død, overtog han som eneste Arving Gaarden som Ejendom (ialt 79 Td. L.).

²⁴⁶ **Jensen, I. P.**, Gaardejersøn fra Jylland, blev efter Afgang fra Næsgaard Livgardist og efter sin Permission herfra Bestyrer paa sine Fædrenegaard i Vester Ørum, som han overtog til Ejendom i Foraaret 1886, og hvor han endnu virker.

²⁴⁷ **Nielsen, Peter**, Søn af Kammerraad V. Nielsen, Dbmd. og R. af Dbg., til „Vilhelmshaab“ ved Charlottenlund. Tog efter Opholdet paa Næsgaard atter tilbage til sit Hjem for at hjælpe Faderen, men i Aaret 1880 købte Nielsen „Thorslundegaard“ ved Taastrup (120 Td. L. og 13 Td. Hartkorn), som han i de forløbne Aar har drevet op til en ret høj Kultur, ligesom Nielsen i de senere Aar har gjort sig fordelagtig bekendt gennem sit Opdræt af en fortrinlig

Svinerace, der i de aller sidste Aar har opnaaet Autoriteternes Stempel, ved at der paa „Thorslundegaard“ er bleven oprettet et Avlscentre for ægte Yorkshiresvin, som herfra spredes ud til alle Egne af Landet.

²⁴⁸ **Petersen, David**, en Gaardmandssøn fra Trustrup i Jylland, skal være død for mange Aar siden. Han var Broder til 261.

²⁴⁹ **Malmose, Jørgen Christian**, Gaardfæstersøn fra Fyen, er født 18. Juli 1858 paa Bjerne Mark i Horne Sogn ved Faaborg og opholdt sig i sit Hjem til sit 18de Aar, da han kom til Næsgaard, hvorfra han atter tog til sit Hjem for at bestyre sin Fødegaard, der var en Fæstegaard, som Malmose dernæst fra 1889 drev for egen Regning, indtil han i 1891 købte den til fri Ejendom (53 Td. L. og 7 Td. Hartkorn). Samtidig forpagtede han en Skolelod der i Byen.

²⁵⁰ **Jørgensen, Jørgen**, Gaardejersøn fra Jylland, aftjente, strax efter at han var kommen fra Næsgaard, sin Værnepligt ved Livgarden og købte ved sin Hjemsendelse en Gaard i Vester Ørum, hvor han endnu boer. Jørgensen har i de forløbne Aar bestridt en Del kommunale Tillidshverv og er blandt andet for Tiden Formand for Spare- og Laanekassen i Sindbjerg Sogn.

²⁵¹ **Eriksen, Villiam**, blev født paa Hvidgaard i Gentofte Sogn paa Sjælland.

²⁵² **Justesen, Niels**, Gaardejersøn fra Tørrild ved Odder, en ihærdig ung Mand med god Forstand, blev Løjtnant og Landbrugskandidat, var Forvalter i nogle Aar, men er senere rejst til Amerika.

1877.

²⁵³ **Rasmussen, N. P.**, Gaardejerson fra Falster, er Gaardejer i Kraghave ved Nykøbing. Er en dygtig og anset Landmand, navnlig som Kvægopdrætter.

²⁵⁴ **Vendelbo, Laust**, Gaardejerson fra Jylland, blev fra Næsgaard strax Bestyrer paa sin Fædrenegaard „Marienborg“ ved Uldum St., indtil han i Foraaret 1882 overtog samme som Ejendom. Vendelbo er Formand for Grejs-Sindbjerg Sogneraad.

²⁵⁵ **Westh, Peter Andreas Johannes**, Gaardejerson fra „St. Hallegaard“, Bornholm, kom fra Næsgaard op i Nordsjælland paa en Gaard ved Holbæk som Medhjælper, indtil han i Foraaret 1880 blev Mejerist og Fodermester paa Næsgaard, en Plads, han beholdt i $1\frac{1}{2}$ Aar for efter Hjemsendelsen fra Forplejningskorpset at købe sin endnu besiddende Ejendom „Træbenemølle“ ved Ronne, hvortil foruden en mindre Gaard horer en hollandsk Vindmølle med Savværk. Kort efter Overtagelsen af denne Ejendom oprettede Westh i Forening med en Kompagnon et Fællesmejeri, der endnu drives, men som han for nogle Aar siden overdrog til sin Kompagnon. Westh har siden 1894 været Formand for Klemensker Sogneraad. Gift anden Gang.

²⁵⁶ **Olsen, Ole**, Gaardejerson fra Falster, har i mange Aar været Gaardejer i Nørre Alslev, hvor han døde 1898.

²⁵⁷ **Andersen, Christian**, Gaardejerson fra Bogo. Tog hjem til Bogo, hvor han senere blev Gaardejer.

²⁵⁸ **Balle, Niels**, fra Grejsdals Hammerværk ved Vejle. Ejer af Damgaard i Brodslund ved Vejle.

259 **Petersen, Odin**, en Skolelærersøn fra Bregninge ved Svebølle St.

260 **Thomasen, Mads**, en Gaardejersøn fra Vinkel ved Højslev St.

261 **Petersen, Fr.**, en Gaardmandssøn fra Trustrup i Jylland. Var ligesom hans Broder David (248) daarligt begavet og blev bortvist fra Skolen paa Grund af anden Svaghed.

1878.

262 **Sveistrup, Poul Thorvald**, Søn af Gaardejer og Sognefoged Sveistrup i Gedved, Tolstrup Sogn. Var først en Tid i sit Hjem, men købte saa, efter Hjemsendelsen fra Militærtjenesten, i hvilken han blev udnævnt til Korporal, sin nuværende Ejendom i Belle, Stouby Sogn ved Vejle (paa 80 Td. L., $8\frac{1}{2}$ Td. Hartk.), der da som Fallitbo var i en meget daarlig Forfatning; men Sveistrup har nu, ved efterhaanden at faa arbejdet den daværende ringe Besætning op til baade i Ydeævne og Tal at være en af de bedste paa Egnen, forøget Jordens Frugtbarhed ganske betydeligt. Det er en Selvfølge, at Aarene ikke er gaaet hen, uden at man paa forskellig Maade har gjort Brug af Sveistrup ogsaa i det offentlige Liv.

263 **Kejs, L. R. Rasmussen**, Søn af Proprietær Rasmus Kejs, Nebollegaard i Stadager Sogn paa Falster. Efter flere Aars Tjeneste som Forvalter paa forskellige Steder, blandt andet paa „Skjoldnæsholm“ paa Sjælland, købte Kejs for nogle Aar siden „Freys Hotel“ i Stubbekøbing, hvor han nu er Vært.

264 **Larsen, J. N.**, Gaardejersøn fra Sjælland. Efter endt Skoletid paa Næsgaard blev han Soldat, kom paa Officersskolen og blev udnævnt til Sekondløjtnant i Artilleriet, blev efter et Aars Tjeneste hjemsendt og overgik senere som Løjtnant til Forstærkningen. Siden 1886 har Larsen været Forvalter paa „Skullerupgaard“ ved Glumso paa Sjælland.

265 **Kofoed, H. C. F. U.**, Søn af Proprietær Kofoed, „Skovsholm“ ved Svaneke. Denne Gaard (150 Td. Ld., 16½ Td. Hartkorn), der alt nævnes 1624, og som ligger i Ibsker Sogn, købte Kofoed af sin Fader og blev samme Aar gift.

266 **Hansen, I. P.**, Søn af Proprietær Hansen, „Thingfogedgaard“ ved Svaneke. Denne Gaard (141 Td. L., 19 Td. Hartk.) købte Hansen 1887 af sin Fader, blev samme Aar gift og har nu 3 Børn. 1888 blev han valgt ind i Ibsker Sogneraad og har siden 1. Januar 1895 været dets Formand.

267 **Hansen, Niels**, Gaardejersøn fra Vesterlindet ved Gram i Sønderjylland, er Halvbroder til Hans Hansen 110. Han var en kort Tid Underforvalter paa „Corselitze“. Kom derpaa hjem, men kunde som dansk Undersaat ikke faa Lov til at opholde sig der, rejste derfor til Amerika, hvor han lever endnu; dog har Familien ikke hørt fra ham længe.

268 **Jensen, C. A.**, Gaardejersøn fra Borød, Flinterup ved Sorø, tog efter endt Ophold paa Næsgaard en kortere Tid Ophold i sit Hjem for senere at overtage Forpagtningen af „Lindholm Møllegaard“ i Hornsherred, som han dog afstod efter 3 Aars Forløb. Siden 1891 har Jensen været Gaardejer i Lyngve ved Sorø.

269 **Ullum, R. J.**, Gaardejersøn fra Jylland. Er Ejer af „Fredens Møllested“ ved Vejle.

270 **Nielsen, Jeppe**, Gaardejersøn fra Jylland.

1879.

271 **Rasmussen, Christian Johannes**, Søn af Gaardejer O. Rasmussen, Stenstrup ved Sorø, tog fra Næsgaard til sit Hjem og blev allerede i 1883 Ejer af sin Fædrenegaard i Stenstrup,

272 **Nielsen, Niels Laurits**, Søn af Gaardejer L. Nielsen, Slepsager, Faaborg Sogn ved Varde, tog fra Næsgaard hjem til Faderen, hvor han var i nogle Aar, rejste saa til Amerika 1889.

273 **Westh, Andreas Theodor**, Søn af Gaardejer Westh, „St. Hallegaard“ paa Bornholm, blev strax Mejerist og Fodermester paa Næsgaard, en Plads, han beholdt i et Par Aar, hvorefter han købte en Gaard paa Bornholm, hvor han oprettede Fællesmejeri. Er senere rejst til Amerika.

274 **Grønbech, Georg**, Søn af Gaardejer Grønbech, Knudsker Sogn ved Rønne. Kort Tid efter sin Afgang fra Næsgaard købte han „Vestergaard“ ved Kvissel St. i Vendsyssel, som han dog snart solgte, hvorefter han købte „Sønder Skrubbegaard“ i Klemensker, som han snart rejste fra for at overtage Faderens Gaard, „Skovgaard“ ved Allinge (139 Tdr. L., 8 Tdr. Hartk.). Grønbech er gift og har 5 Børn.

275 **Andersen, Johannes**, Søn af Gaardejer A. Jørgensen, Bogø. Forlod Skolen i Utide. Var en Tid Mejerist paa Bogø.

276 **Larsen-Vest, Peder J.**, Søn af Gaardejer L. Jeppesen, Sortsø ved Stubbekøbing, tog hjem til Faderen og hjalp i de første Aar denne i sin Bedrift, indtil han selv for nogle Aar siden overtog Gaarden.

277 Johannesen, Claus Gerhard Francisca Frederik Erasthus Møller, Søn af Skolelærer og Dbm. Claus Johannesen og Karen, f. Sørensen i Gunderup ved Aalborg, blev født 1. November 1860, kom fra Næsgaard op til Fjellerad, hvor han en kort Tid bestyrede en Bondegaard, var derpaa i 5 Aar Forpagter af sin Faders Skolelod (34 Td. L.) indtil Foraaret 1886, da han købte sin Eiendom i Sejlflod ved Aalborg (100 Td. L., $4\frac{1}{2}$ Td. Hartk.) af Grevskabet Lindenbergh. I 1897 anlagde Johannesen i Sejlflod et Hvidtølsbryggeri og Maltgøroeri, som han atter har afhændet. Han har i de sidste 10 Aar bestridt flere Tillidshverv i sit Sogn.

278 Boas, Povl Ludvig, Søn af Skibsbygger Boas i Rudkøbing, tog fra Næsgaard over til Baadsgaard ved Skive for at sætte sig grundig ind i det praktiske Mejeri og blev snart efter Mejerist paa denne Gaard, en Stilling, som han bestred, til han i Foraaret 1882 blev indkaldt til Militærtjenesten, under hvilken han kom paa Officerskolen, blev senere udnævnt til Sekondlojtnant ved Fodfolket og gjorde Tjeneste som saadan i Viborg indtil Efteraaret 1884, da han blev hjemsendt. Umiddelbart derefter fik Boas Plads som Bestyrer af et Fællesmejeri paa Herregaarden „Groftebjerg“ i Odense Herred, som han efter 2 Aars Forløb overtog i Forpagtning, samtidig med at han købte en Landejendom, „Tingvad“, der ligger umiddelbart op til. I 1891 gik Groftebjerg over paa anden Ejer og kort efter afstod Boas Forpagtningen af Mejeriet, ligesom han i April 1892 solgte sin Landejendom, hvorefter han købte et Fællesmejeri i Sønder Nissum ved Ulfborg St. i Ringkøbing Amt. Dette Mejeri solgte Boas imidlertid allerede igen 1896 for at overtage Pladsen som Bestyrer af Marstal Andelsmejeri paa Ærø, en Stilling, som han vedblivende bestrider.

²⁷⁹ **Blom, Gustav. F.** Søn af Politiassistent Blom i Lyngby, kom fra Næsgaard som Forvalter til Hovedgaarden „Kjølbygaard“ i Hillerslev Herred i Thy. Efter at have bestyret den Gaard i $5\frac{1}{2}$ Aar købte Blom i 1886 en Gaard i Skippinge, Vallekilde Sogn, Ods Herred.

1880.

²⁸⁰ **Vejstrup, Rasmus Peter Petersen-**, Søn af Gaardejer Rasmus Pestersen i Vesteraaby ved Svendborg. Efter endt Kursus paa Næsgaard forblev han der som Forvalter indtil Efteraaret 1886, da han overtog en Plads som Forvalter paa „Kattingeværk“ ved Roskilde, der ejes af Etatsraad Ferslev. Denne Bedrift bestyrede Petersen-Vejstrup i 2 Aar, indtil han købte „St. Merløse Mollegaard“ i Holbæk Amt med underliggende Mølle, Bageri og Bryggeri m. m. Efter en 8 à 10 Aars Forløb solgte han atter denne Ejendom og overtog samtidig en Stilling som Forretningsbestyrer ved Ringsted Andelssvineslagteris Udsalg og Filial i Sorø.

²⁸¹ **Jørgensen, Johannes Georg**, Søn af Gaardejer L. M. Jørgensen „Kruisegaard“, i Rutsker ved Hasle. Var først Forvalter i Jylland i nogle Aar, tog senere hjem til Faderen og købte i 1892 „Kjærgaard“ ved Hasle (64 Tdr. Ld., $5\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn), samtidig med at han blev gift.

²⁸² **Wollesen, Claus Sophus**, Søn af Gaardejer B. R. Wollesen. Kom fra Næsgaard til Lolland som Forvalter paa en Gaard der, blev senere Forpagter af Avlsgaarden „Hegnetslund“ ved Vallo. I de senere Aar har Wollesen været bosat i Kjulerup i Bjevskov Sogn ved Borup St.

²⁸³ **Jensen, Jacob**, Søn af Gaardejer Ole Jensen i Aarløse ved Thureby St., blev først Forvalter paa „Frederiksdal“ i Nordsjælland, men kom senere til Sønderjylland, hvor han i 5 Aar bestyrede sin afdøde Farbroders Gaard i Nærheden af Gram, blev forlovet og 1894 gift med en af Gaardens Døtre. Siden har Jensen været bosiddende i Kimmerslev ved Borup St., hvor han er Forpagter af en mindre Bodegaard, der ejes af Baron Wedel Neergaard til Svenstrup.

²⁸⁴ **Larsen, Morten Elius**, Søn af Gaardejer Erik Larsen, Tjørneby Hedegaard ved Nakskov, født 8. Oktober 1861 paa nævnte Gaard, kom til Næsgaard med gode For kundskaber og drog derfra med et godt Udbytte, fik hos Hofjægermester Tutein paa „Marienborg“ paa Møen strax en ret betydelig Underforvalter-Plads, som han klarede til stor Fuldkommenhed i de 2 Aar, han bestred den. Siden 1884 har Larsen ledet Driften hos sin Fader, der foruden en stor Gaard tillige har et betydeligt Mejeri, der alt drives meget mønsterværdigt, og mange unge Mennesker har her nydt en god og sund Uddannelse i økonomisk Landbrug, til Ære saavel for Gaardens Ejer som for Driftens Leder.

²⁸⁵ **Larsen, Peter Ferdinand**, Søn af Gaardejer og Sognefoged Lars Petersen, „Kongsgaard“ i Braaby ved Sorø, har, siden han forlod Næsgaard, bestyret Gaarden for Moderen, da Faderen imidlertid var død.

²⁸⁶ **Norgaard, Frederik Carl Chr.**, Søn af Doktor Norgaard i Skelund ved Hadsund. Var først Forvalter i nogle Aar, købte senere en Gaard ved Fredericia, som han solgte, blev saa Vært paa Missionshotellet i Aarhus og er nu Agent for et Margarinefirma i Hamborg.

²⁸⁷ **Christensen, Carl**, Søn af Gaardejer Christensen, Svansogaard i Skive Landsogn. Kom fra Næsgaard til „Ny

Skivehus“ som Forvalter, var ogsaa en kort Tid Mejerist, indtil han i 1885 blev indkaldt som Dragon i Aarhus, hvor han kom paa Sekondløjtnantsskolen, gjorde senere Tjeneste i 1½ Aar som Løjtnant i Randers. Fra den Tid var Christensen atter Forvalter i et Par Aar, men flyttede saa til København og gik paa Veterinærskolen, samtidig med at han var Kompagnon i et Bryggeri. I Efteraaret 1895 tog Christensen Veterinærexamen med 1ste Karakter og nedsatte sig umiddelbart derefter som Dyrlæge i Hojslev, hvor han har en udmærket Praxis.

²⁸⁸ **Pedersen, Peder**, Søn af Gaardejer og Dbmd. Peder Pedersen, „Damgaard“ ved Klampenborg, født 1861, havde som ungt Menneske mere Lyst til at dyrke Musiken end Jorden, men da han var eneste Søn og som saadan skulde arve sin Fødegaard, faldt det i hans Lod at blive Landmand. Fra Næsgaard tog Pedersen hjem for at hjælpe Faderen, som imidlertid kort efter solgte „Damgaard“, da der blev budt en sjælden høj Pris for den, hvilken dog snart efter viste sig at være altfor lille, idet den nye Ejer fik omtrent det samme for $\frac{1}{7}$ af Arealet, som han havde givet for hele Ejendommen (denne Jord blev anvendt til Fæstning).

Pedersen stod nu uden Beskæftigelse; han var lovlig ung til selv at kobe en Gaard, men turde heller ikke rigtig kaste sin Uddannelse i Landbruget overbord, skønt den gamle Lyst til Musiken paa dette Tidspunkt vaagnede igen, endog saa levende, at han just stod i Begreb med at paa-begynde sin videre Uddannelse i Violinspil, hvorved han ventede at kunne skabe sig en Stilling, da der pludselig kom Bud efter Pedersen fra en ham bekendt Mand, der var Forpagter paa „Aggershvide“ ved Skodsborg, og som ønskede Pedersen til Forvalter hos sig. Dette Tilbud turde han ikke lade gaa fra sig. Han var nu Avlsforvalter her og senere

paa „Rungstedgaard“ i over 3 Aar, indtil han i 1888 købte sin nuværende Ejendom, „Damgaard“ (80 Tdr. Ld.) i Knardrup ved Maaløv St., hvor han har boet siden og i den Tid nydt megen Tillid og Agtelse fra alle Sider. Han skriver gode Lejlighedsdigte, som altid gør megen Lykke. Pedersen er en virksom Agrav og har i flere Aar været Tillidsmand for Danmarks Agravforening i Slagslunde Sogn, ligesom han er Formand for Egnens Kontrolforening. Gift 1888 med Marie Larsen, Datter af Gaardejer Larsen og har 4 Børn.

1 8 8 1.

²⁸⁹ **Høvring, Erik J. H.**, Søn af Gaardejer K. S. Høvring, Lund ved Trustrup St., kom fra Næsgaard som Underforvalter til Forpagter Ovesen paa Kattrup ved Tissoen, men var kun kort Tid her, da alt var i Opløsningstilstand, og Forpagteren maatte gaa fra Gaarden. Høvring tog saa hjem for at bestyre Gaarden for Faderen, der var gammel og svagelig og døde i 1886, hvorefter Gaarden gik over til en Søster, medens Høvring gik til Jærnbane og blev ansat i Grenaa, avancerede efterhaanden til Portør, Konduktør og Pakmester, i hvilken sidste Stilling han for Tiden gør Tjeneste ved de danske Statsbaner i Jylland med Bopæl i Grenaa. Høvring blev gift i Foraaret 1891 og har 3 Børn.

²⁹⁰ **Larsen, Laurids P. H.**, Søn af Gaardejer S. Kr. Larsen, „Gammelgaard“ ved Stenstrup St., er født 15. Februar 1862, kom fra Næsgaard som Forvalter til Bjuftorp i Christiansdals Lehn i Sverige. Efter kort Tids Ophold her blev han Mejerist paa „Skovbjerggaard“ ved Svendborg og senere Forvalter paa „Ryggaard“, hvor han var i 2 Aar. I

1887 blev Larsen Avlsforvalter paa „Hvidkilde Ladegaard“, 1889 paa „Sondergaarde“ under Stamhuset Erholm, og fra 1891 en kortere Tid paa „Gyldensten“, forinden han blev Bestyrer af Vormark Mølle og Avlsgaard i Sydfyn, som hans Onkel, der var gammel og aflægs, da havde i Forpagtning. Efter i 3 Aar at have forvaltet denne ret betydelige Bedrift, købte Larsen i 1894 „Ryggemosegaard“ ved Odense og blev samtidig gift med Maren Kirstine Rasmussen, en Gaardmandsdatter fra Langaa.

²⁹¹ **Hjort, Frederik**, Søn af Gaardejer, cand phil. Andreas Hjort i Vemmeløv ved Slagelse, hvor han fødtes 15. Juli 1863. Efter sin Konfirmation lærte han i 3 Aar det praktiske Landvæsen paa tvende Gaarde forinden han kom til Næsgaard. Herfra blev han Underforvalter hos Hofjægermester P. A. Tutein, „Marienborg“ paa Moen, hvor han lærte at omgaas og manovrere med mange Arbejdsfolk, til Tider under ret vanskelige Forhold, satte sig her ind i Mejerivæsenet og blev 1. Maj 1885 Mejerist og Fødermester paa Næsgaard, hvorfra han efter 2 Aars Forløb blev Avlsforvalter hos Hofjægermester O. Brun paa „Boderup“, var her til Foraaret 1889, blev saa en kort Tid Forvalter paa „Hesselagergaard“, senere paa „Daurup“, indtil han 13. Februar 1891 købte Avlsgaarden „Baagegaard“ ved Tommerup St. (12½ Td. Hartkorn, 130 Tdr. Ld). Gift 25. April 1891 med Anna Marie Cathrine de Thurah, en Datter af Sognepræst Christian Henrik de Thurah i Hesselager. — Ved Siden af sin daglige Gærning har Hjort til Tider syslet noget med Personalhistorie, har udgivet „Peder Gjerløffs Efterkommere“ 1890 og „Slægten Thurah gennem 300 Aar“ 1894 samt „Baagegaard i ældre og nyere Tid“ 1896. — Han har megen Interesse for Agrarsagen og var med til at lægge det første Grundlag for „Agrardagbladet“ i Foraaret 1897. Han stillede

sig ved Folkethingsvalget 5. April 1898 som Agrarernes Kandidat i Thisted Amts 3. Valgkreds, Hurupkredsen, mod den radikale Lærer Kjerkegaard og reaktionære Etatsraad N. Andersen, Søholm, der blev valgt. Hjort er Taxationsmand for Kreditforeningen i Fyens Stift samt Formand for Forskudsforeningen for den vestlige Del af Odense Amt.

²⁹² **Wrede, Hans Chr. Christen**, Søn af Gaardejer H. C. Wrede, Vejlbj ved Ryde St., tog fra Næsgaard hjem til Faderen, men er senere bleven Ejer af „Blæsebjerggaard“ ved Stubbekøbing (16 $\frac{1}{4}$ Td. Hartkorn, 136 Tdr. Ld.).

²⁹³ **Hansen, Hans Christian**, Søn af Rasmus Hansen, Lillebrænde ved Stubbekøbing, tog hjem, blev snart efter gift og fik et mindre Avlsbrug paa Stubbekøbing Mark, som han senere solgte for at overtage Faderens Gaard i Lillebrænde Sogn.

²⁹⁴ **Nielsen, Vilhelm**, Søn af Kammerraad Vilhelm Nielsen, R. af Dbg. og Dbmd., til „Vilhelmshaab“ ved Charlottenlund og Broder til 152 og 247. Efter Afgangen fra Næsgaard bestyrede han sin Faders Gaard i 4 Aar indtil i 1887, da han begyndte et Kursus paa den kgl. Veterinær- og Landbohojskole og blev Landbrugskandidat i Oktober 1889. Ikke ret længe efter købte Nielsen sin nuværende Ejendom, „Vilhelmshaab“ ved Taastrup St., som han endnu driver. Den 1ste Oktober 1896 udnævntes han af det kgl. danske Landhusholdningsselskab til Assistent i Svineavl for Sjælland og Moen, hvilken Stilling han endnu beklæder; 1ste Oktober 1897 blev Nielsen udnævnt til Sognefoged og Lægdsmand for Thorslunde Sogn. Gift og har 4 Børn.

²⁹⁵ **Thye, Frederik Strange**, Søn af Proprietær Frederik Thye, Strangegaard i Alstrup ved Guldborg, kom

fra Næsgaard til „Gislingegaard“ ved Holbæk som Underforvalter, men efter $1\frac{1}{2}$ Aars Forløb blev han en kortere Tid Bestyrer af sin ældre Broders Gaard „Louisehøj“ ved Nysted. I Foraaret 1885 blev Thye Forvalter og efter et Aars Tid Bestyrer af „Vindebygaard“ ved Nakskov, indtil denne Ejendom i 1888 gik over paa andre Hænder; hvorefter han blev Forvalter paa „Ulriksdal“ og fra 1890 atter et Aars Tid Bestyrer af sin Broders ovennævnte Gaard. Fra Maj 1891 har Thye været Materialforvalter paa Aalholm Slot, ligesom han siden 1897 tillige har bestyret „Stubbergaard“ under samme Grevskab.

²⁹⁶ **Kofoed, Ole Andreas**, Søn af Proprietær Johannes Kofoed, „St. Munkegaard“ ved Aakirkeby. Han tog hjem for at hjælpe Faderen i dennes store Bedrift, en af de største Gaarde paa Bornholm, og forblev her i nogle Aar, indtil han i 1886 blev Forvalter paa „Splitsgaard“ ved Hasle. I Foraaret 1887 købte Kofoed „Ryttergaard“ ved Nexø, som den Gang var i en meget mishandlet, forsømt og ukultiveret Tilstand. Paa denne Gaard nedlagde Kofoed nu et stort Arbejde i de følgende Aar. Bygningerne ombyggedes, en ny og god Besætning skaffedes lidt efter lidt tilveje, Jorderne inddeltes i regelmæssige Skifter, Dræning og andre Kultiveringsarbejder foretoges i vid Udstrækning, og Resultatet, en god Ejendom, udeblev heller ikke. Efter 11 Aars ihærdigt Arbejde solgte han nu i Foraaret 1898 denne Ejendom med særdeles god Fortjeneste for strax derefter at overtage sin Fædrenegaard, „St. Munkegaard“ i Aaker Sogn (175 Tdr. Ld., 23 Tdr. Hartk.). Gift 1887 og har $\frac{4}{5}$ Born. Kofoed er Næstformand i Bornholms landøkonomiske Selskab og mangeaarig Dommer ved denne Forenings Dyrskuer.

²⁹⁷ **Pedersen, Peder**, Søn af Gaardejer Peder Jørgensen i Gjedesby ved Gedser, er født 15. April 1862 i Gjedesby

og opholdt sig der, indtil han kom til Næsgaard, hvorfra han tog til Sjælland for at sætte sig grundig ind i Mejeriet, da han skulde overtage Pladsen som Mejerist og Fodermester paa Næsgaard. — Efter nogle Maaneders Ophold paa „Taarnholm“ ved Korsør tog Pedersen saaledes atter til Næsgaard, hvor han forblev til Foraaret 1889, altsaa henved 8 Aars Ophold her, med kun kortere Afbrydelse, som Værnepligten bød. I de sidste 2 Aar, Pedersen var paa Næsgaard, var det som Forvalter, og som saadan var han derefter paa Herregaarden „Søholt“ ved Maribo i 3 Aar, indtil han i 1892 fik Plads som Bestyrer af „Saunsøgaard“ ved Nakskov, hvor han siden har udfoldet en anerkendt Virksomhed i Landbrugets Tjeneste.

1882.

²⁹⁸ **Clausen, Jochum**, Søn af Gaardejer, Amsraadsmedlem Christian Clausen, Nørre Tranders ved Aalborg, kom efter Opholdet paa Næsgaard en kort Tid til Stouby paa Falster, hvor han bestyrede en Bondegaard, købte saa sin nuværende Gaard i Nørre Tranders og blev gift. — Clausen bliver paa Egnen af sine Kolleger betragtet som en dygtig Mand. I 3 Aar har han været Formand i det store Nørre Tranders Sogneraad, og dette Tillidshverv rogtter han til fuldstændig Tilfredshed.

²⁹⁹ **Enevoldsen, Johannes Christian Carl**, Søn af Fuldmægtig L. Enevoldsen i Aabenraa. Kom fra Næsgaard til „Marienborg“ paa Moen som Underforvalter hos Hofjægermester P. A. Tutein, rejste i Foraaret 1885 til Vestindien, hvor han overtog en Forvalterplads under Guvernør Arendrup

paa en af Statens Sukkerplantager. Fra Vestindien rejste Enevoldsen til Nordamerika og hans Adresse er nu: P. O. Box 75. Rio Vista. Solano Co. California, U. S. A.

300 **Jacobsen, Peder**, Søn af Gaardejer Christian Jacobsen, Nebbelunde ved Rødby, tog hjem for at hjælpe Faderen, blev senere Soldat og døde ganske kort efter meget pludseligt. Han var klog, havde et beskedent Væsen og var en god Kammerat.

301 **Brandt, Hans Christian**, Søn af Gaardejer Brandt, Vornedgaard, Øster Marie. Da hans Fader var død, tog han fra Næsgaard hjem og bestyrede Gaarden for Moderen i 3 Aar. I Sommeren 1887 blev Brandt gift og købte samtidig „Lundegaard“ ved Svaneke (102 Tdr. Ld.), en god, men dyr Gaard.

302 **Boch, Ancher Storm**, Søn af Vejassistent C. Boch i Ribe, født 5te September 1863 paa „Søndergaard“ i Ribe, som Faderen ejede. Efter at have nydt en god Skolegang, kom han til „Nørregaard“ ved Kolding for at lære Landvæsen, indtil han kom til Næsgaard, hvorfra han blev Forvalter først paa „Oregaard“ ved Vordingborg og senere paa „Rolykkegaard“ ved Nakskov, hvor han nu har været i 12 Aar.

303 **Romme, Ole Frederik P.**, Søn af Parcellist A. Petersen, Rørbæk ved Saxkøbing, kom fra Næsgaard til den bekendte Kvægopdrætter Gaardejer Knud Jensen i Elkenøre paa Falster, hvor han i et Aars Tid gik til Haande med alt, indtil han blev Forvalter paa „Lykkensgave“ ved Taastrup. Efter at have aftjent sin Værnepligt og dernæst gjort Tjeneste ved Gardehusarregimentet i et Aar som Underofficer, blev

Romme atter Forvalter, først paa en Gaard ved Ringsted og senere hos Premierløjtnant Pilegaard, Skovsbo ved Rudkøbing, hvor han var i 4 Aar. Nu er han Forpagter af en Gaard i sin Fødeby, Rørbæk ved Saxkøbing.

³⁰⁴ **Pedersen, Niels Peder**, Søn af Gaardejer P. Pedersen, Kragshøjgaard, Sejrslev Sogn paa Morsø. Lærte først det praktiske Landvæsen en Tid paa Karup Mølle i Lysgaard Herred, forinden han blev optaget paa den Classenske Agerbrugsskole, hvorfra han blev Forvalter paa Malle-Hedegaard i Slet Herred, som han bestyrede i $2\frac{1}{2}$ Aar. Herfra rejste Pedersen til Karup Mølle, hvor han før havde været Lærling, og som han nu forvaltede i 3 Aar. I Foraaret 1890 blev der tilbudt ham en Plads som Avlsforvalter paa Visborggaard, hos Etatsraad Kjellerup, som han tog imod. Petersen forestod nu Driften af denne ret betydelige Herregaard, indtil han i Aaret 1894 købte en under Visborggaard hørende Fæstegaard, Fældbækgaard ved Hadsund (7 Tdr. Hartk., 107 Tdr. Ld.).

Senere er han kommen med i et Interessentskab, som købte Gaarden Stevn i Vive Sogn ved Hadsund med tilhørende Kalkværk og udmærkede Betingelser for Cementfabrikation. Pedersen blev gift 18. September 1891 og har 2 Børn.

³⁰⁵ **Justesen, Ole**, Søn af Gaardejer Just Nielsen, Kattrup ved Hovedgaard St., tog fra Næsgaard til sit Hjem og er senere rejst til Amerika ligesom Broderen.

1883.

³⁰⁶ **Maegaard, Jens Koefoed**, Søn af Gaardejer E. Maegaard, Olsker paa Bornholm, tog fra Næsgaard til et stort

Fællesmejeri i Eskildstrup paa Falster for at sætte sig grundig ind i Mejerifaget, tog derfra hjem til Faderen og købte i Foraaret 1893 sin nuværende Ejendom, „Strandbygaard“ pr Nybro ved Rønne (80 Td. L., 9½ Td. Har!k.), og blev senere gift.

³⁰⁷ **Peen, Christian**, Søn af Gaardejer P. J. Peen, Øster Uttrup ved Aalborg, tog fra Næsgaard hjem til Faderen, som han var behjælpelig i nogle Aar, til han døde 1889.

³⁰⁸ **Petersen, Svend Jensen**, Søn af forhenværende Gaardmand Jens Petersen i Ballerup (Lærling paa Næsgaard 1855). Har senere antaget Familienavnet „Sejerøe“. Kom fra Næsgaard til „Vesterbygaard“ ved Svebølle som Avlsforvalter. Efter 3 Aars Forløb blev han Avlsforvalter paa „Knardrupgaard“, hvor han var i flere Aar, indtil han i 1891 begyndte paa en Furageforretning i København, samtidig med at han har drevet Vognmandsforretning.

³⁰⁹ **Madsen, Johannes**, Søn af Gaardmand Niels Madsen i Vejstrup ved Vejstrup St., besøgte tvende Vintre Vejstrup Højskole, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han blev Forvalter hos Etatsraad Valentiner paa „Gjeddesdal“, hvor han var i et Par Aar, rejste saa til Amerika og tog Plads som Kusk i New York for en kortere Tid, gik i Kompagni med en anden Dansker om en Herreekviperingsforretning, aabnede derefter en Viktualiehandel i Chikago og har senere overtaget en lignende efter en Svoger i Waupain i Wisconsin. Desuden ejer Madsen en større Farm, som han har bortforpagtet, saa det synes at være paa rigtig amerikansk Vis det hele.

³¹⁰ **Andersen, Søren**, Søn af Gaardmand Christian Andersen, Granballe ved Silkeborg, blev Forvalter paa Løvenholt ved Silkeborg.

³¹¹ **Clausen, Niels**, Søn af Gaardmand Niels Clausen, Vaalse ved Nørre Alslev, blev Forvalter paa Carlsfeldt en kort Tid, hvorefter han tog til Amerika og var der i nogle Aar, men er atter kommen tilbage og er nu Ihænde­haver af en større Ølforretning i Nykøbing F.

³¹² **Jørgensen, Jens Peter**, Søn af Gaardmand J. Jørgensen Mikkelsen, Bregninge ved Stubbekøbing, hvor han fødtes 1864. Fra Næsgaard tog Jørgensen til Landbohøjskolen, blev Landbrugskandidat 1887, hvorefter han i 4 Aar virkede som Lærer ved forskellige Landbrugsskoler, indtil han i Aaret 1891 atter tog til Veterinær- og Landbohøjskolen og tog Dyr­lægeexamen 2 Aar efter, nedsatte sig saa som praktiserende Dyr­læge i Horreby ved Nykøbing F., hvor han tillige driver et lille Landbrug. Jørgensen er et godt Hoved, der med Lethed lægger den ene Examen bag sig efter den anden, og alle er de tagne med 1ste Karakter. Efter at den gamle velbekjendte Dyr­læge H. Jensen i Stubbekøbing, som i mangfoldige Aar havde virket som Lærer i Husdyrsygdomme og deres Behandling paa Næsgaard, i Aaret 1896 var afgaaet ved Døden, blev Jørgensen antagen i hans Sted som Lærer i de nævnte Fag ved Skolen.

³¹³ **Koefoed, Jens Peter**, Søn af Gaardmand H. J. Koefoed, „Lindsgaard“ i Olsker paa Bornholm. Tog fra Næsgaard hjem til Faderen for som eneste Søn at hjælpe denne i hans Bedrift, blev senere gift og købte i 1894 sin Fødegaard (111 Td. L., 10 Td. Hartk.) af Faderen. Siden har Koefoed forpagtet Skoleloddet og nogen Præstegaardsjord.

³¹⁴ **Nielsen Emil Niels**, Søn af Avlsbruger A. Nielsen i Stubbekøbing. Tog hjem til Faderen.

1884.

³¹⁵ **Larsen, Carl Christian**, Søn af Gaardmand Erik Larsen, Tjerneby Hedegaard ved Nakskov, blev født 1864, lærte først det praktiske Landvæsen til sit 20de Aar, forinden han kom til Næsgaard, tog derefter til Landbohøjskolen og blev Landbrugskandidat i Foraaret 1889. Siden den Tid har Larsen virket ved forskellige Skoler som Landbrugslærer, saaledes ved Malling Landbrugsskole, Ødum Landbrugsskole og Ribe Mejeriskole. Desuden har han i Sommerhalvaarene fra 1894 til 1897 været ansat som Assistent ved Landhusholdningsselskabets Maltbyg- og Hvedeforsøg.

³¹⁶ **Pedersen, Jørgen**, Søn af Gaardmand Peder Jørgen Pedersen, Gedesby ved Gedser. Deltog efter Opholdet paa Næsgaard i sin Faders Bedrift indtil Foraaret 1889, da han blev Underforvalter paa „Gjeddesdal“ ved Taastrup, hvorfra han efter et Aars Forløb blev Forvalter paa Næsgaard. Her var Pedersen i 3 Aar, men han længtes efter at prøve Kræfter for egen Regning og fik ogsaa i 1883 „Bjernæsgaard“ ved Rødby i Forpagtning, hvilken Gaard han driver endnu.

³¹⁷ **Pedersen, Kasper Larsen**, er født paa den lille venlige Ø Hjortø, der ligger mellem Svendborg og Marstal, hvor Faderen, Niels R. Pedersen, havde en lille Gaard i Fæste. Der var mange Søkende, saa de maatte tidlig tænke paa at se sig lidt videre om i Verden. Kun 16 Aar gammel maatte Pedersen bort fra Hjemmet og kom først til en anden lille

Ø i Sognet, Drejø, hvor han tjente i 2 Aar hos en Morbroder, Sogneraadsformand Niels Christensen, en sjælden anset og dannet Bondemand, der har haft en god Indflydelse paa sin Nevø. Han sørgede for, at Pedersen kom en Vinter paa Ryslinge Højskole og senere til Næsgaard, Herfra kom han til Forpagter Lawaetz, „Kallundborg Ladegaard“, indtil Maj 1887, da han blev Forvalter først i et Aar hos Forpagter Trolle, „Gamle Lellingegaard“ ved Køge, og senere paa „Hellerup“ paa Fyn hos Forpagter Katstrup. Efter at have ligget syg en lang Tid og underkastet sig en Operation fik han 1889 Forvalterplads paa „Gisselfeldt“ hos Forpagter Laustrup, hvor han var til November 1890, da han blev gift og købte en lille Gaard i Vestfyn, som han dog et Par Aar senere atter solgte og købte Lystrup gl. Skovridergaard af Grev Moltke, „Skadesmosehus“ ved Rønnede paa Sjælland, en Gaard, han endnu driver.

³¹⁸ **Hansen, Niels**, Søn af Gaardeier H. Hansen i Skrøbeløv paa Langeland, tog fra Næsgaard først til „Gjeddesdal“ som Underforvalter og senere til „Egebjerggaard“ ved Nykøbing paa S. som Forvalter, i hvilken Plads han var indtil Maj 1891, var derefter Forvalter paa „Snaremosogaard“ i 2 Aar og paa Skovsgaard i 4 Aar, hvorefter han overtog Forpagtningen af „Skrøbeløvgaard“ ved Rudkøbing i Foraaret 1897.

³¹⁹ **Olsen, Anders**, Søn af Gaardmand Niels Olsen, Indslev-Taarup, Nørre-Aaby St., tog hjem til sin Fader for at hjælpe ham i hans Bedrift, blev i Efteraaret 1891 Bogholder ved Nørre-Aaby Sparekasse, for hvilken Faderen den Gang var Formand. Ved Faderens Død 1893 overtog Olsen sin Fødegaard i Indslev-Taarup, men døde 4. Oktober 1896 af en ondartet Halssygdom, efterladende sig Hustru og Børn.

³²⁰ **Andersen, Christian**, Søn af Gaardmand J. Andersen, „Bjerregaard“ ved Rudkøbing, kom hjem til Faderen og var denne behjælpelig med Gaardens Drift en Tid og var derefter i nogle Aar Forpagter af en anden Gaard paa Langeland. Siden 1897 har Andersen været Gaardejer i Meltofte ved Nakskov.

³²¹ **Møller, Sofus Christian R.**, Søn af Gaardmand J. Møller, „Vilhelmsdal“ ved Guldborg, blev først Forvalter paa „Ny Mølle“ ved Grenaa, men blev senere Ejer af Faderens ovennævnte Gaard (16 $\frac{1}{4}$ Td. Hartk., 138 Td. L.).

³²² **Rohde, Georg Levin Valdemar**, fra Aalstrup ved Sollested, var en Tid Forvalter paa „Gammelgaard“ ved Sollested og senere paa „Slipsgaard“ ved Haslev.

³²³ **Nielsen, Martin Jørgen**, Søn af Gaardmand P. Nielsen, Buddinge ved Gentofte. Kom fra Næsgaard til sit Hjem. Ejer nu en Gaard i Gladsaxe ved Herlov.

1885.

³²⁴ **Bredstrup, Jacob A. H.**, Søn af Proprietær Bredstrup, „Elsegaard“ ved Æbeltoft, eller „Ranilds Ladegaard“, som den ogsaa kaldes. Her findes et tarveligt firkantet Voldsted, som er Resten af en Forborg. Her i Ranilds Ladegaard er Bredstrup født og har stedse opholdt sig her med Undtagelse af den Tid, han tilbragte paa Næsgaard.

³²⁵ **Hansen, Christoffer**, Søn af Sognefoged P. Hansen, Dmd., Regerup ved Ringsted. Blev, efter at have været

Lærling, Mejerist og Fodermester paa Næsgaard indtil Efteraaret 1888, da han begyndte paa et Kursus paa Landbohøjskolen og lod sig examinere i Mejerilære Foraaret derefter. Om Sommeren berejste Hansen det meste af Jylland, hvor han besøgte de derværende Andelsmejerier for at gøre sig bekendt med deres Drift og blev saaledes snart udrustet med et ret grundfæstet Kendskab til dansk Mejeribrug. I Efteraaret 1889 blev han Bestyrer af Ondløse Fællesmejeri og det derunder hørende Avlsbrug, hvor han forblev i 4 Aar, indtil han købte „Ondløse Mollegaard“ ved Mørkov (192 Td. Ld.).

³²⁶ **Høier, Rasmus Laurits**, Son af Sognefoged Høier i Ønslev ved Eskildstrup; blev først Forvalter paa „Pandebjerg“ hos Kammerjunker Tesdorpf, senere hos Forpagter Graa paa „Nordruplund“ og er nu Ejer af „Lejregaard“ ved Nørre Alslev.

³²⁷ **Høyer, Knud**, Son af afdøde Proprietær Høyer, „Frederiksdal“, Trustrup Sogn ved Grenaa, kom fra Næsgaard til Forpagter Højlund i Kolindsund som Forvalter til Foraaret 1888, da han blev Bestyrer af Moderens ovennævnte Ejendom, som han nu i 11 Aar har forvaltet.

³²⁸ **Knudsen, Knud L.**, Son af Proprietær H. A. Knudsen, „Visbyhedegaard“ ved Møgeltønder, blev født 19. November 1867 paa ovennævnte Gaard, blev Nytaar 1885 paa egen Begæring udslettet af den projsiske Lægdsrulle og overflyttet til Danmark, kom fra Næsgaard til Proprietær Breinholt, Sonder-Vinkel ved Lemvig som Forvalter, købte i April 1889 sin nuværende Ejendom, „Bloksgaard“ i Fabjerg Sogn ved Lemvig. (220 Tdr. Ld.).

³²⁹ **Larsen, Otto Andreas**, Son af Gaardejer P. Larsen, Nordlunde, Nakskov, var først som Landvæsenslærling

paa „Juellinge“ og „Højbygaard“, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han blev Forvalter paa „Skelstofte“ paa Lolland og har senere været i lignende Stilling paa flere andre store Gaarde, sidst i 5 Aar paa „Krabbesholm“ ved Roskilde, indtil Efteraaret 1897, da han paa Grund af Forældrenes Alder og Svaghed tog hjem for at bestyre disses Ejendom i Nordlunde.

³³⁰ **Thomsen, Peter Christian Emil**, Søn af Gaardbestyrer Thomsen, „Nojsomhed“ ved Nykøbing F., lærte først det praktiske Landvæsen i 3 Aar paa den Gaard, hans Fader bestyrede, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han blev Forvalter paa „Christiansdal“ ved Nakskov og senere paa „Idalund“ ved Grænge indtil Maj 1890, da han i samme Egenskab kom til „Corselitze“, hvor han var i 2 Aar indtil Maj 1893. Siden da har Thomsen været Forpagter paa „Engestofte“ paa Lolland.

³³¹ **Wiuff, Hans Pedersen**, Søn af Gaardmand Wiuff, Sillerup ved Haderslev, tog tilbage til sit Hjem for at hjælpe Faderen, indtil han 27. September 1889 holdt Bryllup. Samtidig overtog Wiuff sin Hustrus Fødegård i Haistrup ved Øsby.

³³² **Jacobsen, Jens Peder**, Søn af Gmd. J. Petersen-Boesen, Vejringe ved Stubbekøbing. Har, siden han forlod Næsgaard, været Bestyrer af Faderens Gaard i Vejringe.

1886.

³³³ **Westh, Thorvald Claudi**, Søn af Gmd. Westh, St. Hallegaard ved Allinge, født 1. Februar 1868 paa ovennævnte Gaard, frekventerede Ronne lærde Skole og kom i

Foraaret 1885 til Falster for at lære det praktiske Landvæsen hos den bekendte Kvægopdrætter Knud Jensen i Elkenøre, hos hvem han forblev i et Aar, indtil han blev optagen paa Næsgaard, hvorfra han tog til Landbohøjskolen, blev Landbrugskandidat i April 1891, blev saa Avlsforvalter hos Hofjægermester Tesdorpf paa „Pandebjerg“ ved Nykøbing F. Her var Westh, indtil han i Januar 1893 blev ansat som Ingeniør ved det danske Hedeselskabs Mosevæsen. I denne Stilling har Westh allerede udfoldet en ret udstrakt Virksomhed, saavel ved Kultivering af store udstrakte Mosearealer trindt om i Jylland, som ogsaa ved Foredrag om denne Sag i flere Landboforeninger.

³³⁴ **Heje, Niels Jørgen Pedersen**, Søn af Gaardmand P. Heje, Vesterbo ved Naskov. Heje fødtes 4. Marts 1867. Han gik Faderen, der var Sognefoged, til Haande i dennes Landbrug, indtil han kom paa Næsgaard, hvor han senere var Forvalter fra 1889 til 1890, da han tog til „Vibygaard“ for at lære Fabrikation af Schweizerost. Kort Tid efter blev han gift og overtog sin Fødegård i Vesterbo.

³³⁵ **Clausen, Johannes Mathias Magutz-**, Søn af Proprietær Clausen, „Mariendal“ ved Skamby. Kom fra Næsgaard til sit Hjem som Forvalter indtil Novbr. 1890, da han kom til „Barfodshøj“ paa Sjælland i samme Egenskab, flyttede senere til Korsebølle paa Langeland og var i 4 Aar, fra 1894 til 1898, Avlsforvalter paa „Rorbæk“ ved Kerteminde hos Jægermesterinde Vright-Engelsted. Nu er Clausen Inspektør over Hovedgaardene „Ulriksholm“ og „Ørnfeldt“, der ejes af Grevinde Danneskjold-Samsøe.

³³⁶ **Buus, Jens Carl Christian**, Søn af Inspektør Buus, „Rosvang“ ved Thisted, kom fra Næsgaard til „Gedser-

gaard“ for at sætte sig yderligere ind i det praktiske Landvæsen, var derefter Forvalter paa „Østergaard“ i Salling, tog saa til Landbohøjskolen og blev Landbrugskandidat i Foraaret 1892. Efter den Tid virkede Buus først en Tid som Forvalter, rejste dernæst til Udlandet, navnlig for at gøre sig bekendt med Landbrugsforholdene i Holland, hvor han opholdt sig i længere Tid og havde godt Udbytte af Turen, som han har beskrevet i „Ugeskrift for Landmænd“ 1895. Buus er nu ansat ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole.

337 **Maegaard, Hans Viggo**, Søn af Gaardmand H. Maegaard, Olsker. Opholdt sig først et Aar hjemme, blev, efter at have aftjent sin Værnepligt, udnævnt til Sekondløjtnant og købte 1896 „Maegaard“ ved Allinge (163 Tdr. Ld., $9\frac{1}{2}$ Td. Hartk.) af sin Fader. Maegaard kom næsten strax ind i det offentlige Liv, idet han allerede 1ste Januar 1898 blev Medlem af Olsker Sogneraad og Aaret efter dettes Formand, ligesom han var Medstifter af den første Forskudsforening paa Bornholm, hvis Formand han er.

338 **Olsen, Johan Alfred**, Søn af Gaardmand L. Olsen, Hoby, Glosunde Sogn ved Nakskov, blev født 31. Marts 1865. Efter i 17 Aars Alderen at have gennemgaaet et Kursus paa Karise Højskole var han et Par Aar Landvæsenslærling hos en Slægtning og $\frac{1}{2}$ Aar paa Vindinge Landbrugsskole, forinden han kom til Næsgaard; herfra blev Olsen Underforvalter paa „Pederstrup“, indtil han i Aaret 1890 købte „Egelund“ i Birket Sogn.

339 **Andersen, Thomas**, Søn af Gaardmand L. Andersen, Kroghede ved Sulsted St., tog til sit Hjem, hvor han endnu er.

³⁴⁰ **Hansen, Hans Christian**, Søn af Gaardmand M. Hansen, „Bregnegaard“ ved Charlottenlund, blev en kort Tid Forvalter i Nordsjælland, derefter Politibetjent i København; siden har han haft forskellige Forretninger, saasom Ølhandler m. m., og er nu Bestyrer af en „Cafe Nøddebo“ i København.

³⁴¹ **Jensen, Jens Rasmus**, Søn af Gaardmand L. Jensen, Ellegaard ved Gentoft. Blev først Underforvalter paa „Dragsholm“ hos Forpagter Neumann, senere Forvalter paa „Sorup“ ved Ringsted hos Godsejer Meins. Herfra kom Jensen først til Ringsted Kloster og senere til „Christiansholm“ ved Klampenborg hos Grev Danneskjold-Samsøe, hvor han nu er Forvalter.

1 8 8 7.

³⁴² **Hjort, Knud**, Søn af Gaardejer, cand. phil. Andreas Hjort, Vemmeløv ved Slagelse, hvor han blev født 13. Februar 1871, gik i Realskolen i Slagelse og kom til Næsgaard kun 16 $\frac{1}{4}$ Aar gl., blev derefter Underforvalter paa „Fuglsang“ paa Lolland og en kort Tid Forvalter paa „Liselund“ paa Falster, hvorefter han bestyrede sin Moders Gaard, indtil han 25. Februar 1897 af den danske Landmandsbank købte Avlsgaarden „Gammelrand“ ved Svebølle St. (13 Td. Hartk., 250 Td. Ld.), en ret ejendommelig Gaard, hvor der er noget at gøre for en ung, virkelysten Landmand. Hjort er Formand for Forbrugsforeningen for Bregninge og Omegn.

³⁴³ **Engell, Cornelius Fabricius**, Søn af Gaardmand Anthon Engell, „Jydegaard“ i Knudsker ved Rønne. Kom fra Næsgaard til Kammerjunker Tesdorpf, først som Forvalter

paa hans Gaard „Pandebjerg“ og senere som Bestyrer paa en af Kammerjunkerenes større Gaarde, „Gedsergaard“, hvor Engell døde efter faa Aars Forløb.

³⁴⁴ **Madsen, Mads Peder**, Søn af Gaardmand J. P. Madsen, Tjornelunde ved Slagelse, kom først til Pibe Mølle som Medhjælper, hvorefter han blev Bestyrer af „Hvidovre-gaard“ ved Kjøbenhavn, hvor han er paa 8. Aar.

³⁴⁵ **Pedersen, Jens**, Søn af Gaardejer P. Jørgensen i Gedesby ved Gedser. En Broder til 297 og 316. Tog hjem og er Medhjælper hos Faderen.

³⁴⁶ **Alling, Peter Olsen**, Søn af Gaardmand R. O. Alling i Gedesby ved Gedser, blev meget tidlig gift og fik en Gaard i Gedesby.

³⁴⁷ **Knudsen, Harald Viggo**, Søn af Godsejer Hans Aagesen Knudsen (og Flora Cathinca Tranberg, født 4. Marts 1833), Ejer af det bekendte „Trojborg Slot“ i Ballum Sogn og en af de største Jordegodsejere i Tønder Amt. Ved Valgene til den tyske Rigsdag 1881 og 1884 var han dansk Kandidat i 4. slesvigske Valgkreds. Han er Formand for »Det blandede Distrikts Landboforening« og var 1880 Præsident for det store danske Fælles-Landbomøde i Sønderborg, er Medlem af Bestyrelsen for Sprogforeningen og Vælgerforeningen i Nordslesvig, Medlem af Herredsraadet for Enklaverne og har været Medlem af Tønder Kredsraad. Hans Aagesen Knudsen var Søn af Godsejer Knud Laustsen Knudsen, født 17. December 1806 (Søn af Gæstgiver og Kreaturhandler Christen Knudsen og Maren Jensen), blev ved sit Giftermaal 1826 med Gyde Marie Oksen Ejer af betydelige Landbrug i Forballum i Medolden Sogn og købte 1851 tillige Hovedgaarden »Trojborg« med Avlsgaarden »Visby Hedegaard« og det dertil hørende Fæstegods, som han i Løbet af et Par Aar bortsolgte til Fæsterne paa billige Vilkaar. Han tilbød Regeringen selve Hovedbygningen til Brug for et dansk Seminarium, men da

Tilbudet afsloges, brød han den ned til Ruin 1854, thi han vilde kun være Bonde og kaldte sig aldrig andet end Gaardejer. Derfor afslog han ogsaa strax den Kammerraadstitel, som tillagdes ham 1851. Knudsen var en dygtig Landmand, blev 1851 Medlem af en Regeringskommission om Stutterivæsenet og var 1854 Medstifter af en Landboforening og siden 1856 dens Formand. — I en lang Aarrække var Knudsen Hovedmanden for den folkelige og kirkelige Bevægelse i det nordvestlige Sønderjylland. Han havde Kr. Kold til Huslærer og lod ham i Hjemmet holde Skole ogsaa for Naboernes Børn, og allerede 1841 var Tanken oppe om en grundtvigsk Folkehøjskole. Da Rødding Højskole grundlagdes 1844, blev Knudsen Medlem af dens Bestyrelse og senere en af dens 3 Tillidsmænd. I April 1848 samlede han en Skare Bønder og besatte Tønder, men maatte siden selv ty til Kongeriget. Han valgtes 1849 til Landstingsmand, men nedlagde sit Mandat efter at have deltaget i de to første Samlinger. I Aarene 1861—63 hørte han til de saakaldte „Klosterbrødre“ (Spottenavn efter et Møde, der holdtes i Løgumkloster 1861), som krævede udstrakt Frihed i Kirke- og Skoleforhold for Slesvig i Haab om derved at forsone Tyskerne med det danske Herredømme. Ulykkerne i 1864 brød hans Livsmod, og han døde 16. Juni 1866. — Harald Viggo Knudsen var først Faderen behjælpelig, men blev senere Forvalter paa en Gaard ved Vejle og var i $4\frac{1}{2}$ Aar Bestyrer af „Solyst“ ved Struer. I Aaret 1897 rejste han til Sydafrika, hvor han endnu opholder sig.

348 **Kristensen Gravgård, Niels Larsen**, født paa „Gravgård“ paa Thyholm. Var indtil 1891 Bestyrer af „Hvidovregård“ ved København, da han begyndte paa at handle med Kreaturer paa Kvægtorvet, en Beskæftigelse, han siden har fortsat.

349 **Bruun, Hans Carl Ludvig**, Son af Skolelærer Bruun, Nordlunde ved Nakskov. Kom til Landvæsenet strax efter sin Konfirmation og var paa forskellige Gaarde, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han først blev Underforvalter

paa „Skelstofte“ paa Lolland. Er nu Forvalter paa „Nøjsomhed“.

³⁵⁰ **Styrup, Sophus Carl**, Søn af Landinspektør Styrup i Ribe. Kom fra Næsgaard til „Bramminge Hovedgaard“ som Forvalter, var derefter Kreaturhandler i København, tog i 1892 til Kaplandet, men efter et Par Aars Forløb begav han sig atter ad Hjemmet til ombord paa den store engelske Damper „Drommond Castle“, selvfølgelig uden at aue den Skæbne, som ventede dette Skib. Da det naaede til Frankrig, kom Styrup imidlertid over paa et andet Dampskib, som gik direkte til Danmark, og Dagen efter forliste „Drommond Castle“ ved den franske Kyst og gik under med Mand og Mus, hvorved flere Hundrede Mennesker omkom. Der synes saaledes at hvile en heldig Stjerne over Styrup, som slap fra Dødssejleren, og dette har maaske givet ham Mod til at forsøge sin Lykke endnu en Gang. I ethvert Tilfælde begav han sig snart til Afrika igen, medtagende sin unge Hustru, som han just havde ægtet i Odense. Det er nu 4 Aar siden, Styrup for anden Gang ankom til Kaplandet, i hvis Tjeneste han siden har været som Landagent og Landmaaler m. m.

1888.

³⁵¹ **Dalgaard, Jens Peder Rasmussen**, Søn af Gaardmand R. Pedersen Dalgaard, Hjadstrup paa Fyn. Kom fra Næsgaard til „Frederiksgave“ ved Assens som Underforvalter hos Jægermesterinde Langkilde. Senere blev han Forvalter paa „Hesbjerg“ ved Tommerup. I Sommeren 1895 købte Dalgaard Orte Ladegaard ved Bred og blev kort efter gift. Dalgaard er Tillidsmand i Danmarks Agrarforening og Repræsentant for Baag Herred i Fyens Stifts Kreditforening.

³⁵² **Mathiasen, Mathias C. S.**, Son af Gaardmand H. Beder Mathiasen, Andebo ved Holbæk. Kom først til „Thurebyholm“ som Ladefoged, derefter til „Tryggevælde“ i 6 Aar som Forvalter og senere en kort Tid paa „Juellinge“ og er nu Avlsforvalter hos Baron Zytphen-Adeler paa „Teglværksgaarden“ ved Holbæk.

³⁵³ **Jørgensen, Jørgen**, Son af Gaardmand Hans Christian Jørgensen, Grevegaarden, Skalbjerger, blev født 6. November 1869, opholdt sig i sit Hjem, indtil han 18 Aar gl. kom til Næsgaard, hvorfra han atter tog tilbage til Hjemmet, hvor han i flere Aar var Faderens Medhjælper, indtil han for nogle Aar siden selv blev Ejer af sin Fødegaard. Jørgensen er en driftig Landmand, der i forholdsvis faa Aar har forstaaet at drive sin Ejendom op til en forholdsvis meget høj Kultur, hvorfor han er agtet og anset paa Egnen.

³⁵⁴ **Jørgensen, Lars**, Son af Gaardmand Jørgen Mikelsen og Johanne Marie Kirstine Larsen, Bregninge ved Stubbekøbing, blev født 20. Maj 1868, kom, efter at have nydt alm. Almueskoleundervisning og efter sin Konfirmation at have gaaet i Aftenskole, til Næsgaard, hvor han forblev efter endt Skoletid som Mejerist en kort Tid, imedens den foregaaende Mejerist aftjente sin Værnepligt. Jørgensen tog senere til Jylland som Mejerist og var der til Foraaret 1892, da Faderen ønskede at afstaa sin Gaard (64 Td. Ld.) i Bregninge til ham. I Foraaret 1897 blev Jørgensen gift med Maren Sophie Rasmussen, en Datter af Gaardejer i Anderstrup ved Maribo Rasmus Jensen og Ane Margrethe Jørgensen. Jørgensen virker meget for Sammenslutning blandt Landmændene for paa den Maade at støtte deres Bedrift i økonomisk Henseende, ligesom han blandt andet ogsaa er Formand for en Foredragsforening i Horbelev Sogn o. s. v.

³⁵⁵ **Hansen, Hans Frederik**, Søn af Gaardmand Jørgen Hansen, Bonned ved Stubbekøbing, kom først til „Saltoftogaard“ ved Svebølle som Underforvalter, men blev efter kort Tid Forvalter paa „Nagelsti Skovgaard“, hvor han var til Maj 1895. Siden da har Hansen været Forpagter af „Oddebækgaard“ ved Nysted.

³⁵⁶ **Engberg, Hans Peter Christian**, Søn af Gaardmand Lars Olsen, Gedser, kom fra Næsgaard som Underforvalter først til „Carlsfeldt“ og senere til „Sprettingegaard“ ved Tureby som Forvalter hos Forpagter Gehter. I Foraaret 1893 tog Engberg atter til Næsgaard, hvor han var Forvalter indtil Maj 1895, da han blev gift og samtidig overtog sin Svigerfaders Gaard i Gedesby ved Gedser, ligesom han Aaret efter ogsaa overtog sin Fodegaard i samme By, som dog snart efter solgtes paa nær 20 Td. Ld., der lagdes ind under den anden Gaard (der ialt nu har 94 Td. Ld.). •

³⁵⁷ **Jørgensen, Christian**, Søn af Gaardmand H. Jørgensen, Lyngø ved Sorø, fik som 19aarigt ungt Menneske Plads som Underforvalter paa „Fuglsang“ paa Lolland, kom hefra først til „Nøttrupgaard“ i Jylland og senere til „Rudbjerggaard“ som Forvalter, i hvilken Stilling han ogsaa har været paa „Corselitze“ og nu er paa Herregaarden „Taarnborg“ ved Korsør hos Godsejer Edv. Beck.

³⁵⁸ **Heiberg, Hans Holger**, Søn af Apotheker, Justitsraad Heiberg, „Lystrup“ ved Herning. Efter endt Ophold paa Næsgaard tog han til „Brahesholm“ ved Aarup en kort Tid for at søge videre Uddannelse i Landbruget og tog i Vinteren 1890—91 til Askov Højskole, men da Heiberg ikke folte sig ret hjemme i Landbrugets Tjeneste, bestemte han sig til at gaa samme Vej som Faderen, kom i Lære paa St.

Mathæus Apothek i København, hvor han var i godt 3 Aar, frekventerede derefter den farmaceutiske Lærestalt i $1\frac{1}{4}$ Aar og blev i Januar 1896 farmaceutisk Kandidat. Heiberg var nu i 2 Aar paa Helms Apothek i Horsens, indtil han i 1898 blev Provisor paa Ringe Apothek.

³⁵⁹ **Nitche, Holger Ove Sigurd**, Son af Kontorchef, Justitsraad Nitsche i København. Var efter Opholdet paa Næsgaard endnu et Aar ved Landvæsenet, men kom saa paa et Gasværkskontor i København og rejste for et Par Aar siden til Amerika.

1889.

³⁶⁰ **Westh, Georg Theodor V.**, Son af Gaardmand Westh, „St. Hallegaard“, og Broder til 255, 273 og 333, fik Plads som Medhjælper hos en ældre Slægtning paa Holbækegnen, blev senere gift paa Bornholm og overtog Svigerfaderens Gaard, „Assergaard“ pr. Aarsballe ved Rønne (100 Td. Ld., 11 Td. Hartk.), som han nu driver.

³⁶¹ **Povelsen, Povl V. A.**, Son af Gaardmand R. Povelsen, Skælby ved Fiskebæk. Er stadig behjælpelig i Faderens Bedrift.

³⁶² **Rømer, Chr. F. R.**, Son af Proprietær og Aamtsraadsmlem H. A. Rømer, „Blykobbegaard“ ved Rønne, der var paa Næsgaard 1852—54. — Rømer er født 1871, kom fra Næsgaard som Forvalter til „Nørlund Ladegaard“ ved Arden (hos Forpagter Halvorsen, tidl. Lærling paa Næsgaard). I Foraaret 1892 tog han hjem for at hjælpe Faderen med

Driften af sine tvende Gaarde som Bestyrer af „Bukkegaard“ (80 Td. Ld.), som han senere overtog som Ejendom ved Faderens Død 1895.

363 **Petersen, Valdemar Bay,** Søn af Forvalter R. Petersen paa Tærø. Tog strax efter Examens Afholdelse fra Næsgaard til Rusland og er nu Forpagter af en stor Gaard „Heringhoff“ i Lifland.

364 **Rudbæk, Johannes,** Søn af afdøde Pastor Rudbæk. Blev bortvist fra Skolen i Februar 1891.

365 **Larsen, Hans Christian,** er Søn af Hjulmand R. Larsen, Broby ved Sorø, men blev opfødt paa en Bøndergaard i samme Egn, indtil han kom til Næsgaard, hvorfra han tog til Landbohøjskolen og blev Landbrugskandidat 1893 i April Maaned. Han fik strax Ansættelse som Assistent i Landøkonomi ved samme Lærestanstalt, hvor han virkede til Efteraaret 1895, da han blev ansat som Kasserer ved det kgl. danske Landhusholdningsselskab i København. I Sommeren 1896 foretog Larsen med Understøttelse af Landbrugsministeriet og det Classenske Fideikommis en Studierejse til Tyskland og Holland. Siden Januar 1897 har Larsen tillige beklædt Stillingen som Sekretær for Foreningen af danske Landbrugskandidater.

366 **Christensen, Christen,** Søn af Gaardmand Jens Christensen, Buddinge ved Gentoftø, blev, efter at have opholdt sig en Tid i sit Hjem, Forvalter paa „Kokkedal“ ved Hørsholm, senere blev han gift og overtog en Glarmesterforretning i København. Har nu Beskæftigelse i Frihavnen.

367 **Christiansen, Peder R.,** Søn af Gaardmand Erik Christiansen, Sanderum ved Odense, tog efter endt Militær-

tjeneste, hvor han var Befalingsmand, hjem til Faderen, opholdt sig her indtil Begyndelsen af Aaret 1898, da han købte „Kaadekildegaard“ ved Bred.

³⁶⁸ **Andersen, Hans Christian,** Son af Proprietær og Teglværksejer Claus Andersen i Løjtved ved Stenstrup, kom fra Næsgaard tilbage til Hjemmet for at bestyre sin Fodegaard i Forening med Præstegaarden, der havde i Forpagning, tilsammen 230 Td. Ld. Denne ret betydelige Bedrift stod Andersen for i 5 Aar, da Faderen imidlertid foruden sin store Teglværksdrift havde købt Herregaarden „Løjtved“. Derefter fik Andersen Egebjerg Teglværk først at bestyre for Faderen, senere for egen Regning, samtidig med at han driver en mindre Gaard.

1890.

³⁶⁹ **Jakobsen, Harald E.,** Son af Møller Jakobsen, Brons Mølle ved Brons St. Tog fra Næsgaard hjem til Faderen, købte senere „Kragtsbjerggaard“ ved Odense, som han strax efter bortforpagtede, hvorefter han købte en Gaard i Kongsted ved Fredericia, som han nu driver.

³⁷⁰ **Andersen, Søren,** Son af Gaardfæster J. Andersen, „Bjerrebygaard“ ved Rudkøbing og Broder til 244 og 320. Tog fra Næsgaard hjem til Faderen en Tid, forinden han kom til Forpagter Friis paa Hovedgaarden „Asserstrup“ ved Naskov, hvor han var til Efteraaret 1895, fra hvilken Tid han atter er Medhjælper hos sin Fader.

³⁷¹ **Højer, Carl M.,** Son af Sognefoged Chr. Højer i Ønslev ved Eskildstrup, tog hjem for at hjælpe Faderen,

men rejste et Aar efter til Rusland og er nu Mejerist paa Owerlack pr. Walck i Lifland.

372 **Jørgensen, Lars P.**, Søn af Parcellist P. P. Jørgensen, Sorup ved Nysted. Blev Medhjælper paa „Ødegaard“, senere Forvalter paa „Næsgaard“ og fra 1897 er han Gaardejer i Holeby paa Lolland.

373 **Howie, Thorvald**, Søn af Forpagter E. Howie, „Fiskenæs“ ved Graasten. Fik som Forvalter først Plads paa „Maibølgaard“ og senere paa „Regenisgaard“ paa Als, er nu Bestyrer af sin Faders Gaard og Teglværk i Sundeved.

374 **Rømer, Thorvald**, Søn af Proprietær H. Rømer, „Skovsgaard“ ved Hasle (tidl. Lærling paa Næsgaard 1854—56), tog hjem for at hjælpe Faderen, der overdrog sin ovennævnte Ejendom (100 Td. Ld.) i Clemens Sogn til ham i Efteraaret 1897. Samtidig blev Rømer gift.

375 **Jensen, Peter E.**, Søn af Skolelærer Jensen i Lillebrænde ved Stubbekøbing, kom fra Næsgaard til „Søllestedgaard“ som Underforvalter hos Godsejer L. Jørgensen, blev senere Forvalter paa „Fænøgaard“ paa Øen Fæno i Lillebælt. Herfra kom han til „Gjærdrup“ ved Skelskor og „Berringgaard“ ved Valby i samme Egenskab. Siden Januar 1898 har Jensen været ansat ved Københavns Politi.

376 **Rasmussen**, Søn af Hestehandler Rasmussen, Sallerup ved Vordingborg. Han maatte forlade Skolen en Maaned før Examen for at overtage Bedstefaderens Gaard.

377 **Nielsen-Ahrendt, Rasmus Johan**, Søn af Gaardmand Niels Ahrendt, Vejringe ved Stubbekøbing. Nielsen-

Ahrendt blev efter endt Uddannelse paa Næsgaard strax antagen der som Mejerist og Fodermester og fortsatte her indtil Foraaret 1894 for senere at gennemgaa et Kursus paa Landbohøjskolens Forsøgslaboratorium, hvorefter han blev ansat som Assistent for Præstø Amts Landboforeninger for at foretage Mælkeundersøgelser. Efter 3 Aars Forløb blev Posten nedlagt, og Nielsen-Ahrendt nedsatte sig derefter i Nykøbing F. som Regnskabsfører for større Gaarde. Han var en kort Tid i Sommeren 1898 Assistent ved Forsøgslaboratoriet.

1891.

³⁷⁸ **Straarup, Christian O. T.**, Son af Gaardmand O. Straarup, „Brødregård“ i Stenderup ved Kolding, født 23. Maj 1873, kom fra Næsgaard som Forvalter til en Gaard ved Haderslev og er siden 1898 Forpagter af sin Fødegaard. Gift 15. Oktober 1898 med en Datter af Gaardejer M. Thielst, Skallebæk ved Haderslev.

³⁷⁹ **Pedersen, Jacob V. Z.**, Son af Gaardmand L. Pedersen, Nygaard ved Rodby, kom fra Næsgaard som Avlskarl til „Thurebyholm“, men rejste efter 1 Aars Forløb tilbage til Falster som Bestyrer af Avlsgaarden „Marientyst“ ved Stubbekøbing, en da ret forfalden Gaard, som han nu efter 3 Aars Arbejde har faaet forholdsvis god Skik paa.

³⁸⁰ **Hansen, Thorvald**, Søn af Gaardmand Chr. Hansen, Regstrup paa Sjælland, blev Underforvalter paa „Gammelgaard“.

Poulsen, Carl Christian, Søn af Forpagter Poulsen, Knudsby ved Vordingborg, døde paa Skolen 21. April 1892 og i hans Sted blev optaget 1. Maj 1892

³⁸¹ **Olsen, L. P.**, Søn af Proprietær Olsen, „Sæderegaard“ i Klemensker pr. Aarsballe. Tog fra Næsgaard hjem, men blev senere Soldat og permitteredes som Sekondløjtnant fra København i 1898 og overtog derefter ovennævnte Gaard (163 Td. Ld., 17 Td. Hartkorn) af sin Fader.

Andersen, Lars Peter, Søn af afdøde Gaardmand Andersen, Virket paa Falster, maatte overtage Moderens Gaard 10. Oktober 1891, og i Stedet for ham blev 1. Novbr. 1891 optaget

³⁸² **Lauesen, Sigurd Emil**, Søn af afdøde Gaardmand Lauesen, Stenderup ved Kolding, født 16. Marts 1864. Opholder sig paa sin Fødeggaard, „Fenbjerregaard“ i Stenderup, som han bestyrer for Moderen.

³⁸³ **Larsen, Carl C.**, Søn af afdøde Gaardmand og Sognefoged L. P., Broby ved Sorø, tog til sit Hjem, men blev senere Forstaspirant under Sorø Akademis 1. Skovdistrikt.

³⁸⁴ **Pedersen-Skov, Hans Peder**, Søn af Gaardmand P. H. Skov, Karleby, Falster. Deltager nu i Driften af sin Faders Gaard.

³⁸⁵ **Luja, Betel Ludvig**, Søn af afdøde Forvalter Luja, „Fuglsang“ ved Hammel, blev Forvalter i Jylland.

³⁸⁶ **Hansen, Carl Peter Gundorph**, Søn af Gaardmand Hansen, Rørbæk ved Saxkøbing, er Gaardbestyrer for Faderen.

³⁸⁷ **Høier, Johannes P.**, Søn af Sognefoged Chr. Hoier, Ønslev ved Eskildstrup, blev først Underforvalter paa „Sædingegaard“ hos Hofjægermester, Landstingsmand O. Brun, men tog senere hjem for at hjælpe Faderen.

1892.

³⁸⁸ **Andersen, Peter**, Søn af Gaardfæster Andersen, „Bjerrebygaard“ ved Rudkøbing, kom til Næsgaard som 4de Broder, der havde været der paa Skolen, hvorfra han rejste hjem for at hjælpe Faderen, indtil han i Foraaret 1897 blev Forvalter paa „Dyrehavegaard“ ved Mørkov.

³⁸⁹ **Rømer, Hans A. Bohn**, Søn af Proprietær og Amsraadsmedlem Rømer, „Blykobbegaard“ ved Ronne (Lærling paa Næsgaard 1852—54). Rømer er født 1874, kom fra Næsgaard til „Krabbesholm“ ved Skive, men tog snart hjem og har siden Faderens Død i Efteraaret 1895 bestyret „Blykobbegaard“ for Moderen.

³⁹⁰ **Madsen, Jens Christian**, Søn af Gaardejer J. P. Madsen, Tjørnelunde ved Slagelse, blev strax antagen som Mejerist og Fodermester paa Næsgaard, en Plads, han beholdte indtil September 1898, dog med Afbrydelse af Militærtjenesten. Madsen læser nu til Landbrugsexamen ved Landbohøjskolen.

³⁹¹ **Schrøder, Carl W. Peetz**, Søn af Skolelærer Schrøder, Froslev ved Haslev. Kom først til „Vaarskov“ som Underforvalter og blev senere Politibetjent i Næstved.

³⁹² **Jansen, Holger E. C.**, Søn af Forvalter Jansen, „Engestofte“ ved Maribo. Kom fra Næsgaard som Forvalter først til „Ulriksdal“ ved Nysted, hvor han var i 2 Aar, senere en kort Tid til „Mariboladegaard“, og fra 1897 til Maj 1899 har Jansen været Avlsforvalter paa „Corselitze“. Er nu i samme Egenskab paa „Vennerslund“ ved Nørre-Alslev.

³⁹³ **Clausen, Alfred**, Søn af Proprietær Clausen, „Snare-mosegaard“ ved Rudkøbing, tog tilbage til Hjemmet indtil Efteraaret 1897, da han overtog Driften af „Lundegaard“ i Skrobølø ved Rudkøbing.

³⁹⁴ **Christensen, Andreas**, Søn af Gaardmand Christian Christensen, Ullerup ved Graasten i Sundeved. Blev kort efter Afgangen fra Næsgaard tysk Soldat og laa som saadan i Garnison i Berlin. Efter endt Tjeneste fik Christensen Plads som Forvalter hos Proprietær Knudsen paa „Lys-holm“ paa Als. Denne Mand solgte i 1898 „Lysholm“ til et dansk Interessentskab, bestaaende af Mænd fra Als og Sundeved. Christensen, der er Medinteressent i „Lysholm“, er vedblivende Bestyrer af Ejendommen.

³⁹⁵ **Møller, Rasmus P.**, Søn af Gaardmand J. Møller, Bjertrup ved Horning, blev efter endt Kursus paa Næsgaard Forvalter hos Forpagter Gether, „Sprettingegaard“, hvor han var et Aar. Er nu Bestyrer af sin Fødegård i Bjertrup.

³⁹⁶ **Larsen, Lars Peter**, Søn af Gaardejer Lars Larsen, Valby ved Helsingø, kom fra Næsgaard som Forvalter først til „Sprettingegaard“ og senere paa „Brodda“ ved Skurup i Sverrig.

1893.

³⁹⁷ **Jacobsen, Niels Jørgen**, Søn af Gaardmand Niels Jørgensen, Suserup ved Sorø, blev Medhjælper paa „Ødegaard“ ved Saxeboing fra Maj 1895 til Maj 1896, derefter Forvalter paa „Lindeborggaard“ ved Slagelse, indtil han i Foraaret 1898 købte en Gaard i Sigersted Sogn ved Ringsted.

Nielsen, Hans, Søn af afdøde Gaardejer Niels Nielsen, Bredstrup ved Fredericia, forlod Skolen strax paa Grund af Svaghed, og i hans Sted blev umiddelbart derefter optaget

³⁹⁸ **Jensen, Frederik Christian August**, Søn af Gaardmand Jens Madsen, Vinkel ved Højslev i Fjends Herred. Han blev født 15. Juni 1875 og kom til Næsgaard 1. Juni, herfra rejste Jensen til sit Hjem, hvor han var Faderen behjælpelig, til han i Efteraaret 1897 købte en lille Gaard (1 Td. Hartk.) i Søborg (Nabo til Næsgaard) ved Stubbekøbing. Gift 22. December 1897 med Elise Sophie Christiansen, Datter af Fyrbøder Christian Gundslev paa Næsgaard.

³⁹⁹ **Friis, Vilhelm M. Petersen**, Søn af Gaardejer Hans Pedersen Friis paa Fejø, tog fra Næsgaard hjem for at hjælpe Faderen, men skal være død kort efter.

⁴⁰⁰ **Kofoed, Adolph Andreas**, Søn af Gaardejer, Kaptajn Kofoed, „Langemyregaard“ ved Aakirkeby. Blev strax ved Afgangen fra Næsgaard Underforvalter paa „Gedsergaard“ hos Hofjægermester Tesdorpf, hos hvem han var indtil Foraaret 1897, da han blev Forvalter hos sin Fader paa ovennævnte Gaard.

⁴⁰¹ **Jensen, Christian**, Søn af Løjtnant og Proprietær S. Jensen, Ejer af „Tornbygaard“ ved Aakirkeby og „Lands-

dommergaard“ samt „Skovgaard“. Var en Tid Forvalter i Jylland, er nu for Tiden behjælpelig i Faderens Bedrift.

402 Ingemann, Valdemar, Son af Skolelærer Ingemann, Horreby ved Nykøbing F. Efter endt Afgangsexamen blev han antaget først til Mejerist og senere som Forvalter paa Næsgaard, ialt i 4 Aar. Siden 1. Maj 1899 har Ingemann været Avlsforvalter paa „Sædingegaard“ ved Rødby hos Hofjægermester, Landstingsmand O. Brun, R. af Dbg.

403 Brun, Niels Rasmus Nielsen, Son af Bager Brun i Hammel, er født 2. Juni 1875, var først Landvæsenlærling paa „Pederstrupgaard“ og en Gaard i Skjoldelev (Mundelstrup), hvorefter han kom til Næsgaard, blev derfra først en kort Tid Bestyrer af en mindre Lystejendom i Nordsjælland, var derefter arbejdende Forvalter paa en middelstor Gaard i Midtjylland og er nu Forvalter paa „Lyngbygaard“ ved Brabrand.

404 Hein, Rudolph Peter, Søn af Godsinspektør Hein, Krogsbøllegaard ved Nyborg. Strax efter sin Konfirmation blev Hein sendt til Rusland til en ældre Broder, der er Forpagter paa Godset „Kopiany“, 4 Mil fra Riga i Lifland. Her var Hein i 4 Aar, dels for at lære Sproget og dels for at sætte sig ind i Forholdene og navnlig lære Avlsbruget der at kende. Var saa i 2 Aar paa Næsgaard og rejste strax til Lifland igen, blev en kort Tid Forvalter hos Broderen, men fik saa Plads hos en Rigmand (Millionær) i Lithauen og fik 600 Kr. i aarlig Løn. Et halvt Aar efter fik han Tilbud om, at overtage en Forvalterplads hos en Fyrst Merkinsky paa Godset „Dugéno“, 60 Mil nordvest for Moskov. Hein fik Lov at rejse af sin første Plads og blev antagen i den sidstnævnte ved Juletid 1896 til Løn 1600 Kr. aarlig.

Efter første Aars Forløb blev Lønnen forhojet til 2000 Kr. Godsets Areal, som Hein har med at gore, beløber sig ialt til 16000 Tdr. Land, hvoraf de 2500 er opdyrket og drives under Hovedgaarden og de 5 Afbyggergaarde; paa de sidstnævnte er Underforvaltere. Det øvrige Areal ligger dels med Græs og dels med Skov, og noget overlades Bønderne mod Arbejde paa Gaardene. I Efteraaret 1898 blev Hein gift og har vist nu en ret sikker Stilling der paa Godset.

⁴⁰⁵ **Jensen, Jens Chr. A. V.**, Søn af afdøde Gaardejer Jensen, „Lundegaard“ i Veflinge, blev først Underforvalter paa „Vennerslund“ hos Stamhusbesidder Grandjean og senere en kort Tid hos Jægermester Hastrup, „Hjortholm“, er nu siden Efteraaret 1898 Forvalter hos Grev Ahlefeldt Laurvig paa Vestergaard ved Rudkøbing.

1894.

⁴⁰⁶ **Kjeldsen, Michael Christian**, Søn af Gaardejer Kjeldsen, Vejlbj ved Ris Skov, havde kort Tid Plads som Forvalter paa „Lidsø“ ved Rødby, tog derefter til Landbohøjskolen, men maatte paa Grund af Sygdom efter et Aars Forløb atter gaa til det praktiske Landbrug og blev Underforvalter paa Skaarupgaard ved Aarhus, rejste senere til Rusland og er nu Inspektør paa et Riddergods „Labehnen“ ved Creuzburg i Østprøjsen.

⁴⁰⁷ **Petersen, Theodor L.**, Søn af Gaardejer Petersen, „Nygaard“ ved Rødby, kom fra Næsgaard til „Sprettingegaard“ ved Thureby som Forvalter, men efter $1\frac{1}{2}$ Aars Forløb maatte han tage hjem for at hjælpe Faderen paa „Nygaard“.

408 **Larsen, Hans G.**, Søn af Gaardejer M. Larsen, Ønslev ved Eskildstrup, tog hjem efter endt Ophold paa Næsgaard.

409 **Plesner, Henning**, Søn af Forpagter Plesner, „Knuthenlund“ ved Søllested St., lærte først det praktiske Landvæsen paa en Gaard paa Lolland, forinden han kom til Næsgaard, blev senere Avlsforvalter paa den store Herregaard „Kiding“ ved Graasten i Sønderjylland, hvor han endnu er.

410 **Clausen, Jens**, Søn af Gaardmand Clausen, Øster Uttrup ved Aalborg, kom fra Næsgaard til Hovedgaarden „Valdnæs“ paa Falster som Underforvalter.

411 **Christensen, Olaf P.**, Søn af Gaardmand Christensen i Nørre Vedby ved Nørre Alslev, blev Underforvalter paa „Ødegaard“.

412 **Gudmand-Høyer, Johannes V.**, Søn af Lærer Gudmand-Høyer i Nykøbing F. Kom fra Næsgaard til Thy som Underforvalter hos Proprietær Sørensen paa Hovedgaarden „Irup“ ved Hørdum, hvorfra han kom til „Saunsøgaard“ ved Nakskov, først som Medhjælper og senere som Fodermester.

413 **Clausen, Bernhard**, Søn af Proprietær Clausen, „Snareosegaard“ ved Rudkøbing, tog fra Næsgaard til Hjemmet som Medhjælper og overtog fra Maj 1899 sin Fædrengaard i Forpagtning.

414 **Larsen, Jens Karl**, Søn af Gaardmand Jens Larsen, Valdby ved Helsingø og Broder til 396, rejste fra Næsgaard til sit Hjem og aftjener for Tiden sin Værnepligt i København.

415 **Clausen, Hans I. C.**, Søn af afdøde Gaardmand, Amsraadsmedlem Niels Clausen, „Møllegaard“ i Bellingø ved Odense; kom fra Næsgaard til „Pedersdal“ paa Amager som Medhjælper hos Forpagter Vestergaard. For Tiden aftjener Clausen sin Værnepligt som Gardist.

416 **Petersen, Niels Frederik**, Søn af Gaardmand L. Petersen, Sønder Taastrup, Falster, (og Broder til 439) har stedse opholdt sig i sit Hjem alene med Undtagelse af det 2aarige Ophold paa Næsgaard.

417 **Ludvigsen, Christian**, Søn af Gaardmand P. J. Ludvigsen, Avnbøl ved Graasten, maatte tage fra Næsgaard for Examens Afholdelse paa Grund af Indkaldelse til den projsiske Militærtjeneste. Blev i Flensborg sammen med Kammerater pakket i et Extratog, der afgik til Königsberg i Østprojsen, en Korsel paa 170 Mil, der varede i 44 Timer. Her ligger Ludvigsen endnu som Grenader.

418 **Otto, Carl A.**, Søn af Proprietær J. P. Otto, „Trolle-
rupgaard“ ved Jelling (gl. Næsgaards-Lærling) blev efter endt Kursus paa Næsgaard Medhjælper hos sin Fader og aftjener for Tiden sin Værnepligt ved Livgarden.

419 **Larsen, Jens J.**, Søn af Gaardmand P. Larsen, „Kindstrup Ellegaard“ ved Gelsted, blev først Forvalter paa „Gronnegaard“ ved Herløv og senere paa „Ørumgaard“ ved Frederikssund, hvor han endnu er.

⁴²⁰ **Friis, Peter K. P.**, Søn af Gaardmand H. J. Petersen Friis paa Fejø, blev født 20. August 1877, har stedse opholdt sig i sit Hjem paa Fejø alene med Undtagelse af de Aar, han var paa Næsgaard.

⁴²¹ **Knudsen, Hans Harald**, Søn af Gaardmand H. Knudsen, Stokkemark ved Nakskov. Efter endt Skoletid forblev han en kort Tid paa Næsgaard som Forvalter, tog saa til sit Hjem for at hjælpe Faderen og er fra Maj 1899 Forvalter paa „Hellingegaard“ ved Sølsted paa Lolland.

⁴²² **Jensen, Hans Martin**, Søn af Sognefoged H. Jensen, Monge ved Helsingø, hvor han blev født i Aaret 1876, tog fra Næsgaard til sit Hjem for at hjælpe Faderen, der ejer en større Gaard.

1896.

⁴²³ **Olsen, Hans A. J.**, Søn af Gaardejer Christian Olsen, Halsted ved Nakskov, kom atter fra Næsgaard til sit Hjem, hvor han er behjælpelig i sin Faders Bedrift.

⁴²⁴ **Rasmussen, Gustav**, Søn af Gaardejer M. Rasmussen, „Strangegaard“ ved Nørre Alslev, tog fra Næsgaard til sit Hjem for at hjælpe Faderen.

⁴²⁵ **Petersen, August E.**, Søn af Gaardejer H. Petersen, Raago ved Fejø, tog fra Næsgaard hjem til Raago.

⁴²⁶ **Svejstrup, Gunnar Vinther**, Søn af Gaardejer Søren Svejstrup, „Sandergaard“ ved Odder (gl. Næsgaard-

Lærling,, blev født 13. September 1876, var efter sin Konfirmation en Vinter paa Olbæk Højskole og en Vinter paa Testrup Højskole og lærte praktisk Landbrug hos Joh. Lauridsen, Grønvang. Sveistrup kom fra Næsgaard hjem til sin Fader for at være denne behjælpelig i Bedriften og er nu for Tiden Soldat.

⁴²⁷ **Johansen, Gerhard,** Søn af Gaardejer og Møller Claus Johansen, Torderup ved Aalborg. Fik ved sin Rejse fra Næsgaard Plads som Medhjælper hos Proprietær Otto, „Trollerupgaard“ ved Jelling, hvor han endnu er.

⁴²⁸ **Christensen, Nicolaj,** Søn af Gaard- og Mejeriejer Anders Christensen og Sophie Hansen i Dybbøl, blev født der i Juli 1877, nød i sin Barndom den Undervisning, som de tyske Almueskoler byder. Efter sin Konfirmation besøgte han en Tid Skibelund Efterskole og lærte Landvæsen hos sin Onkel i Gammelgab og Bonefeld, Sotrup, forinden han kom til Næsgaard. Da hans Fader, som døde i 1887, havde opereret for Danmark, er Sonnen altsaa dansk Under- saat, og da Projsen har nægtet ham Borgerret i Hjemmet, kan Christensen ikke opholde sig der, men er for Tiden paa en Gaard i Württemberg.

⁴²⁹ **Riis, Georg F. A.,** Søn af Forpagter Riis, „Bølles- minde“ ved Maribo, blev født 13. November 1877, kom fra Næsgaard som Forvalter paa „Sprettingegaard“ hos Forpagter Gether.

⁴³⁰ **Skebye, Carl Lorentius,** Søn af Forpagter Skebye, „Haugaard“ ved Nakskov, født 19. November 1879 paa Juel- linge, hvor Faderen (Næsgaard 1856—58) da var Forpagter. Efter sin Konfirmation var han Landvæsenslærling i 3 Aar

paa forskellige Gaarde paa Sjælland og Lolland, forinden han kom til Næsgaard, hvorfra han blev Forvalter hos Grev Ahlefeldt paa „Vestergaard“ paa Langeland. Aftjener for Tiden sin Værnepligt.

⁴³¹ **Clausen, Hans A.**, Søn af Gaardmand J. Clausen, Oreby ved Saxkøbing, er for Tiden Faderen behjælpelig i hans Bedrift.

1897.

⁴³² **Larsen, H. I.**, Søn af Gaardmand I. Larsen, Valdby ved Helsingø og Broder til 396 og 414.

⁴³³ **Andersen, R. C.**, Søn af Gaardmand I. Andersen, Lundby Taarup ved Beldringe.

⁴³⁴ **Andersen, N. N.**, Søn af afdøde Gaardmand N. Andersen, „Kristinebjerggaard“ ved Tavlov.

⁴³⁵ **Knudsen, C. A.**, Søn af Gaardmand K. Knudsen, Stokkemærke ved Maribo.

⁴³⁶ **Larsen, I. P.**, Søn af afdøde Gaardmand Chr. Larsen, Kjældbylille paa Møen.

⁴³⁷ **Justesen, P. C.**, Søn af Gaardmand I. Justesen, Thorslunde ved Rødby.

438 **Møller, P. I.**, Son af Gaardejer Therkel Møller, „Lillerupholm“ ved Horsens.

439 **Pedersen, P.**, Son af Gaardejer L. P., Sønder Taastrup ved Nykøbing F. (Næsgaard-Lærling 160) og Broder til 416.

440 **Møller, S. E.**, Son af Forpagter Møller, „Lerbjerggaard“ ved Maribo.

1898.

441 **Hansen, Alfred**, Son af Gaardmand H. Hansen, Torpe ved Rudkøbing.

442 **Rasmussen, Hans Peter**, Son af Gaardmand P. Killing i Næs ved Grønsund.

443 **Petersen, Søren Viktor C.**, Son af Gaardmand Christian Petersen, Stokkemarke ved Maribo.

444 **Kjærskou, Frederik H.**, Son af Museumsdirektor Kjærskou, København.

445 **Johansen, Claus**, Son af Møller og Gaardmand C. Johansen, Torderup ved Aalborg.

446 **Christensen, Morten C.**, Son af Gaardmand N. Christensen, Gedesby ved Gedser.

447 **Hornemann, Jacob**, Søn af Gaardejer Hornemann, „Hvolgaard“ paa Øland ved Aabybro.

448 **Petersen, Peter R. S.**, Søn af Gaardmand Christian Petersen, Nøbbølle ved Horslunde.

449 **Blædel, Søren E. S.**, Søn af Gaardmand Blædel, Skelstofte ved Rødby.



Naar man nu har gaaet denne Liste af gamle Næs-gaardianere igennem, vil sikkert de fleste have faaet et Indtryk af, at der er forholdsvis mange gaaet bort, at Døden har gjort en rig Høst blandt de 449 gamle Næsgaards-Lærlinge. Dette er ogsaa Tilfældet. Mindst 76 er ikke mere blandt de levendes Tal, og mange af disse er gaaet bort i deres bedste Alder, et Forhold, hvortil Krigen 1864 har gjort sin betydelige Del.

Det næste, mange vistnok vil have lagt Mærke til, er, at de er ikke faa i Tal, som har forladt Fædrelandet og er dragne bort til fremmede Lande. I Særdeleshed har mange Sønderjyder forladt deres Hjemland, hvilket jo er let forklarligt, naar man ser hen til de Forhold, der raader i deres gamle Hjem. Alt i alt opholder der sig for Tiden ca. 37 gamle Næsgaardianere i Udlandet.

Tilbage bliver der saaledes 336, og med Hensyn til disse har det ikke været muligt, trods alle Anstrengelser, at finde det nuværende Opholdssted for de 31. Flere af disse kan jo godt være døde, og maaske opholder en Del af dem sig i Udlandet, medens Resten har forstaaet at holde sig udmærket godt skjult. Der er saaledes af de levende og her i Landet bosiddende 336 kun 305, hvorom man ved nogenlunde Besked, Og af disse 305 opholder 9 sig endnu paa Skolen og afgaar først derfra 1. Maj 1900. Resten er spredt

rundt om i det ganske Land (Nordslesvig indbefattet), hvor 248 er i Stilling og virker som praktiske Landmænd, enten som Selvejere, Forpagtere eller Medhjælpere.

Derimod er der ikke mindre end 48, som tidligt eller sent er gaaet over i Stillinger, der mange Gange er ret forskellige fra det egentlige Landbrug; man finder saaledes ikke faa Forretningsmænd af forskellig Art, Lærere, Dyr læger, Branddirektører, Gæstgivere, Jærnbanefolk osv., Livsstillinger, der jo kun har lidt at gøre med den Uddannelse, deres Indehavere har nydt paa Næsgaard.

Dette kan imidlertid næppe lægges den Classenske Agerbrugsskole til Last. Det er snarere et Vidnesbyrd om, at en Del af disse Mænd ikke egnede sig for eller følte Lyst til det praktiske Landbrug. Eller maaske det med mere Ret kan siges, at en Del af de gamle Næsgaardianere, som er gaaet over i andre Stillinger, paa Næsgaard har faaet lagt Spiren til Lysten til at gaa videre med boglig Syssel, hvorved de saa er kommen bort fra deres oprindelige Bestemmelse. Lægges man imidlertid nøje Mærke til disse Mennesker, som for Tiden færdes i Stillinger, der kun har lidt med det egentlige Landbrug at skaffe, vil man snart komme til det Resultat, at den største Skyld for det nævnte Forhold bærer de for Landbruget saa daarlige Tider.

Det ligger ved denne Lejlighed nær lidt nærmere at betragte, hvilken Betydning den Classenske Agerbrugsskole paa Næsgaard har haft for vort Samfund i Almindelighed og for det danske Landbrug i Særdeleshed efter nu at have været i fuld Virksomhed gennem 50 Aar.

Der er særlig to Opgaver, som man maa forlange, en

saadan Skole skal stille sig : først og fremmest Varetagelsen af den fortsatte Opdragelse af de unge Mennesker, som bliver betroet Skolen i 2 Aar, og dernæst Omsorgen for deres faglige Uddannelse. Den første og vigtigste Fordring stiller alle Forældre ubetinget til det Sted, hvorhen de skal sende deres 17—18-aarige Sønner: at de kan blive bevarede som gode Mennesker og ikke tager Skade hverken paa Sjæl eller Legeme, men at deres Udvikling fremmes, saaledes som den er begyndt i de gode Hjem under Faders og Moders vaagne Øje.

Spørges der da, hvorledes Næsgaard har løst denne vanskelige Opgave, da vil Svaret ubetinget blive: Næsgaard har løst den godt! Man fristes saa til at spørge videre om Grunden til det gode Resultat, særlig fordi det ikke er uden Exempler, at Opdragelsesanstalter netop i vore Dage har været udsatte for en ret skaanselsløs Kritik paa Grund af deres manglende Ævner i den nævnte Henseende. En af Grundene er da utvivlsomt den, at man har forstaaet paa en særlig heldig Maade at beskæftige de unge Mennesker, saaledes at alle deres slumrende Ævner og unge sprudlende Kræfter strax toges fuldt i Brug, og saaledes at der ingen Tid blev til Lediggang, Roden til alt ondt. Særlig den yderst heldige og sunde Vexlen mellem teoretisk og praktisk Beskæftigelse, der er den mest fremtrædende Ejendommelighed ved denne Skole, tør vistnok med god Grund anses for at være af ikke ringe Betydning i denne Henseende. De unge Elever faar ved deres Deltagelse i det praktiske Arbejde Lejlighed til at se i Virkeligheden, hvad de har hørt doceret ved den teoretiske Undervisning. Og at dette har en stor Indflydelse paa de unges Tankevexlen er selvindlysende. Hvad der heller ikke kan anses for uvæsenligt er Skolens ret ensomme Beliggenhed langt borte fra Verdens Tummel i en naturskøn Egn i den nordøstlige, høje og smukkeste Del af Falster, der, hvor

Østersøen og Smaalandsøen støder sammen i Grønsund, og med en sjælden storslaet Udsigt til det skønne Møen med dets høje Klint og til Bogø med de derved liggende mindre Øer og med Sjælland i Baggrunden. Alt dette, der jo ofte er saa vidt forskelligt fra, hvad de Unges Hjem byder af Naturskønheder, kan nok indvirke paa deres Tanker og stemme dem til Taknemmelighed mod Forsynet. Og af ikke mindre Betydning er den daglige Omgang indenfor Skolens Mure og den travle Færden i Mark, Have og Skov sammen med gode Kammerater.

Som Regel er alle Lærlingene Landmandssønner, der til Dels er opdragne paa samme Vis, og som møder paa Næsgaard med tilnærmelsesvis samme Maal af Skolekundskaber og alle i samme Alder. Kort sagt, de unge forstaaer strax hverandre, og hvad der maatte mangle i saa Henseende afhjælpes snart af den et Aar ældre Klasse, der paa forskellig Maade paa kærlig Vis tager sig faderligt af Skolens yngre Sønner. En heldig Skik er det ogsaa, at der saavel i den yngre som i den ældre Klasse er en saakaldet Inspektør, en Værdighed, der skifter mellem de 9 Elever i hver Klasse, og som varer 1 Uge ad Gangen. Det er Inspektørens Pligt i enhver Henseende at sørge for Ordenens Opretholdelse mellem Kammeraterne, at paase, at de fastsatte Tider for Arbejde og Hvile overholdes, at der er Ro og Orden paa Skolen, at alle efter Kl. 10 Aften er i Seng, og at ingen derefter mæler et Ord, som kan forstyrre Natteroen o. s. v. — kort sagt, Inspektøren er paa alle saadanne Omraader en Autoritet, saa længe han beklæder Stillingen. Derefter træder han tilbage i de Meniges Rækker, indtil det bliver hans Tur i Omgangen igen. Skulde det mangle paa den fornødne Respekt overfor Inspektøren, har han at henvende sig uopholdeligt til den Overordnede, som maatte være tilsynshavende i det givne Øjeblik. Men det er yderst sjældent, at dette gøres fornødent; thi det har

alle Dage paa Næsgaard været en Æressag for de saakaldte „Fædre“ (den ældste Klasse) at opdrage deres „Sønner“ (den yngste Klasse) saaledes, at de i Tiden kan gøre deres Fædre Ære. Enhver i ældste Klasse har i yngste Klasse sin særlige Søn, som det specielt paahviler ham som Fader at drage Omsorg for paa alle Maader. Og der er Sorg, dersom en Søn paa en eller anden Maade gør sin Fader Skam. Om Overlast eller korporlig Revselse bliver der ikke Tale, det er kun med Aandens Vaaben, der kæmpes. Hele dette gode Forhold, der stundom varer langt ud over Opholdet paa Næsgaard, er af meget stor Betydning.

I denne Forbindelse skal ogsaa nævnes et Forhold af ikke uvæsentlig Betydning, nemlig det, at alle de 18 Lærlinge daglig spiser ved Forstanderens og dennes Familjes Bord, ligesom de paa anden Maade nyder godt af Familjelivet paa Næsgaard,; den Indflydelse, dette har paa de unge Mennesker i 18—20 Aars-Alderen, kan ikke noksom vurderes.

Betræffende den faglige Uddannelse, da er det for den Classenske Agerbrugsskole paa Næsgaard mest fremtrædende, ejendommelige Forhold alt berørt, nemlig den her gennemførte Forening af teoretisk og praktisk Vejledning, saaledes at den ene Klasse er paa Skolen, medens den anden deltager i de forskellige Landbrugsarbejder. Der skiftes hver Middag med Undtagelse af Høsttiden, da alle deltager i Høstarbejdet. Det første Aar, Lærlingene tilbringer paa Skolen, omfatter den teoretiske Undervisning, Dyreriget og Plante- riget, Naturhistorie, Kemi og Fysik, Matematik og Regning, Retskrivning og geometrisk Tegning, medens der det andet Aar undervises i Agerdyrkningslære, Husdyrhold (deri indbefattet Bygningslære, Kreaturbedømmelse og Mælkerilære), Redskabslære, Jordbundslære, Plantelære, Landmaaling og Nivellering, Korttegning og Redskabstegning, Bogholderi og Regning. Desuden meddeler en Dyr læge nogen Vejledning i

Husdyrsygdommenes Bedømmelse og deres Behandling. Hertil slutter sig ret udførlige praktiske Øvelser og botaniske Exkursioner i Mark, Have og Skov samt skriftlige Udarbejdelser af forskellig Art, der slutter sig dels til det tidligere docerede og dels til de praktiske Arbejder ved Landbedriften, om hvilken sidste der af enhver Elev gøres udførlige Optegnelser i Dagbogsform, saaledes at det kommer til at staa klart, hvorledes Eleverne følger med Gangen i hele det omfattende Landbrug. Ogsaa i de specielle Grene, som Mejeridrift, Havearbejde og Huggehusarbejde m. m., nyder alle Eleverne Undervisning til forskellige Tider af Aaret.

Om det heldige i denne Forening af praktisk og teoretisk Undervisning kan der for Næsgaards Vedkommende ikke rejses Tvivl. Den boglige Viden faar herved god Tid til at sætte sig fast, ligesom det legemlige Arbejde herved ikke bliver som en tvungen Pligt, men snarere som en kærkommen Adspredelse, ved hvilken der gives Lejlighed til nærmere at tænke over det, der lærtes den foregaaende Halvdag paa Skolebænken. At denne Ordning, for ikke at tale om den for Legeme og Sjæl sunde Afvexling mellem Haandens og Aandens Arbejde, er fortræffelig, synes nu saa selvindlysende, at man nærmest maa forbausnes over, at ingen Skole hidtil har forsøgt at efterligne Næsgaard.

Hvor heldigt hele Skolens Virksomhedsplan og Livet, der føres paa Næsgaard, er, lader sig næppe fuldt udmaale. For mange stiller Forholdet sig saaledes, at det ikke kan vurderes højt nok. Læretiden strækker sig kun over 2 Aar, og Alverdens Visdom kan ikke sluges i denne korte Tid. Men der er bleven lagt et godt Grundlag at arbejde videre paa, saaledes at de unge, efter at have besøgt Skolen, vil have let ved at følge med og ret godt vil være i Stand til at klare de Spørgsmaal, der vil blive stillede dem senere i Livet.

Efter endt Afgangsexamen søger en Del af de unge,

som naturligt er, tilbage til Hjemmet for at være Faderen behjælpelig i hans Bedrift, i hvilken de ofte vil kunne gøre deres erhvervede Kundskaber og Færdigheder frugtbringende. De fleste søger imidlertid ud i tjenende Stillinger, nærmest som Medhjælpere paa mindre eller Forvaltere paa større Gaarde, hvor de deltager med Husbonden i at lægge Planer for Jordens, Tidens og Arbejdskraftens hensigtsmæssigste Benyttelse, og det bliver da som Regel deres Hovedbeskæftigelse at besørge Arbejdet udført efter den lagte Plan. Nu er det som Regel den unge Landmands Dygtighed som Arbejdsleder, der skal skaffe ham Indpås og bane Vejen for ham til Fremgang. Men overfor dette Forhold maa Vigtigheden af det teoretiske Uddannelse aldeles ikke undervurderes; den Fond af særlig Fagkundskab og almindelig videnskabelig Dannelse, som den unge Landmand kan medbringe fra sine Læreaar, vil senere i Livet paa mange Maader blive af uvurderlig Betydning for ham, selv om den dybere Indsigt i Landbrugets forskellige Grene, som den videnskabelige Uddannelse aabner ham Adgang til, først paa et senere Tidspunkt bliver ham til direkte Nytte.

Stillingen som Forvalter eller Medhjælper er i de fleste Tilfælde at betragte som Overgangsled af midlertidig Varighed og er egentlig kun en Fortsættelse af den unge Landmands Læretid. Han gør i sine yngre Aar Nytte i en saadan Stilling, men samtidig udvikles han i Erfaring og Dygtighed og modnes til en mere selvstændig og mere ansvarsfuld Stilling indenfor Landbruget.

Det er ikke saa ganske lille et Antal Forvaltere, der fra Næsgaard er bleven spredt over det ganske Land i Lobet af de 50 Aar, og den Indflydelse paa mange Forhold, disse i denne Aarrække har haft, maa siges at være af ikke ringe Betydning, og det, ikke blot for de enkelte Landbrug i hvilke

de har virket, men ogsaa derved, at deres Arbejde har fundet Efterlignere blandt de omliggende Landbrugs Mænd.

For eller senere er imidlertid saa godt som alle gaaet over i selvstændige Stillinger som større og mindre Gaardejere eller Forpagtere, og spredte, som de er, over alle Egne i vort lille Land, har Næsgaard gennem dem haft og har endnu stor Betydning for det danske Landbrug. Der har været god Brug for deres Kræfter i Landbrugets Tjeneste, saavel i de gode som senere i de daarlige Aar, hvor enhver Landmand maa tage sin teoretiske Viden som sin praktiske Færdighed til Hjælp for at klare Skærene. Næsgaard har her igennem haft sin store Andel i, at vort Landbrug endnu den Dag i Dag trods al Modgang indtager en smuk Stilling saavel udadtil paa Verdensmarkedet som indadtil ved at hævde sin Rang blandt vort Lands forskellige Næringsveje.

Det er ikke mere som i de saakaldte gode Tider, da alle kunde blive Landmænd, naar de ingen anden Udsigter havde; nu er snarere det modsatte Tilfældet. Er der nu nogen Stilling, der fordrer, at man skal have sat sig grundig ind i alle dens Mysterier, da er det Landbruget. Dette skyldes selvfølgelig for en Del de for Jordbruget ugunstige Tider. Men en ligesaa væsentlig Del af Skylden — om ikke en større — har den Omstændighed, at Niveaue i Almindelighed er bleven hævet ret betydeligt i de senere Aar, saa at den enkelte maa anstrænge sig betydeligt mere end hidtil, om han vil hæve sig over det almindelige. Det betragtes heldigvis ikke mere som „simpelt“ at være en god Landmand (Bonde). For forholdsvis faa Aar siden vilde enhver „bedre“ Familie nødigt se sine Sønner havne som Jordbrugere, de skulde helst være Embedsmænd, gaa til Handelen eller andet fint. Nu til Dags har det ikke saa meget at sige, hvilken Stilling det unge Menneske vælger sig i Livet. Derimod gælder det om at blive et dygtigt Menneske i sin Gærning.

Ikke mindst kan denne Betragtning anvendes overfor Landbruget:

Foraæt ej nogen for hans Stand,
Maal ikke efter den!
Guldhjerte Vadmæl gemmø kan,
Arbejdet adle kan en Mand.

Naar man ikke har skyet Udgivelsen af dette lille Skrift, saa er det udelukkende sket i Haab om, at det fra alle Sider vil blive modtaget med den skaansomste Kritik. Ingen ved bedre end Udgiverne, hvor let angribeligt det er, og hvor mange ømme Punkter det har. Men man tør vel ogsaa vente nogen Overbærenhed, naar man erindrer, hvad alle indviede ved, at det hele er bleven til i Tiden fra den 11. Februar (Generalmajorens 174-aarige Fødselsdag) og til den 1. Maj.

At det har været forbundet med de allerstørste Vanskeligheder i denne korte Tid at fremskaffe nogenlunde tilforladelige Oplysninger om de mange Gange højst forskelligartede Livsforhold, hvorunder de halvfemte Hundrede Mennesker, som i Løbet af 50 Aar er udgaaet fra det kære, gamle Næsgaard, har levet og lever, behøver ikke nærmere at paa-vises. Det har heller ikke kunnet undgaas, at de mange Smaabiografier ofte er bleven i høj Grad ensformige, ligesom mange aabenbart, naar de læser Beskrivelserne, vil savne et eller andet ved deres eget Kontrafej. Der vil saaledes i saa godt som intet Tilfælde være nævnt noget om vedkommendes Militærtjeneste, forsaavidt han ikke har aftjent sin Værnepligt som Befalingsmand. Næsten alle har jo nemlig i saa Henseende ydet deres Fædreland, hvad de skylder det. Desuden er der heller ikke nævnt de kommunale Bestillinger fra

Sogneraadsmedlem og nedad, thi saadanne Hverv falder det jo snart i alles Lod at blive bebyrdet med. Skulde dette være taget med, vilde det kun have bidraget til at fylde en Mængde Blade i Bogen, uden at Oplysningerne vilde have Interesse for nogensomhelst.

Beklages maa det, at det trods al anvendt Umage ikke har været muligt at indhente Underretning om alle de fra Skolen dimitterede Elever, men ud fra den Betragtning, at det er bedre at komme i Tide med et noget mangelfuldt Resultat end i Utide med et bedre, har Afslutningen fundet Sted, som sket er.

Sluttelig skal vi kun i Beundring mindes de mange gode Mænd, der gennem Tiderne har bidraget deres Del til at virkelig-gøre Testators ædle Tanke, hvad enten det nu er sket gennem Overledelsen i Direktionen eller gennem det mere brydsomme Arbejde som praktisk eller teoretisk Lærer i Skolens Tjeneste.

Tak til alle! Og en velment Lykønskning til Skolen i Anledning af Jubilæet!

Adressen.

1849.

1899.

Til

Hs. kgl. Højhed

Kronprins Frederik til Danmark,

Protektor for Det Classenske Fideikommis.

Deres kongelige Højhed! Det er i Aar 50 Aar siden, at det Classenske Fideikommis genoprettede Agerbrugsskolen Næsgaard, og vi forhenværende Lærlinge fra denne Skole ønske i denne Anledning at tilkendegive vor Paaskønnelse af og Taknemmelighed for, hvad det Classenske Fideikommis har udrettet for hele vort lille Samfund, specielt for det danske Landbrug i dette Tidsrum gennem sin Agerbrugsskole paa Næsgaard.

Vi føle det som en kær Pligt, thi paa denne Skole have vi og i det Hele henved halvfemte Hundrede Landmænd faaet vor første grundige Uddannelse; senere have vi fulgt dens Virksomhed med stor Interesse, og nu ved dette Jubilæum, som Skolen kan fejre i Aar, føle vi Trang til at udtale vore Følelser for Deres kgl. Højhed som Protektor for nævnte Institution.

Paa denne Maade vilde vi meget gerne have Lov til at ære Generalmajor J. F. Classens Minde og lægge vor Taknemmelighed og Paaskønnelse for Dagen for det store Gode, han har ydet vort Samfund gennem det af ham dannede

Fideikommis og samtidig udtale vor Beundring for den Energi, hvormed Testators eneste Broder, Gehejmekonferentsraad P. H. Classen, har ordnet og sat Fideikommisset i System og derved bragt Generalmajorens Ide til Udførelse.

Vi ære de gode og dygtige Mænd, der staa som Direktører for dette i alle Maader saa solidt funderede Fideikommis, og vi mindes de mange Hedengangne, som i over et Aarhundrede have arbejdet for at fremme dets Formaal. Men blandt disse dvæle vore Tanker ganske naturligt mest ved sidst afdøde Geheimekonferentsraad P. H. Classen, som de fleste af os have kendt personlig. Vi mindes med Glæde og Taknemmelighed den varme Kærlighed og levende Interesse, hvormed denne gamle Hædersmand færdedes iblandt os og paa saa mange Maader tog sig af os som unge Mennesker i de ca. 65 Aar, han stod i Spidsen for det Classenske Fideikommis og som nærmeste Overordnede ved den Skole, som han ved energisk Arbejde bidrog saa meget til at faa genoprettet og organiseret 1849. Vi nære tillige en dyb Agtelse for den aldrig svækkede Iver, hvormed denne sidste Ætling af Slægten arbejdede i Fideikommis'ets Tjeneste. — Vi mindes ogsaa med Glæde Skolens Forstandere og Lærere, der ved deres gode Arbejde i saa høj Grad have bidraget til at fremme Skolens Formaal.

Deres kgl. Højhed har ved naadigst at overtage Protektoratet for denne skønne Institution vist den varmeste Sympathi for Testators ædle Tanker. Vi føle os forvissede om, at disse ville blive udviklede og plejede paa bedste Maade, og vi kunne ikke undlade at udtale vor underdanige Taknemmelighed overfor Deres kgl. Højhed! Samtidig tillade vi os at bære frem vore inderligste Ønsker om, at det Classenske Fideikommis ogsaa gennem dets Agerbrugsskole paa Næsgaard maa vedblive at fortsætte sit Arbejde i forreste Række for Landets landøkonomiske Udvikling til Gavn og Velsignelse for

det danske Landbrug. Vi føle os overbeviste om, at det Maal, som Generalmajor Classen i den Henseende havde sat sig for sine rige Midlers Anvendelse, i Tidens Løb da vil naas paa bedste Maade.

Maa det ydermere være os tilladt at udtale vore hjærteligste Ønsker om al Lykke og Velsignelse for Deres kgl. Højhed og Hds. kgl. Højhed Kronprinsessen.

Underdanigst

1849.

Justitsraad N. Jensen. J. T. V. K. Rømer.
P. J. Hovmand. Block.

1850.

H. J. Ellemand. R. Holst. P. A. Lund. H. Olsen.

1851.

Mølgaard. L. Chr. Tvergaard. B. C. Møller.
Kammerraad Aagaard. A. Nielsen.

1852.

L. Adriansen.

1853.

J. M. Jensen. J. Jensen-Skibsted.

1854.

P. Jørgensen. Hans Rømer. W. Friis. H. G. Hullegaard.

1855.

Chr. Møller. R. P. Poulsen. J. Chr. Kjærgaard.

1856.

A. Skebye. R. Stryhn. A. C. Andersen.

172

1857.

Niss Lautrup. Chr. Lautrup. N. P. Clemmensen.

1858.

V. Grandjean. J. Andersen. P. Juul. I. P. Otto.
L. Christensen.

1859.

H. Madsen. H. Hansen. A. P. Hansen.

1860.

Jacob Mikkelsen. H. P. Pedersen Køel. C. Høier.

1861.

H. Jessen. C. Mørck. Landstingsmand P. Jensen.
H. Hansen. Thorvald Tage A. Hansen.

1862.

S. T. Bennetzen. Rasmus L. Nielsen.

1863.

N. Jacobsen. Otto Halvorsen. C. G. Hansen.
Landstingsmand H. M. Kofoed.

1864.

H. J. Lund. P. Jessen. Brønnum. Bonfils.

1865.

H. A. Bennetzen. A. C. Høier. August Henrik Nielsen.
H. M. Højer.

1866.

H. P. Hansen. M. L. Pedersen. R. Wiese. L. P. Olsen.
P. Nygaard. A. Fenger. G. O. Becker.

173

1867.

S. Sveistrup. J. Willumsen. Christian Sørensen.
S. P. Vissing. J. Gottlieb. L. Petersen.

1868.

J. F. Petersen. Chr. Munk. Th. Møller. R. P. Nygaard.

1869.

J. Chr. Larsen. P. Chr. Pedersen. P. J. Ravn.
Chr. Jørgensen.

1870.

R. Bjerregaard. P. Jensen. J. Jensen. R. P. Jensen.
A. Jespersen.

1871.

M. P. Ipsen. K. H. Schou. N. Christensen. H. Lautrup.
S. Andersen. H. P. Madsen. H. C. Thomsen-Müller.

1872.

H. Chr. Hansen. N. C. Christensen. J. A. Ohrt.
J. Fr. Bang. P. Bendixen. A. Olesen. Julius Jensen.

1873.

H. Hansen. Jens Christensen. C. K. Høier.
N. Jensen-Omand. S. Fausing.

1874.

P. H. A. Kofoed. Chr. Olsen. P. A. Nielsen.
S. C. Kjærgaard. N. J. Hansen. Carl From.

1875.

Chr. G. Larsen. L. Thye. A. Petersen. N. E. Jensen.

1876.

J. C. Malmose. F. Andersen. H. H. E. Betz.
J. Jørgensen. P. Jensen. P. Nielsen.

174

1877.

P. A. J. Westh. Chr. Andersen. N. P. Rasmussen.
L. Wendelboe. N. Balle.

1878.

J. Hansen. H. Chr. Kofoed. L. R. Keis. Chr. A. Jensen.
R. Ullum. P. Th. Sveistrup. J. N. Larsen.

1879.

G. Grønbech. P. West (Sortsø). C. J. Rasmussen.
Claus Johannsen. P. Boas. G. F. Blom.

1880.

P. Pedersen. J. Jørgensen. M. E. Larsen. P. F. Larsen.
R. P. Petersen-Vejstrup. J. Jensen. S. Wollesen.
C. Christensen.

1881.

F. Hjort. O. A. Kofoed. H. C. Wrede. H. Chr. Hansen.
F. Thye. P. Petersen. L. Larsen. V. Nielsen. E. Høvring.

1882.

H. K. Brandt. Anker Bock. O. F. P. Romme.
N. P. Pedersen. J. Clausen.

1883.

J. K. Maegaard. J. P. Kofoed. J. P. Jørgensen.
S. Sejerøe-Petersen. J. Madsen.

1884.

N. Hansen. K. L. Petersen. J. Petersen. C. C. Larsen.
Jens Jensen. Martin Nielsen. C. Andersen.

1885.

C. Hansen. J. P. Jacobsen. Chr. Thomsen. O. Larsen.
J. A. Bredstrup. R. L. Knudsen. K. Høier. H. P. Wiuff.

175

1886.

J. C. C. Buus. Joh. M. M. Clausen. H. V. Maegaard.
J. A. Olsen. N. J. P. Heie. M. Claudi Westh.
Th. Andersen.

1887.

K. Hjort. H. Bruun. J. Petersen. Christensen-Gravgaard.
Madsen.

1888.

L. Jørgensen. H. F. Hansen. Chr. Engberg.
J. P. R. Dalgaard. J. Jørgensen. K. Jørgensen.
H. H. Heiberg.

1889.

H. Chr. Andersen. Georg F. V. Westh. P. Poulsen.
P. R. M. Christiansen. Chr. F. R. Rømer.

1890.

H. C. Rasmussen. Søren Andersen. Th. Rømer.
H. E. Jacobsen. Th. Howie. C. M. Høier.

1891.

J. V. Petersen. H. P. Pedersen-Skov. Carl P. Gundorph Hansen.
C. C. Larsen. Chr. Straarup. S. E. Lauesen.
Christian Christensen. L. P. Olsen.

1892.

P. Andersen. A. Clausen. H. A. B. Rømer. J. P. Høier.
H. Jansen. R. Møller. A. Christensen. Jes Chr. Madsen.

1893.

V. Ingemann. C. F. August Jensen. Rudolf Peter Hein.
Jørgen Jakobsen. N. Brun. L. P. Larsen.
A. A. Kofoed. K. Jensen.

176

1894.

B. Clausen. J. Chr. Jensen. O. P. Christensen.
J. V. Gudmand-Høyer. Th. Petersen. Chr. Kjældsén.
H. Plesner. •

1895.

H. H. Knudsen. N. F. Petersen. Peter K. Friis.
J. J. Larsen. H. J. Chr. Clausen. C. A. Otto.
Christian Ludvigsen. J. C. Larsen. H. M. Jensen.

1896.

H. A. Clausen. Carl Skebye. H. A. J. Olsen.
Georg F. Riis. Gunnar W. Sveistrup. Gerhard Johannsen.
N. Christensen.

1897.

R. Chr. Andersen. N. Nielsen Andersen. S. E. Møller.
P. Pedersen. C. Justesen. C. A. Knudsen.
P. J. Møller. H. J. Larsen.

1898.

F. Kjærskou. R. S. Petersen. S. E. Bædkel.
Claus Johannsen. A. Hansen. H. P. Rasmussen.
Christen Christensen. V. Pedersen. J. Hornemann.



Af trykte Kilder er benyttet: »Biografisk Lexikon«, Trap: »Danmark«,
»Ugeskrift for Landmænd«, C. Nyrop: »Johan Frederik Classen« o. fl.

